

Lietuvos Respublikos
Seimo
trečioji sesija

2017 m. rugsėjo 12 d.
93 ir 94 posėdžiai

Stenogramos

52

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

III (RUDENS) SESIJA

2017 m. rugsėjo 12 d.

Rytinis posėdis Nr. 93

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. rugsėjo 12 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl geležinkelių jungties „Rail Baltic / Rail Baltica“ plėtros ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-1002 pateikimas (R. Masiulis)	8
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Arabų Emyratų Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekiimo tarp atitinkamų jų teritorijų ir už jų ribų ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-982 pateikimas (R. Masiulis)	13
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 29, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ² , 29 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1039ES, Kelių transporto kodekso 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1040ES, Administracinių nusižengimų kodekso 459 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1041ES ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-107 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1042 pateikimas (R. Masiulis)	13
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4835 pateikimas (E. Misiūnas)	15
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1069 pateikimas (V. Gailius)	18
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1025 pateikimas (A. Anušauskas)	19
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-369 svarstymas	21
Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1000ES pateikimas (V. Šapoka)	21
Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 2, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-991, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-992 ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-993 pateikimas (G. Žemaitytė)	24
Kultūros rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1260 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1001 pateikimas (G. Žemaitytė)	26
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-724 „Dėl Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1084 pateikimas (A. Veryga)	30
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1038 pateikimas (A. Veryga)	33
Biomedicininų tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 20, 21, 22, 25 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ¹ , 24 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1071ES, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 80 straipsnio pakeitimo ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1072 ir Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 61, 62, 64, 65 straipsnių pakeitimo, ketvirtojo skirsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1073 pateikimas (A. Veryga)	36
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 3 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2317 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1009 ir Kraujo donorystės įstatymo Nr. I-1611 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2316 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1010 pateikimas (A. Veryga)	38

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 1, 2, 6, 13, 15, 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-948 pateikimas (A. Veryga)	40
Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3955(2), Odontologų rūmų įstatymo Nr. IX-1929 3, 4, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1049, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1050 ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1051 pateikimas (A. Veryga)	43

Vakarinis posėdis Nr. 94

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl asmenų, kuriems paskirta laisvės atėmimo bausmė, ir asmenų, kuriems pritaikytos priverčiamosios medicinos priemonės, perdavimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-1053 pateikimas (M. Vainiutė)	47
Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1011 ir Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 17, 20 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1012 pateikimas (M. Vainiutė)	48
Įstatymo „Dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-994 pateikimas (K. Navickas)	52
Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-985 pateikimas (K. Navickas)	53
Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 6, 27, 30, 37, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3037(2), Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3038(2), Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3039(2), Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3040(2), Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 5, 8, 9, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3041(2), Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo įstatymo Nr. IX-565 3, 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3042(2), Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3043(2), Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3045(2), Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3046(2), Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 12, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3047(2), Anglies dioksido geologinio saugojimo įstatymo Nr. XI-1550 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1022 ir Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1023 pateikimas (K. Navickas)	56
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. XIII-59 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-1094 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	63
Šio nutarimo priėmimas	64
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4 pateikimas (V. Gailius)	64
Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 papildymo 11 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-1013 pateikimas (B. Markauskas)	67
Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1014 pateikimas (B. Markauskas)	68
Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-995 ir Maisto įstatymo Nr. VIII-1608 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-996 pateikimas (B. Markauskas)	69
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	74

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 93 STENOGRAMA

2017 m. rugsėjo 12 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Labas rytas, gerbiamieji Seimo nariai. Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 12 d., antradienio, rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Prašome registruotis.

10.00 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. rugsėjo 12 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Užsiregistravo 93 Seimo nariai. Pirmasis mūsų klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Priešoninio mikrofono matau P. Gražulį. Prašau, kolega.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamoji pirmininke, aš frakcijos vardu prašau įtraukti į darbotvarkę dėl valstybės pareigūnų likti Lietuvos valstybėje per „Zapad“ pratybas. Kaip jūs žinote, net ir suomiai, švedai organizuoja pačias didžiausias pratybas, per 20 metų nebuvo tokios organizuotos, tuo labiau kad konservatoriai kartu su Prezidente tikrai dvejus metus gąsdino tautą, kad rusai puola, kad pavojuje yra Lietuva, ir šiandien, klausykite, pati Prezidentė su užsienio reikalų ministru išvyksta, bėga iš Lietuvos kaip A. Smetona per upelį. Dar, atrodo, nėra nuo ko bėgti, o jau bėga. Todėl aš prašau įtraukti šį klausimą į darbotvarkę, Nr. XIIP-1089.

PIRMININKĖ. Projektas Nr. XIIP-1089. Ačiū. T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Prašyčiau įtraukti į darbotvarkę Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-780, Profesinių sąjungų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-779 ir Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo projektą Nr. XIIP-784.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Čia yra numeris... Deja, dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projekto yra Teisės departamento išvada, kad galimai prieštarauja Konstitucijai. Mes prašysime Teisės ir teisėtvarkos komiteto, kad jis svarstytų, o jūs galėtumėte, jeigu Seimas pritaris, pateikti kitus įstatymų projektus. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Prašau.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Prašau išbraukti iš darbotvarkės, frakcijos vardu prašau išbraukti iš darbotvarkės projektą Nr. XIIP-991, taip pat lydimočius Nr. XIIP-992 ir Nr. XIIP-993. Čia su meno...

PIRMININKĖ. Minutėlę, dar pakartokite!

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Nr. XIIP-991 ir lydimočius Nr. XIIP-992, Nr. XIIP-993.

PIRMININKĖ. Ačiū. V. Kernagis kalbėjo frakcijos vardu, taip? Ačiū. (*Šurmulyš salėje*) V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Taip pat frakcijos vardu maloniai prašau išbraukti šiandien iš darbotvarkės Kultūros rėmimo fondo įstatymo trijų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1001, nes klausimas nėra parengtas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręsimė. Daugiau pasiūlymų nėra.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Aš esu dar.

PIRMININKĖ. R. Juknevičienė, prašau.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, aš noriu reaguoti į vieno Seimo nario pasiūlymą priimti rezoliucijas dėl Prezidentės ir panašiai. Geriausia būtų, jeigu pats rezoliucijos

siūlytojas kaip nors imtų, pereitų per kokį upelį ir suvisam išnyktų iš Seimo, ne tik per „Zapad“ pratybas. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. (*Balsai salėje*) Bet jūsų pavardė nebuvo paminėta.

P. GRAŽULIS (*TTF*). (*Kalba ne per mikrofoną, negirdėti*) ...pavardės.

PIRMININKĖ. Petrai, nesiginčykite!

P. GRAŽULIS (*TTF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš taip pat neminėsiu pavardės, bet noriu pasakyti, kad konservatorių pusė, ne tik dabar kalbėjusi ponia, nuolat ir viešai mane gąsdina, kad su manimi susidoros. Aš noriu į tai atkreipti dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju už replikas, bet jos visiškai...

P. GRAŽULIS (*TTF*). Ir noriu pasakyti, kad, matyt, jų dėka jau tris bylas turėjau, sovietmečiu vieną kartą buvau teistas, o dabar trys bylos, tik Seimas nepanaikina imuniteto. Dabar dar viena kažkokia koldūnų byla laukia. Čia konservatorių veiksmai kartu su prezid...

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis Petrai. Iš tiesų, aš manau, dabar mums reikia išminties, na, o, pasak pamokslų, kuriuos kažkada, prieš 400 metų, sakė P. Skarga, tai iš tikrųjų per daug geras galvojimas apie save nėra išmintis.

Tęsime darbą toliau ir apsispręsimė dėl P. Gražulio pasiūlymo dėl Valstybės pareigūnų likimo valstybėje įstatymo projekto Nr. XIII-1089. Deja, negalime jo įtraukti į darbotvarkę, nes nėra Teisės departamento išvados, todėl neteiksiu balsuoti.

Pasiūlymas, kurį teikė T. Tomilinas. Gerbiamieji kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti tiems įstatymų projektams, dėl kurių Teisės departamento išvados yra ir jos neprieštarauja Konstitucijai, išskyrus vieną – Gyventojų pajamų mokesčio, leisti pateikti. (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas už tai, kad leistume T. Tomilinui pateikti minėtus įstatymų projektus, susijusius su profsąjungomis ir administravimu. Prašome balsuoti.

Dėkoju. Balsavo 102 Seimo nariai. Už įtraukimą į darbotvarkę pasisakė 67, prieš – 2, susilaikė 33. Gal tada į rezervinę darbotvarkę, Tomai Tomilina, gerai? Dėkoju.

Buvo gerbiamojo V. Kernagio pasiūlymas frakcijos vardu išbraukti iš darbotvarkės projektus Nr. XIII-991, Nr. XIII-992 ir Nr. XIII-993, tai yra Meno kūrėjų organizacijų statuso, Valstybinio socialinio draudimo ir Sveikatos draudimo įstatymų – tai susiję įstatymų projektai. Gerbiamieji kolegos, prašome apsispręsti ir balsuoti dėl minėto pasiūlymo. V. Kernagio pasiūlymas buvo išbraukti iš darbotvarkės. Kas manote kitaip, pasirenkate kitą balsavimo būdą. (*Balsai salėje*)

Balsavo 101 Seimo narys. Už išbraukimą pasisakė 49, prieš – 41, susilaikė 11. Minėti įstatymų projektai lieka darbotvarkėje.

Kitas pasiūlymas – gerbiamojo V. Juozapaičio. Tai pasiūlymas dėl Kultūros rėmimo fondo. Tai būtų mūsų darbotvarkės 1-10 klausimas. Prašome apsispręsti ir balsuoti. V. Juozapaičio pasiūlymas – išbraukti iš darbotvarkės minėtą įstatymo projektą.

Balsavo 108 Seimo nariai: už – 50, prieš – 36, susilaikė 22. Įstatymo projektas lieka darbotvarkėje. Bendru sutarimu galime patvirtinti šios dienos darbotvarkę? (*Balsai salėje*) Negalime. Prašome balsuoti. Prašome apsispręsti ir balsuoti, kad būtų patvirtinta šios dienos darbotvarkė.

Balsavo 106 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 26. Darbotvarkė patvirtinta.

10.10 val.

Įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl geležinkelių jungties „Rail Baltic / Rail Baltica“ plėtros ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-1002 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – įstatymo „Dėl Estijos Respublikos Vyriausybės, Latvijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės susitarimo dėl geležinkelių jungties „Rail Baltic / Rail Baltica“ plėtros ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-1002. Pranešėjas – ministras R. Masiulis. Gerbiamasis ministre, prašom į tribūną. Pateikimas.

R. MASIULIS. Gerbiamieji Seimo nariai, pristatau jums įstatymo projektą ratifikuoti Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos susitarimą dėl geležinkelių jungties „Rail Baltic“ plėtros, kuris buvo pasirašytas 2017 m. sausio 31 d. Taline.

Susitarimo tikslas – užtikrinti, kad europinės vėžės geležinkelio transporto infrastruktūra būtų užbaigta iki 2025 metų Lietuvos, Latvijos, Estijos teritorijose, tam numatyti Europos Sąjungos finansinę paramą ir nacionalinį bendrąjį finansavimą. Susitarime taip pat apibrėžtos projekto partnerių teisės ir pareigos, nustatytas projekto įgyvendinimo koordinavimo ir galimų ginčų sprendimo mechanizmas, numatyti bendradarbiavimo su Lenkijos Respublika ir Suomijos Respublika būdai ir numatytos tipinės susitarimo nuostatos: susitarimo galiojimas ir trukmė, bendru susitarimu šalių veiksmų koordinavimas, susitarimo nuostatų keitimo tvarka, susitarimo šalių pasitraukimo sąlygos, ginčų sprendimo tvarka ir panašiai.

Pažymėtina, kad šis susitarimas jau yra ratifikuotas Latvijos ir Estijos parlamentuose. Siūlyčiau priimti klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ačiū, kad jūs pateikėte labai greitai. Gal sutiksime ilgiau atsakyti į klausimus, nes norinčių paklausti yra 11, matau ir daugiau, 12 Seimo narių. Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi V. Poderys.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, norėjau paklausti jūsų keleto klausimų, galbūt galėtumėte atsakyti, jeigu ne, palauksime atsakymo vėliau. Kiek iš viso metų vykdomas šis projektas „Rail Baltica“? Kiek tam yra išleista lėšų? Ir kiek sutrumpėjo kelionė traukiniu iš Vilniaus į Varšuvą?

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Gal tikrai apie detales, kiek metų trunka, kiek išleista lėšų, atsakysiu atskirai, nes dabar tų skaičių po ranka neturiu. Dėl kelionės į Varšuvą... Suprantu jūsų sarkazmą, kol kas progresas ne koks, reikia įvertinti taip pat, kad ir Lenkijos pusėje geležinkelio vėžė nėra sutvarkyta. Panašiai kaip ir mes, 2025 metais ir lenkai planuoja baigti savo dalį. Kas gal svarbu žinoti ir jums, kad Baltijos šalyse „Rail Baltica“ yra numatomas iki 240 kilometrų greitis. Lenkai šiuo metu deklaruoja, kad maksimalų greitį iki Lietuvos sienos jie galėtų garantuoti 160 kilometrų. Todėl mes ir turime vieną dilemą Lietuvoje, kokį greitį užtikrinti jau egzistuojančioje vėžėje nuo Kauno iki Lenkijos sienos. Ta vėžė jau pastatyta, pastatyta pagal Europos Sąjungos reikalavimus. Deja, tuo metu Europos Sąjungos reikalavimai buvo šiek tiek mažesni, negu dabar jau nusprendus statyti pačią „Rail Baltica“. Jeigu mums pavyktų užtikrinti 160 kilometrų per valandą greitį, tai, mano nuomone, bent aš laikaisi tos nuomonės, tai būtų pakankamas greitis, kad galėtume susijungti su Lenkija, kuri irgi gali tą patį greitį duoti. Bet kol kas turime ginčą su motinine bendrove, kuri vysto šį projektą. Jie nėra tikri, ar tą mūsų lietuvišką vėžę galima pripažinti kaip „Rail Balticos“ dalį, galbūt jie reikalaus šalia statyti dar vieną vėžę, o tai viso labo dėl šio projekto sutaupyti tik 8 minutes laiko, juo labiau žinome, kad lenkai tos vėžės neduotų. Tai yra atviras klausimas, į kurį atsakys studija, kuri turėtų baigtis šių metų lapkričio mėnesį.

Čia yra vienas toks techninis niuansas, mano nuomone, mes, užtikrinę 160 greitį, pasiektume pagrindinius tikslus, neinvestuodami papildomų lėšų, nes Lietuva ir taip investuoja daugiausia lėšų į šį projektą, palyginus su Latvija ir Estija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausimui minutė, atsakymui – dvi. Klausia V. Poderys. Ruošiasi K. Glaveckas.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkoju ministre už pristatymą, dėkui, kad atnešėte svarbų dokumentą į Seimą. Aš iš principo esu už puikų projektą, integracinį projektą, integracija turi būti ne tik energetikoje, bet ir transporte, bet kaip visada – pinigai. Pinigai yra svarbūs, ir čia yra 5 mlrd. vertės projektas. Kaip aš suprantu, viskas remiasi dideliu Europos Sąjungos kofinansavimu, iki 85 % ar panašiai. Ir mano supratimas yra toks, kad didieji pinigai iš Europos ateitų per kitą finansinę perspektyvą, t. y. po 2020 metų. Ar dabar mes valdome tą riziką: vystome projektą, investuojame pinigus, bet nesame tikri, kad kitoje finansinėje perspektyvoje tie milijardai atkeliaus. Ir turbūt mano antra klausimo dalis susijusi su jūsų pirmuoju atsakymu, gal tą riziką mes galime suvaldyti, iki galo išvystydami pirmą „Rail Baltica“, apie tai jūs kalbėjote pirmo atsakymo metu?

R. MASIULIS. Tai yra iki Kauno?

V. PODERYS (LVŽSF). Taip.

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Tikrai čia esminis klausimas, kuris yra labai rimtai analizuojamas. Europos Sąjungos komisarės V. Bulc teigimu ir kitų atsakingų pareigūnų teigimu, „Rail Baltica“ yra vienas iš labiausiai pažengusių ir prioritetinių visos Europos Sąjungos projektų. Jis vyksta sėkmingai, pagal jų parametrus, taip, kaip jie mato visus kitus projektus. Jis vyksta

sėkmingai, jis turi galimybę lėšas panaudoti pagal paskirtį. Iki šiol mes turime visus aukščiausio lygio užtikrinimus, kad finansavimas „Rail Baltic“ bus. Galbūt yra hipotetinė rizika, kad gali kitaip įvykti, bet to varianto mes kol kas tikrai nesvarstome.

O dėl Kauno jungties, mes ir teigiame, kad Kauno jungtį mes jau turime. Gaila, kad ji galbūt ne tokia greita, kaip norėtusi, bet bet kokių atveju jau yra įdėti Europos Sąjungos pinigai. Europos Sąjunga tą projektą priėmė. Įdėti ir mūsų pinigai, reikia tik protingai skaičiuoti, kad nereikėtų antrą kartą leisti tos sumos. Šiuo atveju mes tvirtai laikysime savo poziciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi A. Skardžius.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis ministre, visų pirma leiskite pasveikinti su tuo, kad oro uostas vis dėlto dirbo tikrai gerai, tai mes savo kritiką atsiimame, bet galvojame, kad ji padėjo, kad tas pasirinkimas būtų dar geresnis. Dar kartą ačiū.

Dabar rimtas klausimas. Iš tikrųjų turbūt jau gal šešta Vyriausybė ar XV Vyriausybė stato „Rail Baltica“ kelią, ir išeina tokia situacija perkeltine prasme, kad tai statyba – ne skersai upės, o išilgai upės. Kodėl? Mes kažkiek padarėme ir kažką darome su latviais ir estais, o su Lenkija, kaip žinote, situacija bloga. Juo labiau kad lenkai dabar yra priėmę Lenkijos investicijų programą iki 2040 metų, ją turbūt žinote. Ta kryptis, kuri yra į Lietuvą, ji nenurodyta kaip prioritetinga. Ir kokia tai investavimo kryptis? Tą knygą turi ponas A. Kubilius ir mes esame čia Seime ją rodę ir dauginę, tai mums tai ir kelia nerimą. Jeigu mes neturėsime iš tikrųjų...

PIRMININKĖ. Kolega, klauskite.

K. GLAVECKAS (LSF). ...iki 2025 metų tokios geležinkelio krypties, greito geležinkelio iki Europos, tai tas visas projektas iš tikrųjų bus absoliučiai niekam nereikalingas, tik pinigų išmetimas. Ačiū.

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Dėl Lenkijos mes turime daugiau optimizmo. Praėjusią savaitę kaip tik buvau susitikęs su Lenkijos susisiekimo ministru, jis patikino, kad ta vėžė bus pastatyta ir bus pastatyta net šiek tiek anksčiau, negu mūsų projektas bus baigtas. Taip, jūs esate teisus, kad ji nėra prioritetinga, bet, nepaisant to, tai yra projektas, kuris yra vykdomas ir kuris, bent jau Lenkijos valdžios teigimu, bus padarytas. Mes dėl to neturime nuogastavimų. Vienintelis, kaip sakau, greičio skirtumas. Lenkai sako, kad dėl savo specialiųjų teritorijų eina per „Natura 2000“. Lenkai turi rimtų iššūkių, tiesdami infrastruktūros projektus į Lietuvos pusę. Jie abejoja, kad galės padidinti greitį daugiau negu 160. Bet jeigu pavyks ir tai padaryti, mano nuomone, tai bus didelis pasiekimas, nes nuo Bialystoko iki Varšuvos jau bus galima važiuoti didesniu greičiu. Mes kalbame apie tą jungtį nuo Bialystoko iki sienos.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi V. Rinkevičius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis ministre, išties pinigų sumos yra didelės, o kaip kolega profesorius K. Glaveckas minėjo, tiltas statomas išilgai upės. Mes klausėmės tos naudos, kaštų analizės, sakykime, pompastiško pristatymo Rygoje. Ten visas akcentas buvo tai, kad krovniais magistralę aprūpins suomia, kelsis į Taliną ir tada jau laivu, keltu ir tada tie kroviniai riedės į Pietų Lenkiją per „Rail Baltica“. Klausimas: kodėl Lietuva nevaldys šios infrastruktūros? Kiek kainuos infrastruktūros valdymas Lietuvos biudžetui, nes tai bus finansuojama iš biudžeto? Lenkijai infrastruktūros išlaikymas kainuoja 1,2 mlrd. eurų valstybės biudžeto. Mokami. Ir kiek kainuos keleivių dotacija per metus? Tuos pinigus mes mokėsime į Latvijos įmonę „Rail Baltica / Rail Baltic“, vadovaujamą B. Rubesos.

PIRMININKĖ. Klauskite.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Tai štai norėčiau paklausti: apie tuos skaičius jūs tylite, kokie tai skaičiai? Prašau pasakyti.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Tikrai jaučiu jūsų nuogastavimą. Reikia pripažinti, kad klausimas yra atviras dėl daugelio aspektų, tarp jų ir dėl pačios linijos valdymo, jis nėra nuspręstas. Tai yra darbinis klausimas, dėl kurio anksčiau ar vėliau bus nuspręsta. Kai dėl jo bus nuspręsta, tada bus galima atsakyti ir sudėlioti visus skaičius, todėl tas klausimas yra dar atviras.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, kaip ir sutarėme, kadangi ministras pateikė labai greitai, per dvi minutes, tai klausimams pailginame dar aštuonias minutes. Klausia V. Rinkevičius, ruošiasi A. Gumuliauskas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, ar Vilniaus atšaka... į Vilnių šiam projekte (nesu susipažinęs detalčiai) lieka, ar ji jau išbraukiama?

Antras klausimas (dabar prieš tai buvo kolegos A. Skardžiaus) apie vadovavimą bendrovei, kuri bus Rygoje, vis tiek žmogiškasis faktorius veikia. Ar ten bus mūsų šalies atstovų aukščiausių vadovų lygmeniu, kurie taip pat turės tam tikras pariteto teises ir sprendimo teisę kažkokią?

R. MASIULIS. Ačiū už klausimus. Vilniaus jungtis yra neatsiejama „Rail Balticos“ dalis, tai atsakymas į pirmą klausimą.

O dėl antro. Tikrai jūs taikliai klausiate, daug kas nuogaštuoja, jei įmonė bus Latvijoje, tai daugiau žiūrės Latvijos interesų. Reikia suprasti, kad įmonės valdymas susideda iš visų trijų šalių atstovų. Mūsų atstovų yra ir Stebėtojų taryboje, ir valdyboje, ir tarp vadovų, taigi atstovavimas mūsų valstybei yra adekvatus. Bet labai gerai, kad jūs klausiate, nes tas dar stipriau stiprina mūsų mandatą reikalauti skaidrumo siekiant, kad ta įmonė atstovautų visų trijų šalių interesams, bet ne kažkurios vienos šalies interesams. Kol kas aiškių simptomų, kad būtų atstovaujama kažkurios vienos šalies interesams, mes nematome.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Gumuliauskas. Ruošiasi A. Dumbrava.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamasis ministre, čia visi nuogaštuoja dėl Lenkijos pozicijos, bet teko daug girdėti, kad vis dėlto iš mūsų kolegų labiausiai mūsų planams priešinasi Estija. Aš norėčiau paklausti, su kokiomis sąlygomis vis dėlto estai sutiko ir pasirašė šitą susitarimą? Ir ar kai bus kalbama dėl techninių parametrų, ką jūs ką tik minėjote, nebus keičiamas tos sutarties tekstas? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai jums ačiū. Dėl Estijos. Taip, Estijoje tam tikrų skeptiškų balsų buvo, bet procesas Estijoje buvo labai sklandus, Vyriausybės vadovas pasirašė sutartį, parlamentas sklandžiai ratifikavo, jokių reikšmingų problemų neiškilo. Greičiausiai buvo tiesiog atskirų kažkokių jėgų, kurios bandė tam pasipriešinti, bet Estija projektą remia.

O dėl greičių, kur minėjau, atšakoje nuo Kauno iki Lenkijos sienos, tai galutinį atsakymą duos Europos Sąjungos pasamdyta kompanija, kuri dabar atlieka analizę, galimų greičių analizę, todėl per anksti dar sakyti. Tai turėtų būti... planuota lapkričio mėnesį. Ar spės laiku, man dar sunku pasakyti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi V. Sinkevičius.

A. DUMBRAVA (TTF). Labai ačiū. Gerbiamasis ministre, norėčiau paklausti, ar nebūtų... apie ką jūs kalbate, apie tuos kai kuriuos nesklandumus, kad ir Lenkija būtų įtraukta į šią veiklą? Čia tik dėl trijų Baltijos valstybių. O kodėl čia nėra Lenkijos, juo labiau kad jie dabar tikrai labai stipriai vysto transporto infrastruktūrą, ypač kelius? Ačiū.

R. MASIULIS. Irgi labai taiklus klausimas. „Rail Balticos“ dabartinė vadovybė deda labai daug pastangų Lenkijoje, siekdama lenkus kiek įmanoma pritraukti prie šio projekto. Reikia suprasti, kad projektas gimė kaip trijų šalių – Lietuvos, Latvijos, Estijos – projektas. Jį jau parengus paaikškėjo, kad atsiranda naujų galimybių. Suomiai pradėjo reikšti interesą, kad jie norėtų vienaip ar kitaip prisijungti, lenkai irgi pradeda po truputį kalbėti, kad jie galėtų prisijungti. Tikrai daug pastangų ypač Lenkijos (...) daroma. Mūsų geležinkelių bendrovė jau pasirašė su Lenkijos didžiausia logistikos kompanija sutartį, kad jau dabar per mūsų turimą vėžę kiek įmanoma daugiau produktų judėtų Šiaurės kryptimi. Tai, aišku, pirmiausia per Lietuvą, o jeigu nori keliauti toliau iki Rygos ar Talino, galima perkrauti ant senosios, ant rusiškos, vėžės ir važiuoti toliau. Tai jau dabar dedamos didelės pastangos vadinamąjį aštuntąjį transporto koridorių iš Lenkijos per Lietuvą reklamuoti, kad kai atsiras „Rail Baltica“, kad jau būtų kroviniai, kurie galėtų iš karto pereiti ant „Rail Balticos“ ir toliau važiuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Sinkevičius klausia. Ruošiasi T. Langaitis.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Dėkoju, ministre, už pristatymą. Džiugu girdėti, kad opozicija nebesiūlo atidėti metams ar penkeriems metams projektų, o pripažįsta, kad ministerija kaip niekad valdoma gerai ir projektai juda į priekį. Mano klausimas labai paprastas: turime senąją vėžę ir yra vis svarstymų, ar vis dėlto statyti naują, ar atnaujinti senąją vėžę? Ar yra paskaičiuoti kaštai, kaip būtų pigiau? Vis dėlto yra ta grėsmė dėl finansavimo užsitikrinimo ir mums tai yra be galo svarbu. Tai kuris sprendimas būtų geresnis, tiek jį įgyvendinant mums, kaip valstybei, ekonomiškai naudingesnis, tiek ir kaštų požiūriu būtent pigesnis? Ačiū.

R. MASIULIS. Ačiū jums. Dar galutinių skaičių nėra, preliminarūs buvo. Aš tik bijau suklaidinti, bet preliminarūs skaičiai buvo, kad nauja vėžė nuo Kauno iki sienos galėtų būti apie 200 mln.

eurų, aišku, įvertinant, kad Europos Sąjunga didžiąją dalį – 85 % finansuoja, mums lieka šiek tiek mažiau. Bet bent kol kas mes laikomės tokios pozicijos, kad turima vėžė su atnaujinimais ir valdymo sistemos įdiegimu galėtų duoti didesnę greitį, t. y. iki 160 kilometrų, kas projekto tikrai nesugadintų, būtų pakankamas greitis įsilieti Lenkiją.

Žinom, kad Europos Sąjunga dar atlieka studiją. Todėl Europos Sąjunga neskuba skirti lėšų valdymo sistemai įdiegti ant mūsų dabartinės vėžės, dėl to mes tiksliai negalime pasakyti, kokią greitį galima būtų išvystyti. Yra manoma, kad jeigu lietuviai pirmieji pirktų tą valdymo sistemą, galbūt ateityje kitos šalys taip pat turėtų tokią pat sistemą įsidiegti. O jie norėtų vienu *ypu* už visas šalis nuspręsti, kokią sistemą diegti. Tai čia daugiau tokie vidiniai... Bet tikrai bent kol kas mes laikomės nuostatos, kad statyti naujos vėžės nereikia, nebent bus kokių nors ypatingų atradimų toje studijoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis klausia T. Langaitis.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas ministre. Išties noriu iš pradžių pasidžiaugti oro uostų veikla – akivaizdu, kad šią vasarą viršijo visuomenės lūkesčius.

Kalbant apie „Rail Baltica“ ratifikavimo projektą, taip pat pasigendu Lenkijos. Ir turbūt mano pagrindiniai klausimai būtų vis dėlto suprantant, kad mums pagrindinė vertė iš mūsų perspektyvų žiūrint – gera jungtis su Varšuva ir greita jungtis su Varšuva. Kokios galbūt dar vis yra politinės kliūtys ar techninės kliūtys Lenkijos pusėje, ką mes turėtume daryti, kad Lenkija labiau atsižvelgtų į mūsų interesus ir kada galima pagal skirtingus scenarijus tikėtis, kad greita vėžė iki Varšuvos pradės veikti ir mes galėsime pradėti ja naudotis?

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Tikrai ne vienas jau Seimo narys to paties klausia. Tikrai Lenkijos indėlis į šį projektą bus esminis. Koks jis bus, mes pamatysime.

Dėl mūsų tarpvalstybinių santykių atšilimo, kuris tikrai jaučiamas ir bendraujant su ministrais. Man teko prieš tai būti energetikos ministru ir jaučiau tikrai nemažą bendravimo su Lenkija šaltuką, o dabar tie santykiai šyla ir yra Lenkijos geranoriškumas. Man sunku pasakyti, kiek toli tas geranoriškumas nuves, kiek mūsų valstybei tai atneš naudos, kiek abiem šalims tas atneš naudos, bet sakyčiau, kad perspektyvos tikrai yra neblogos. Man labai sunku prognozuoti, ką tai atneš, bet tikrai matyti, kad Lenkija kiek galės, tiek šioje srityje mums padės.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre.

R. MASIULIS. O dėl metų. Metai tie patys – 2025 metai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į klausimus. Galite pailsėti iki kito įstatymo pristatymo. O dabar nuomonė už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, turbūt keistai nuskambėtų žinia, jeigu Seimas net pateikimo stadijoje nebalsuotų už daugelį metų skelbiamą patį žymiausią, didžiausios apimties infrastruktūrinį projektą. Dėl paties susitarimo turinio, aišku, būtų galima reikšti daugiau pageidavimų, bet kad vyriausybės tokį tesugebėjo pasirašyti, tai dabar sudėtinga ką nors pakeisti. Aš manau, kad komitetuose reiktų tą susitarimą vis dėlto svarstyti neskubiai ir galbūt sulaukti daugiau aiškumo ir dėl „Rail Balticos 1“ pripažinimo.

Nieko blogo nematyčiau, jeigu mes ir paskutiniai ratifikuotume iš trijų Baltijos valstybių. Galbūt reikia giliau pasiaiškinti, ar mes ratifikuodami galime kokią nors išlygą padaryti. Svarbiausia, tai būtų susiję su europinio finansavimo ateities perspektyvomis. Jeigu europinis finansavimas lieka nulinis, tai ar mes kaip niekur nieko iki 2025 metų 2 mlrd. galėsime skirti iš savo biudžeto? Jūs aiškinamajame rašte duodate 55 % finansavimo pavyzdį, kur yra nurodomas 1 mlrd. poreikis. Manau, kad yra daug finansinių klausimų ir, kaip minėjo kolegos, Lenkijos dalyvavimo klausimas. Reikia visa tai atidžiai svarstyti komitetuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Noriu aiškiai pasakyti, kad nesu prieš iš esmės, tačiau ką kalbėjo ir mano kolega J. Razma, aš už tai, kad parlamentas, ratifikuodamas šią sutartį, kurios rezultatus pajusime po dviejų kadencijų, t. y. 2023–2024 metais, elgtųsi labai atsakingai ir būtent dėl finansinių išpareigojimų. Mūsų pagrindiniai krovinių srautai, kaip teigia ekonomikos ekspertai, ir mes patys puikiai žinome, yra Rytai–Vakarai. Šiuo atveju mes statome kad ir labai reikalingą infrastruktūrą iš Pietų į Šiaurę. Todėl investicijos, kurios atitektų mūsų biudžetui, jeigu negautume 85 % intensyvumo po 2020 metų, būtų nepakeliamos mūsų biudžetui

ir nubrauktų net ir projekto socialinę naudą. Todėl reikėtų labai atidžiai išnagrinėti ir įrašyti reikiamus saugiklius į šį projektą, kad nebūtų taip, kaip dabartinio ministro R. Masiulio bendrapavardis 2009–2010 metais atidavė oro srautus Rygai, kad visas valdymas bus Rygoje. Pas mus didžiausia infrastruktūros dalis, mes mokėsime iš biudžeto didžiausią infrastruktūros mokesčių, kompensuosime nuostolingą keleivių vežimą ir štai tie pinigai keliaus į tą įmonę, kurios funkcijas, kaip visą laiką ne kartą buvo teigiama, ketinama perduoti į privačias rankas. Todėl aš už atidų šio klausimo svarstymą ir maksimalių saugiklių įrašymą į šią sutartį ir tą projektą. Dar kartą pakartojau: nesu prieš, esu už.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytas mintis. Apsisprendžiame ir balsuojame. Pateikimo stadija.

Balsavo 104 Seimo nariai: 104 Seimo nariai pasisakė už įstatymo projektą po pateikimo.

Kaip pagrindinis siūlomas Užsienio reikalų komitetas, kaip papildomi – Ekonomikos komitetas ir Europos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti spalio 10 dieną.

10.35 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Arabų Emyratų Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekimo tarp atitinkamų jų teritorijų ir už jų ribų ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-982 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Arabų Emyratų Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekimo tarp atitinkamų jų teritorijų ir už jų ribų ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-982. Pranešėjas – ministras R. Masiulis. Prašom, ministre. Pateikimas.

R. MASIULIS. Gerbiamieji Seimo nariai, norėčiau pateikti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Arabų Emyratų Vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekimo tarp atitinkamų jų teritorijų ir už jų ribų ratifikavimo“ projektą. Klausimas yra grynai techninis. Norint, kad turėtume nuolatinį oro susisiekimą su Jungtiniais Arabų Emyratais, mums reikia šio dokumento. Panašius dokumentus mes jau turime su daugeliu valstybių. Iki šios dienos, jeigu yra poreikis atskristi iš Jungtinių Arabų Emyratų, mūsų Civilinės aviacijos administracija išduoda laikinus leidimus. Jeigu būtų ratifikuotas šis dokumentas, nereikėtų laikinų leidimų, tiesiog galėtume pasirašyti ir remdamiesi jau šiuo dokumentu turėtume nuolatinį susisiekimą su Jungtiniais Arabų Emyratais. Tai dar nereikia, kad bus tokia galimybė, kad bus skrydžiai į Jungtinius Arabų Emyratus. Tai yra suteikti galimybę. Greitai bus teikiamas panašus susitarimas su Indija ir su kitomis valstybėmis, ruošiamas su Moldova. Toks daugiau techninis dokumentas. Siūlyčiau priimti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Norinčių paklausti nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – E. Vareikis. Prašom, kolega.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Kadangi prieš niekas nekalba, aš tada trumpai siūlau pritarti šiam susitarimui, kadangi, kaip ministras sakė, tai yra techninis, ne politinis susitarimas, ir tiek. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gal galime bendru sutarimu? Galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti spalio 10 dieną.

10.38 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 29, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6², 29¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1039ES, Kelių transporto kodekso 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1040ES, Administracinių nusižengimų kodekso 459 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1041ES, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-107 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1042 (pateikimas)

Kiti mūsų darbotvarkės klausimai – 1-4a, 1-4b, 1-4c, 1-4d. Manau, ministras juos pateiks kartu. Tai būtų projektai Nr. XIIIIP-1039, Nr. XIIIIP-1040, Nr. XIIIIP-1041, Nr. XIIIIP-1042. Saugaus

eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 10, 13, 29, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 6², 29¹ straipsniais įstatymo projektas ir, kaip jau minėjau, lydimoji: Kelių transporto kodekso 14 straipsnio, Administracinių nusižengimų kodekso 459 ir 589 straipsnių ir Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-107 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektai. Gerbiamasis ministre, prašome pateikti minėtus įstatymų projektus.

R. MASIULIS. Gerbiami Seimo nariai, pristatau Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimus, taip pat Kelių transporto kodekso 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir Administracinių nusižengimų kodekso 459 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Pakeitimai yra techninio ir privalomojo pobūdžio. Tai Europos Sąjungos direktyvinių nuostatų perkėlimas į nacionalinę teisę.

Kaip mūsų transporto specialistai apibendrina, dėl visų šių pakeitimų privatiems, individualiems automobilių savininkams jokio juntamo pokyčio būti neturėtų. Sunkvežiminių ir sunkiasvorių transporto priemonių bus aiškiau reglamentuotas patikrinimas kelyje. Iki šiol mes Lietuvoje vis tiek tokį tikrinimą darydavome, šiuo atveju tai būtų perkelta į nacionalinę teisę, nes pagal Europos Sąjungos direktyvas to reikalaujama.

Jeigu trumpai, kokie pakeitimai yra numatomi, tiksliau, papildymai. Tai kvalifikaciniai reikalavimai privalomosios transporto priemonių techninės apžiūros kontrolieriams: išsilavinimo, darbo patirties, jų mokymo, egzaminavimo sąlygų reikalavimai, reikalavimai dėl įrangos ir prietaisų, reikalingų techninei apžiūrai atlikti.

Kas gal svarbu, tai techninės apžiūros, atliktos kitoje Europos Sąjungos valstybėje, pripažinimas, nes Europos Sąjunga pripažįsta kitų savo narių atliktą techninę apžiūrą. Būtų tik tam tikros išimties, jeigu pareigūnams kiltų įtarimų dėl transporto priemonės, bet turėtų būti gana objektyvios priežastys, kodėl būtų nepripažinta kitos valstybės techninė apžiūra.

Taip pat techninės apžiūros metu aptinkamų transporto priemonės techninės būklės trūkumų sunkumo lygio nustatymas – nedidelis, didelis, pavojingas.

Kitos direktyvos perkėlimas. Tai pradinių techninių patikrinimų kelyje ir išsamių techninių patikrinimų, numatytų techninio aptarnavimo centruose, M2, M3, N2, N3, O3 ir O4 klasių transporto priemonėms, techninių patikrinimų kelyje trūkumų šalinimas. Taip pat dar gal vienas iš tokių kitų... nors ir nedidelė naujovė – krovinio pritvirtinimo patikrinimas. Iki šiol irgi nebuvo aiškiai reglamentuotas krovinio pritvirtinimo patikrinimas.

Prašom, jei galima, Vyriausybė prašo šiuos mūsų įstatymų papildymus svarstyti skubos tvarka, nes nuo kitų metų gegužės jie jau turėtų įsigaliooti. Kad neturėtume pažeidimo procedūros, jeigu įmanoma, tai prašyčiau greičiau nuspręsti. Prašyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis. Ruošiasi J. Razma.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis ministre, iš tiesų suprantama, kad tai direktyvinis klausimas, tačiau kai kada su direktyvomis mes labai skubame ir būname pirmūnai. Po to dėl viso to kenčia arba verslas, arba tie patys žmonės, nes iš tiesų yra galimybė šiuo atveju šiek tiek papiknaudžiauti ir galbūt netgi daugiau prieš fizinius asmenis, nes iš tiesų suteikiamos nemažos galimybės, kai kelyje gali būti patikrinti tam tikri techniniai parametrai, po to siunčiama į techninės apžiūros stotį gilesniam patikrinimui, po to techninės apžiūros stotyje užmoka pats žmogus už tuos patikrinimus. Yra tam tikrų problemų ir gali nemažai kai kuriems žmonėms kainuoti, nes, pavyzdžiui, kai kurie techniniai dalykai, pavyzdžiui, dujų išmetimas tik užvedus variklį, jis dažnai viršija nustatytas normas. Čia prie garažų atsistoja ir visus siunčia į techninę stotį. Ar iš tikrųjų bus užtikrinta, kad nebus piktnaudžiaujama?

Antras dalykas. Kas apmokės, jeigu siunčiama į techninę stotį, techninė stotis patikrino ir nesurado problemos, o siunčia visai kitas, galima sakyti, žmogus, kuris apmokamas iš biudžeto? Ačiū.

R. MASIULIS. Labai ačiū už klausimą. Aš buvau užtikrintas mūsų specialistų, kad didesnės naštos nebus. Individualiems asmenims visai neturėtų būti, o komercinių automobilių, kaip ir jūs minėjote (turbūt apie tai ir buvo kalbama), bus aiškiau reglamentuotas patikrinimas, bet jis ir iki šiol vyko. Čia bus tik aiškiau reglamentuotas siekiant atsakyti, kad tikrai išvengtume kokių papildomų apmokestinimų, kurių mes tikrai galime išvengti. Pasirengę komitete diskutuoti, atsakyti į

tuos klausimus ir ieškoti pusiausvyros, kad mūsų transporto atstovams būtų kuo mažesnė našta. Gal tiek galėčiau dabar atsakyti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia J. Razma. Ruošiasi S. Jovaiša.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, noriu klausti dėl kitoje Europos Sąjungos šalyje atliktų techninių apžiūrų pripažinimo. Čia jūs numatote, kad dar bus reikalinga tam tikra tvarka. Nežinia, kokia ji bus, nes galima ten prigalvoti tiek biurokratizmo, kad žmogui bus sudėtinga ta tvarka vadovautis. Kodėl, jeigu štai atvažiuoja užsienietis iš Europos Sąjungos šalies turėdamas techninę apžiūrą, mes ten nieko nesikabinėjame, o Lietuvos pilietis, kuriam pasibaigė lietuviška techninė apžiūra ir ją pereina užsienio šalyje, dar turi nepažeisti kažkokių tvarų? Man atrodo, kad čia būtų galima išbraukti tą visą perteklinį biurokratizmą ir tiesiog pripažinti Europos Sąjungos šalių techninės apžiūros faktą.

R. MASIULIS. Ačiū. Iš tiesų tas klausimas šia pataisa ir bus išspręstas, nes iki šiol mes nepripažindavome užsienio techninės apžiūros, o dabar ji pagal direktyvą bus pripažįstama. Tik išimtiniais atvejais, jeigu pareigūnams atrodys, kad klastotė, ar jie tiesiog objektyviai matys, kad transporto priemonė techniškai netvarkinga, tik tada galės prašyti pereiti techninę apžiūrą Lietuvoje. Bet šiaip būtent šis dokumentas ir numatys Europos Sąjungos valstybių techninės apžiūros pripažinimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Jovaiša. Prašau, kolega.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, iš esmės po kolegės J. Razmos klausimo aš atsakymus išgirdau, bet noriu dar vieną detalytę. Jūs tikrai žinosite, kiek skiriasi įkainiai, registracijos kaštai kitose aplinkinėse šalyje nuo Lietuvoje dabar įsivyravusių techninės apžiūros įkainių. Aš manau, kad jeigu bus pripažįstama, be abejo, konkurencija tas kainas išlygins. Kokia jūsų nuomonė? Ačiū.

R. MASIULIS. Įdomi, taikli pastaba. Perkeliant direktyvą apie tai nebuvo diskutuojama, bet turbūt rinkos sąlygos lems, kad gal ir lyginsis, bet aš manau, kad čia daugiau bus išimtiniai atvejai. Tokiu automobiliu tikrai niekas nevažiuos į kitą šalį atlikti techninės apžiūros, bet šiaip įdomi pastaba. Tos temos mes nesvarstėme. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Atsakėte į klausimus.

Dabar Seimo nariai išsakys nuomonę už, nuomonę prieš. Nuomonė už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolegė, iš tikrųjų reikia kai kurių pokyčių, kurie numatomi teikiamu įstatymo projektu, tiksliai kartais kyla toks prieštaravimas tarp viešumoje išsakomų dalykų ir teikiamo projekto. Pavyzdžiui, viešumoje išsakoma, kad bus mažinamas vairuotojų dokumentų kiekis, kuriuos jie privalės turėti su savimi, o 4 straipsnio, 13 straipsnio pakeitimas numato, kad privalo turėti su savimi daug dokumentų – iki civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimo ir t. t., viską. Be abejonės, reikia vis dėlto, matyt, priėmimo metu derinti tas nuostatas. Šiaip tai siūlau iš tikrųjų pateikimo metu pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Ar galime bendru sutarimu, ar norite balsuoti? Galime bendru sutarimu įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1039 ir lydintiesiems Nr. XIIIIP-1040, Nr. XIIIIP-1041, Nr. XIIIIP-1042... Ar galime pritarti, nes Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka? Galime. Dėkoju. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas nenumatytas. Nėra pasiūlymų? Nėra. Pritariame, kad kaip pagrindinis tik Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Buvo siūloma lapkričio 14 dieną, bet kadangi Vyriausybė siūlo skubos tvarka, gal galime sutarti, kad svarstytume plenarinių posėdžių salėje spalio 12 dieną. Galime pritarti? Galime. Dėkoju.

10.49 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4835 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4835. Pranešėjas – E. Misiūnas. Prašom, ministre, į tribūną. Pateikimas.

E. MISIŪNAS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Norėčiau pristatyti Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo pakeitimo įstatymo projektą. Šio pakeitimo tikslas ir esmė – projektas parengtas siekiant atsikvėpti perteklinės pareigos motorinių transporto priemonių ir jų junginių su priekabomis vairuotojams turėti ir tikrinančio pareigūno reikalavimu pateikti dokumentus, patvirtinančius teisę vairuoti, transporto priemonės registracijos, draudimo ir techninės būklės atlikimo faktą, jei vairuotojas pateikia galiojantį savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Šiuo metu tokia informacija yra kaupiama ir tvarkoma atitinkamai Transporto priemonių civilinės atsakomybės ir privalomojo draudimo duomenų bazėje, Centralizuotoje techninės apžiūros duomenų bazėje, taip pat Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registre, Lietuvos kelių transporto priemonių vairuotojų registre.

Projektas suderintas. Vyriausybė šiam projektui pritarė dar 2016 metų lapkričio mėnesį, dėl to šito įstatymo pateikimo projekte yra keletas datų, kurios jau yra pasenusios. Noriu atkreipti dėmesį, komitete reikėtų šias datas pakoreguoti. Taigi siūlyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis, ruošiasi M. Majauskas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tiesų turbūt labai svarbus klausimas, net du identiški įstatymų projektai yra. Vienas registruotas anos Vyriausybės, dabar Seimo nariai imasi iniciatyvos, tai iš tikrųjų sveikintinas dalykas. Norėčiau paklausti dėl pačios redakcijos. Tokia įdomi nuostata, kai įstatymuose pradedama rašyti, ko neprivalo turėti, nes paprastai išvardiname, ką privalo. Galima tą viską suformuluoti, nes vairuotojas daug ko neprivalo turėti, tai iš esmės turėtume surašyti viską. Ar nemanote, kad reikėtų atlikti tam tikrą korekciją ir apversti patį formulavimą. Ačiū.

E. MISIŪNAS. Labai gera pastaba. Tikrai sutikčiau su jūsų tokia nuomone, nes pas mus, jeigu pasižiūrėtumėte, ir parašyta, kad neprivalo turėti su savimi ir pateikti, tai vairuotojo pažymėjimo, transporto draudimo dokumento. (*Balsai salėje*) Na, juridinė logika sakytų tai, ką jūs sakote, visiškai teisinga. Gal galėtų būti apskritai parašyta, kad tai tokie dokumentai. Tarsi iš karto aišku, kad jeigu vairuotojas turi vairuotojo pažymėjimą, tai jis jį turi, o ar privalo, ar neprivalo pateikti, gal ir nereikėtų. Bet įstatyme parašyta, kad dabar neprivalo pateikti. Tarsi tai pareiga, kuri dabar buvo, dabar pareigos nelieka. Bet pastaba labai gera. Labai jums ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas, ruošiasi P. Gražulis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, ministre, už pristatymą. Iš tikrųjų labai reikalingas projektas ir sveikintinas. Aš viliuosi jus, stovintį čia, tribūnoje, paskatinti. Gerbiamojo V. Gailiaus ir mano registruotos taip pat įstatymo pataisos, kurios nustato tuos pačius dalykus. Aš manau, kad darbotvarkėje tiesiog keliais klausimais į priekį buvo pakeltas jūsų klausimas...

E. MISIŪNAS. Man pasisekė šiuo atveju.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Taip, su tuo aš jus labai sveikinu. Bet dėl vieno dalyko gal jums mažiau pasisekė. Ar jūs kalbėjotės su savo viršininku – Ministru Pirmininku, kuris viešai nepritarė tokiai nuostatai ir TV3 „Žinioms“ atsakydamas į klausimą, sakė, kad tokius dokumentus vežiotis nėra jokios problemos ir turėtų išlikti pareiga juos vežiotis.

E. MISIŪNAS. Na, aš negaliu komentuoti premjero nuomonės. Bet faktas, kad tokius dokumentus vežiotis tikrai ne problema. Bet mes puikiai žinome, kokios dabar yra puikios mobilios policijos pareigūnų darbo vietos, tikrai turi visą ryšį su visomis duomenų bazėmis ir tai toks, mano požiūriu, perteklinis reikalavimas. Pasiteiravus pačių policijos pareigūnų, tai jie ir dabar nereikalauja. Jeigu asmuo sako – aš palikau, pamiršau namuose, tai jie tikrai patikrina duomenų bazėje ir administracinių pažeidimų protokolo už tai jau nerašo. Na, mes visi suprantame, kad tai yra toks (...) formalumas. Anksčiau senajame Administracinių pažeidimų kodekse buvo netgi numatyta bauda už tai, kad neturi vairuotojo pažymėjimo, o dabar naujajame kodekse nėra tokios baudos. Aišku, principingai žiūrint galima surasti, už ką nubausti, bet žinau, kad pareigūnai perspėja vairuotoją, bet netgi netaiko. Taigi *de facto* šita norma jau galioja.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Gražulis, ruošiasi R. Sinkevičius.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas ministre, tiesiog tenka padėkoti, nes tokį siūlymą teikiau dar praeitoje kadencijoje. Be abejonės, kaip ir kalbėjo kolega Seimo narys, buvo abejonių iš Vyriausybės, bet Vyriausybė, kaip jūs sakėte, pritarė, patobulino įstatymo projektą ir jūs šiandien jį teikia-

te. Tai yra civilizuotas įstatymas, nei Jungtinėse Amerikos Valstijose, nei Estijoje, nei Latvijoje tikrai nereikia specialiai vežiotis transporto priemonės dokumento, užtenka asmenybę patvirtinančio dokumento. Todėl ačiū jums už inovatyvų įstatymo projektą.

E. MISIŪNAS. Gyvenimas juda į priekį. Tikrai, manau, reikia žengti tokius žingsnius.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia R. Sinkevičius, ruošiasi V. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Garbusis ministre, jau liaupsių daugiau išsakyti dėl gero įstatymo projekto ir nebeišeitų. Klausimas būtų vienas. Įvykus techninei avarijai, nesant vairuotojo pažymėjimo ir pildant eismo įvykio deklaracijas ar neiškils kokių nors problemų turint santykius su draudimo kompanijomis ir panašiai? Ar apie šitą aspektą yra pagalvota?

E. MISIŪNAS. Taip, kaip tik buvo praktinė situacija, su pareigūnais kalbėjome, pasitaiko tokių atvejų, tai pareigūnai paprasčiausiai, jeigu yra, pareigūnas patikrina duomenų bazėje ir pasako, yra vairuotojo pažymėjimas, parašykite numerį, nes jie mato, o jeigu ne, tai ir dabar rašo asmens tapatybės kortelės numerį arba paso numerį, nebūtinai vairuotojo pažymėjimo. Teiravausi šituo klausimu konkrečiai pareigūnų ir taip pasakė, ta grafa, kur dabar deklaracijoje yra vairuotojo pažymėjimo numeris, tai rašo tą dokumentą, kurį turi, o jeigu yra pareigūnai, tai jie pasako, koks vairuotojo pažymėjimas buvo ir t. t. Šita problema išspręsta.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Sinkevičius, ruošiasi S. Jovaiša.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Dėkoju, ministre. Aš, tiesą sakant, nesu visiškai įsitikinęs šio įstatymo reikalingumu, nes man asmeniškai netrukdo vairuotojo pažymėjimas, bet sakykime, kad judame į priekį. Tai mano klausimas labai paprastas. Ar judame link to, kad toks dalykas kaip fizinis vairuotojo pažymėjimas būtų panaikintas apskritai ir tai būtų integruota į mūsų vadinamąją ID kortelę? Tada toks pat klausimas eina šalia. Tai kaip tada bus su užsienio piliečiais, kurie tos tapatybės kortelės neturi?

E. MISIŪNAS. Labai ačiū, geras klausimas. Tikrai apie tai galvojau, bet galvojau – garsiai nesisakysiu. Tikriausiai judama prie to, kad vairuotojo pažymėjimo kaip tokio fiziškai turėti galbūt po kurio laiko ir nereikėtų. Išsilaukime vairuotojo pažymėjimą, egzaminą, turime teisę vairuoti transporto priemonę, tai yra duomenų bazėje, ir viskas, ir faktas, kad ta teisė yra. Dokumento vežiotis galbūt kažkuriuo metu ir nereikės, netgi išduoti. Mano požiūriu, galbūt ne per šį pusmetį, bet tikrai anksčiau ar vėliau ta nuostata bus pasiūlyta ir, manau, bus įgyvendinta.

PIRMININKĖ. Ačiū. Paskutinis klausia S. Jovaiša. Prašau, kolega.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Na, visi Seimo Sinkevičiai jau pasisakė, tai dabar galiu ir aš paklausti.

Aš truputėlį dėl paskutinio kolegės klausimo, dėl užsieniečių. Bet techninį automobilio dokumentą turi vairuotojas turėti ar ne? Nes jeigu mes stabdysime užsieniečių ir jis nieko neturės, kaip mes patikrinsime ir jo identitetą, ir mašiną, ar ji nevogta? Čia gali atsirasti profesionalų mašinų pervarytojų grupės, kurios gali pasinaudoti šio įstatymo spraga.

E. MISIŪNAS. Matote, šiuo atveju užsieniečiui, atvykusiam iš užsienio šalies, šio įstatymo galiojimas netaikomas. Tai yra Lietuvos Respublikos teritorijoje galiojantis įstatymas ir, jeigu transporto priemonė įregistruojama Lietuvoje, ta informacija ir yra Lietuvos duomenų bazėje. Jeigu užsienietis, Vokietijos pilietis, atvažiuos su savo transporto priemone, jis, aš suprantu, tuos dokumentus atsiveža, ką turi. Manau, tikrai dabar negalėčiau užtikrintai pasakyti, bet manau, yra galimybė ir užsienyje registruotas transporto priemonės taip pat per duomenų bazes patikrinti. Aš šito dabar negaliu tiksliai pasakyti. Kad Lietuvoje veikia visos duomenų bazės šimtu procentų, tai taip. Bet ar dabar Lietuvos pareigūnas gali prisijungti prie Vokietijos duomenų bazės ir, pavyzdžiui, patikrinti vieną ar kitą transporto priemonę, kam jį priklauso, aš į tai negaliu dabar tiksliai atsakyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Jūs atsakėte į klausimus, kuriuos uždavė Seimo nariai. Kitus klausimus išsiaiškinsime svarstymo stadijoje. Nuomonė už, nuomonė prieš. Ačiū.

V. Rinkevičius – nuomonė už. Prašau, kolega.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Negaliu nepritari šiam projektui, nes kiek mes svarstome projektų, dažniausiai jie kalba – sugriežtinti, apriboti, uždrausti, neleisti, o čia – palengvinti. Tiesiog širdžiai miela. Pritariu tam projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Prašome apsispręsti ir balsuoti dėl įstatymo projekto Nr. XIIP-4835.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 89, prieš nėra, susilaikė 5 Seimo nariai. Dėkoju.

11.01 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1069 (pateikimas)

Gerbiamieji kolegos, kadangi yra užregistruotas analogiškas įstatymo projektas, gal galime sukeisti darbotvarkės klausimus ir vietoj 1-6 klausimo dabar svarstyti 1-7? Gerbiamasis A. Anušauskas tikriausiai nesupyks. Dabar norėčiau pakviesti į tribūną, nes, kaip minėjau, analogiškas įstatymo projektas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1069.

Pranešėjas – V. Gailius. Prašau, kolega, žodis jums. Pateikimas.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, iš tikrųjų įstatymo projektas nukreiptas į tas pačias teisės normas. Jis rengtas praėjusios Vyriausybės ir jam buvo pritarė Vyriausybėje. Jis atsirado plenarinių posėdžių salėje, nes mes su kolega Mykolu inicijavome šį įstatymo projektą, kuriame, be kita ko, detalčiau aptariama situacija ir dėl ne Lietuvos Respublikoje išduoto vairuotojo pažymėjimo, ir dėl užsienio piliečių, dalyvaujančių Lietuvos eisme.

Aš manau, kad šie projektai galėtų būti sujungti, turėtų būti sujungti ir svarstomi kartu. O motyvuodamas jus palaikyti šiuo projektus ir vėlesnėse stadijose, aš norėčiau jums priminti labai nesena situaciją, jums visiems turbūt labai gerai žinoma, kai pareigūnas, sustabdęs jus kelyje, neturėdamas kokio nors argumento, kodėl jis jus sustabdė, ką jūs pažeidėte, informuoja, kad vyksta dokumentų patikrinimas. Aš tikrai nejaučiau tokioje situacijoje ir nemanau, kad mes turėtume toleruoti tokią komendanto valandą. Šiuo atveju mes aprūpinome pareigūnus informacinėmis sistemomis. Motyvuojant būtent tuo, kad mažins biurokratiją, tikslins pareigūnų veiklą reglamentuojančius teisės aktus, ir buvo skiriamas finansavimas toms informacinėms sistemoms. Šiandien mūsų pareigūnai iš tikrųjų yra labai gerai parengti, aprūpinti priemonėmis prieigomis prie jų administruojamų informacinių sistemų, jos tarpusavyje susietos.

Šis projektas taip pat sumažintų galimybę piktnaudžiauti iš abiejų pusių – tiek pareigūnų, tiek eismo dalyvių. O priežastis elementari – labai ženkliai pakilo privalomojo civilinės atsakomybės draudimo kaina. Šiandien jau mes matome procesus, kai bandoma pateikti suklastotus draudimo polisus, suklastotus. Neatsakingai besielgiantis pareigūnas, patikėjęs tuo dokumentu, neidentifikuos to pažeidėjo ir tokiu būdu jis labai sėkmingai naudosis nusikalstamu būdu gautu dokumentu. Identifikuoti galime tik patikrinę informacinėse sistemose.

Lygiai tas pats ir su vairuotojo pažymėjimu. Labai dažnai taikoma administracinės nuobaudos rūšis – specialiosios teisės vairuoti transporto priemonę atėmimas, bet tik keliasdešimt procentų asmenų atiduoda tą vairuotojo pažymėjimą policijos pareigūnui, surašiusiam protokolą. Visi kiti tikisi lengvabūdiškai išvengti ar naudotis tuo vairuotojo pažymėjimu užsienio valstybėse ar netgi Lietuvoje, tokiu komendanto valandos metu parodyti ir toliau sėkmingai važiuoti. Pareigūnas sustabdęs, patikrinęs identifikuos ir tokius asmenis.

Kaip sakė gerbiamasis V. Sinkevičius, be jokios abejonės, mes su šiuo projektu žengiame į priekį. Siūlau palaikyti ir vėlesnėse stadijose. Ačiū. Atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nori paklausti du Seimo nariai. V. Sinkevičius klausia pirmasis.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Dėkoju pranešėjui už tokį išsamų pristatymą. Gal tada paklausiu taip: kiek yra pasaulyje valstybių, kurios turi tokį panašų reguliavimą, kai nereikėtų turėti vairuotojo pažymėjimo su savimi, nes man vis tiek nesusideda, kad jį išduos „Regitroje“, o mes jį laikysime namuose. Labai įdomus procesas. Tada, aš manau, turime naikinti iš viso ir taupyti lėšas šioje vietoje. Ar tai nėra europinis reguliavimas, kad būtent reikia su savimi turėti vairuotojo pažymėjimą, nes kitų Europos valstybių aš bent jau nežinau. Gal jūs galite pateikti pavyzdžių, kur būtų toks reguliavimas, kad nereikėtų su savimi turėti fiziškai vairuotojo pažymėjimo? Ačiū.

V. GAILIUS (*LSF*). Be jokios abejonės, yra toks reguliavimas ir netolimose valstybėse, jeigu neklystu, Vokietijoje, Skandinavijos valstybėse yra toks teisinis reguliavimas. Prieš teikdami projektą mes darėme analizę. Taip, turbūt jūs esate teisus, nes vairuoti teisę suteikia ne identifikacinis pažymėjimas, o vairuoti teisę suteikia nustatyta tvarka išlaikyti egzaminai, ir tai yra vairavimo teisė, o ne dokumentas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinis klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Man paaiškino.

PIRMININKĖ. Jums paaiškino ir klausti daugiau nenorite. Ačiū, gerbiamasis pranešėjas. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – M. Majauskas. Prašom, kolega.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Aš dar į vieną tokį dalyką norėčiau atkreipti dėmesį referuodamas, ką Virginijus kalbėjo. Priėmus šias ministro ir Vitalijaus teiktas pataisas, esminiu dokumentu taptų asmens tapatybės kortelė. Vadinasi, su asmens tapatybės kortele tu gali gauti ir banko paskolas, ir eiti pas notarą, ir vairuoti automobilį, jeigu tam turi išduotas vairuotojo teises. Lietuviškos vairuotojo teisės, kurios išduotos Lietuvoje, galioja ir Europos Sąjungoje, taigi jas būtų prasminga ir reikalinga turėti išvažiuojant už Lietuvos ribų, bet Lietuvoje užtektų elementariausio asmens tapatybės dokumento, kuris leistų nustatyti visų kitų dokumentų buvimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Prašome balsuoti. (*Balsai salėje*) Pritariame bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame bendru sutarimu. Dėkojame.

Tikriausiai taip pat pritariate bendru sutarimu, kad šiuos du įstatymų projektus Nr. XIII-1069 ir Nr. XIII-4835 svarstytume kartu sujungę. Pagrindinis komitetas būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo niekas nesiuolote. Siūloma svarstyti gruodžio 5 dieną. Jeigu komitetas apsvarys anksčiau, vadinasi, į plenarinių posėdžių salę ateisime anksčiau. Ačiū.

11.08 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1025 (*pateikimas*)

Matau, kad dabar jau laukia A. Anušauskas. Ačiū už jūsų sutikimą užleisti kolegą. Jūsų įstatymo projektas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1025.

Prašau, gerbiamasis Arvydai, pateikimas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš, matyt, užbaigsiu Saugaus eismo įstatymų pakeitimų valandą. Siūlymas, sakyčiau, gana elementarus, nors galima, aišku, galvoti apie tai, kaip įgyvendinti. Kiekvienas iš mūsų vairuojančių ir nevairuojančių yra susidūręs su ta situacija keliuose, kai važiuoja akivaizdžiai per didelį dūmingumą turinčios transporto priemonės. Nelabai kas jas stabdo, nelabai kas ir tikrina. Šiaip jau poįstatyminiuose aktuose yra numatyta, kad aplinkos apsaugos inspektoriai, valstybinių parkų darbuotojai gali tai atlikti, bet, tiesą sakant, kiek vairuoju, darbuotojai gali tai atlikti, bet, tiesą sakant, kiek vairuoju, nesu susidūręs su tokia situacija, kad milžinišką šleifą keliuose paliekančios transporto priemonės kaip nors būtų stabdomos ir nukreipiamos į kokią nors papildomą patikrą. Todėl siūlymas yra, kad Susisiekimo ministerija vis dėlto apibrėžtų tuos reikalavimus. Visiškai sutinku su Europos Teisės departamento išvada, kad prieš tai svarstytame įstatymo projekte kai kurias mano siūlomas nuostatas, t. y. dėl europinių nuostatų integravimo, taip pat gali jas papildyti. Ne su visomis Teisės departamento išvadomis sutinku, aš manau, kad tai yra ne tik aplinkos apsaugos, bet ir saugumo užtikrinimo reikalavimas, nes teko pastebėti, kad tas dūmingas transporto priemonės visi vairuotojai stengiasi kuo greičiau aplenkti, kad joms tas paliekamas šleifas netrukdytų normaliai vairuoti.

Beje, šiuo metu Valstybinės kelių transporto inspekcijos viršininko įsakymu yra numatyta, kuo remiantis gali būti panaikintas techninės apžiūros dokumentų galiojimas. Ten yra ir langų tamsinimas, kas nors dega, nedega, kas nors veikia, neveikia, triukšmo lygis. Bet visiškai nekalbama apie tai, kad jeigu automobilis akivaizdžiai techniškai netvarkingas, skleidžia didelį dūmų šleifą, kad jį kas nors galėtų sustabdyti ir imtis priemonių jam sutvarkyti. Pernai techninės apžiūros centruose buvo nustatyta, kad beveik 8 % Lietuvoje važiuojančių automobilių tuo išsiskiria.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis kolega. Nori paklausti trys Seimo nariai. R. Martinėlis klausia pirmasis. Ruošiasi A. Gumuliauskas.

R. MARTINĖLIS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai gera idėja, galima pritarti, tik aš noriu pasiklausti dėl pačių procedūrinių dalykų, dėl išmetamųjų dujų. Policija turėtų turėti tikrinimo įrangą, turi būti apmokyti policininkai. Ar tai bus nuolatinis darbas, ar tai bus kokių nors specialių reidų metu atliekama? Ar nukreipiami į techninės apžiūros centrą tie vairuotojai, ar vietoj nustatoma?

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Aš manau, kad jeigu Susisiekimo ministerija labai aiškiai apibrėžtų tuos reikalavimus, tai būtų aišku, ar reikia prietaiso, ar užtenka vizualiai nustatyti. Kiekvienas iš mūsų mato tą dūmų šleifą, čia nereikia jokių ypatingų prietaisų, bet norint pagrįsti, žinoma, kad kažkokios techninės priemonės galbūt ir reikėtų. Nemanau, kad tai sudaro kokias nors dideles, milžiniškas išlaidas. Juolab kad ne visa policija, tik jos labai labai mažytė dalis dirba keliuose, pagrindinėse magistralėse. Nes aš manau, kad aktualiausias šis dalykas, tiesą sakant, yra miestuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Gumuliauskas. Ruošiasi E. Pupinis.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiamasis kolega, man kažkaip liko neaišku, kaip vis dėlto policija nustatys tuos techninės būklės pažeidimus. Aš manau, kad pagrindinis dokumentas, išduodamas techninės apžiūros centruose, kur išduodama, ar mašina techniškai tvarkinga, ar ne. Kita vertus, jeigu iš tikrųjų mes suteiktume teisę policininkams nustatyti automobilio techninę būklę keliuose, ar jums neatrodo, kad čia vis dėlto šiek tiek yra grėsmės korupciniams dalykams? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Pirmiausia turiu pasakyti, kad pataisos kalba apie tai, kad pirmiausia suteikiama teisė, t. y. Susisiekimo ministerija apibrėžia reikalavimus, suteikiama teisė. Kaip tai daryti? Žinoma, poįstatyminiuose aktuose, kaip minėjau, Valstybinės kelių transporto inspekcijos įstatymu numatyta, ką ir dėl ko, kaip reikia daryti. Tad čia jau poįstatyminių aktų reikalas. Iš tikrųjų aš nekalbu apie visą techninę apžiūrą, aš kalbu tik apie vieną aspektą, kuris iš tikrųjų siejasi ne tik su aplinkos apsauga, bet ir eismo saugumu.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamasis kolega, iš tiesų nemažai jūs kovojate ir su korupcija, ir panašiai, bet iš tikrųjų kuo daugiau tikrinančių institucijų, tuo yra daugiau galimybių piktnaudžiauti. Techniniuose parametruose tokio termino akivaizdžiai kaip ir nėra. Tai įvairiai gali būti suprstas. Ar nemanote, kad turėtų būti kokie nors konkretesni nurodymai į tai, kas turėtų parengti tuos poįstatyminius aktus. Nežinau, ar nereikėtų jų kontroliuoti, nes, aš kaip ir minėjau, išvažiuojant... Pačiam teko tai patirti, kada buvo faktiškai nesenas automobilis, jis greitai nuvažiavo į techninės apžiūros stotį ir išmetamųjų dujų parametrai buvo vos ne du kartus didesni, negu iš tikrųjų galima. Man buvo patarta apvažiuoti porą ratų mieste ir grįžti, kadangi variklis išyla ir tada rodomi natūralūs parametrai. Šiuo atveju ar nemanote, kad reikėtų vis dėlto apibrėžti, kas turėtų parengti tuos papildomus teisės aktus, ir kad juos vis dėlto peržiūrėtume, kad nebūtų prirašyta įvairių dalykų.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, šiuo atveju yra siūlymas Susisiekimo ministerijai, jos įgaliotoms institucijoms tai parengti. Įstatymas iki galo negali nustatyti visų šitų techninių parametrų. Yra specialistai, kurie gali apibrėžti, kaip tai padaryti, iki kokios ribos visa tai apibrėžti. Aš manau, kad reikia pasitikėti tais specialistais, bet teisės ir galimybės jiems turi būti suteiktos įstatymu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš. T. Tomilinas – nuomonė už.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Aš siūlyčiau pritarti įstatymo projektui. Tikrai gerai, kad imamasi iniciatyvos spręsti užterštumo problemą. Apskritai mes pradėdame domėtis labai svarbia mūsų *de facto* labai didelės pramonės šakos problematika, nes automobilių perdirbimas, automobilių gaivinimas ir pritaikymas naujam gyvenimui faktiškai yra viena iš žiedinės ekonomikos svarbiausių Lietuvos pramonės šakų. Bet, deja, dauguma tik šėšėlyje. Manau, kad turėtume ir apie tai

kalbėti. Apskritai turėtume kalbėti apie tai, kodėl didelė dalis dyzelinių, ne tik dyzelinių, automobilių neturi katalizatorių ir kas dėl to kaltas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Aš manau, kad mūsų valstybėje kiekvienas turi dirbti savo darbą. Visiškai sutinku, kad automobiliai turi būti techniškai tvarkingi, tačiau tai patikrinti turi specialūs centrai. Aš manau, kad policija keliuose tikrai neturėtų tikrinti techninės automobilio būklės. Todėl aš siūlysiu, kad šis projektas būtų atiduotas tobulinti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsiskyrė, todėl prašau balsuoti dėl minėto įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1025.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 47, prieš – 9, susilaikė 29. Pritarta po pateikimo.

Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas nenumatomas. Siūloma svarstyti (taip pat kaip ir kitus Saugaus eismo automobilių keliais įstatymų projektus) gruodžio 5 dieną.

Jeigu užbaigtume visą paketą Saugaus eismo... Dėl vedimo tvarkos? A. Stančikas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Dėl papildomų komitetų. Kadangi aš manau, kad tai bus susiję ir su žemės ūkio technika, būtent su traktoriais, kad vis dėlto persvarstytų ir Kaimo reikalų komitetas kaip papildomas.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime sutarti bendru sutarimu, kad dėl šio įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1025 kaip papildomą paskirtume ir Kaimo reikalų komitetą? Galime bendru sutarimu. Dėkoju.

Kad baigtume, kaip jau minėjau, Saugaus eismo automobilių keliais įstatymų projektų svarstymą sistemiškai, prašyčiau jūsų dėmesio dėl rezervinio pirmojo klausimo Nr. XIIIIP-369.

11.19 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-369 (svarstymas)

Maloniai prašau tada gal pavaduotoją S. Šedbarą pateikti komiteto išvadą dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-369. Svarstymo stadija. Komiteto išvada. Prašom.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Komitetas projektą svarstė 2017 m. birželio 28 d. ir penkiais balsais už, dviem balsuojant prieš priėmė sprendimą gražinti tobulinti šį projektą dėl daugybės priežasčių, atsižvelgdamas į Vyriausybės neigiamą išvadą, į Lietuvos paraplegikų asociacijos pastabas. Taigi buvo gauta labai daug pastabų, skeptiškai įvertinusių šį projektą, todėl siūlome jį gražinti iniciatoriams tobulinti.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Nuomonė už tai, kad būtų gražinta iniciatoriams tobulinti, nori kalbėti L. Staniuvienė.

L. STANIUVIENĖ (LVŽSF). Aš sutinku.

PIRMININKĖ. Jūs sutinkate, kad būtų būtent taip, kaip sako komitetas. Ar reikia, kolegos, balsuoti, ar bendru sutarimu pritariame komiteto nuomonei gražinti iniciatoriams tobulinti? Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-369 gražinamas iniciatoriams tobulinti.

11.21 val.

Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1000ES (pateikimas)

Ir štai dar su transportu susijęs, su saugiu eismu įstatymo projektas, darbotvarkės 1-8 klausimas – Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo Nr. IX-378 11, 14, 15, 19 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1000ES. Maloniai kviečiu pateikti jį finansų ministrą V. Šapoką. Prašom.

V. ŠAPOKA. Laba diena, gerbiamieji kolegos. Taigi minėto įstatymo projekto pagrindinis tikslas – sustiprinti nukentėjusiųjų keliuose, ypač patyrusių labai sunkių sužalojimų, apsaugą, įgyvendinti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimus ir, žinoma, užtikrinti, kad Lietuvos nacionaliniai teisės aktai atitiktų ES teisės aktų reikalavimus.

Kokie esminiai pakeitimai? Yra nustatoma, tai yra naikinama dabartinė 5 tūkst. eurų riba neturtinei žalai ir atitinkamai, remiantis ES Teisingumo Teismo sprendimais, numatomas dydis yra 1 mln. eurų kiekvienam nukentėjusiam asmeniui arba 5 mln. eurų kiekvienam įvykiui. Taip pat nustatomi kriterijai, į kuriuos turi būti atsižvelgiama apskaičiuojant neturtinės žalos dydį, numatoma, kad Vyriausybė ar jos įgaliota institucija parengs eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos dydžio nustatymo rekomendacijas, kadangi nėra nusistovėjusios praktikos šioje srityje. Projekte numatoma, kad įstatymas, jį priėmus, įsigaliotų nuo 2019 m. sausio 1 d., o iki to laiko Vyriausybė parengtų šiam įstatymui įgyvendinti būtinus visus reikiamus teisės aktų projektus.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Maldeikienė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau vis dėlto paklausti vieno klausimo. Čia buvo turbūt vasarą iškilęs didžiulis klausimas vežėjų, kuomet jie patys net streikavo dėl padidėjusių kainų už civilinį transporto priemonių draudimą. Gal galėtumėte pasakyti, kiek maždaug galėtų pakilti dar kartą civilinės atsakomybės draudimas transporto verslui? Ir dar vienas klausimas, ar mes vėl neskubame perkeldami direktyvas, ar visos šalys jau tikrai įgyvendino tuos maksimalius reikalavimus, nes čia bus tikrai nemažas smūgis draudimo verslui? Tai yra ne draudimo verslui, o transporto verslui.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimus. Kalbant apie tai, kokį poveikį kainai tai galėtų turėti, tai esminių prielaidų, kad tos kainos didėtų būtent dėl šito įstatymo, tokių prielaidų nėra, nebent pasikeistų teismų praktika, nes pagal dabartinę praktiką vidutinė neturtinės žalos išmoka siekia 1 tūkst. 600 eurų. Šiuo atveju esminių prielaidų nėra, bet, kaip sakau, teismų praktika vystosi ir, žinoma, tai gali keistis.

Antras klausimas buvo susijęs?.. Jeigu galite pakartoti... Ne, šiuo atveju, kadangi tai yra susiję su Europos Teisingumo Teismo sprendimais, kuriuos mes turi įgyvendinti, nes buvo įvairių interpretacijų, ir dėl šito ir tos bylos pasiekė teismą. Šiuo atveju tikrai nėra taip, kad norėtume užsidėti vėliavėlę, kad kažkur esame pirmi. Tiesiog įgyvendiname tuos Teismo sprendimus.

PIRMININKĖ. Klausia A. Maldeikienė. Ruošiasi M. Majauskas.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Jūs iš tikrųjų ką tik, ministre, paneigėte tai, kas parašyta aiškinamojo rašto 7 punkte, kur aiškiai pasakyta, kad įmokos augs. Ir aš ne tiek gal jaudinuosi dėl to transporto sektoriaus, kuris neblogai uždirba, pavyzdžiui, iš komandiruočių pinigų ir iš tikrųjų ten išnaudojamų dirbančių žmonių. Tačiau vadinamajai jūsų vidurinei klasei su pajamomis 450 eurų, o ji labai dažnai priversta turėti transporto priemonę todėl, kad artimiausia normali maisto produktų parduotuvė už 20 km, jiems iš tikrųjų tai kainuos daugiau. Tai ir norėjau paklausti. 7 punkte aiškinama, kad turi augti, turėtų – vartojama tariamoji nuosaka, bet akivaizdu, kad net iš jūsų pateikto dabar ką tik skaičiaus, kurio nėra aiškinamajam rašte, kad prie 5 tūkst. neturtinės žalos yra 1 tūkst. 600. Tai kiek augs įmoka?

V. ŠAPOKA. Ką norėjote paklausti?

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Labai aiškiai suformulavau. Kiek, jūsų nuomone, augs įmoka? Dabar yra 5 tūkst. neturtinė žala. Vidutinis teismo sprendimas, ką tik pats pasakėte, – 1 tūkst. 600. Tai jeigu bus 5 mln., tai ką? Net jeigu tai bus gerokai mažesnė procentiškai? Gali būti kitokia. Tai kokia bus ta įmoka? Juo labiau kad tas draudimas kasmet brangsta ir brangsta labai ryškiai būtent privatiems asmenims.

V. ŠAPOKA. Žinoma, kad negalėtų būti tokio proporcingo padidėjimo keičiantis pačiai ribai, ir pakartosi, tai priklausys nuo mūsų teisminės praktikos, kaip ji bus formuojama. Tam, kad būtų nuoseklus perėjimas, tie kriterijai bus labai aiškiai išdėstyti poįstatyminiuose teisės aktuose. Bet kalbant apie nuogaštavimus, kad tai smarkiai pakenks viduriniajai klasei, tai tikrai juos galima būtų atmesti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia M. Majauskas. Ruošiasi B. Matelis.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, jūsų ką tik paklausė labai konkretaus ir paprasto klausimo. Akivaizdu, kad jūs čia stovite tribūnoje ir vartotės, ir rodote nepagarbą Seimo narei, kuri jūsų paklausė labai aiškaus klausimo, ir jūs iš visos pagarbos pabandykite dar kartą atsakyti. Klausimas buvo suformuluotas labai aiškiai ir paprastai. Jeigu jūs ateinate į tribūną net neturėdamas jokie pasiskaičiavimo ir jokie įsivaizdavimo, kiek gali brangti civilinės atsakomybės draudimo įmokos, tai yra ganėtinai neatsakingas požiūris.

V. ŠAPOKA. Aš pakartosiu – priklausys nuo teismų praktikos. Esminio poveikio neturėtų būti, nes, kaip žinia, draudimo rinkoje veikia daug veiksnių. Tai taip, šis pakeitimas, šis teismo sprendimų įgyvendinimas gali sudaryti prielaidų brangti. Jeigu pasakyčiau konkretų skaičių, tikrai spėliočiau, nes nuspėti teismų praktiką, sutikite, reikėtų turbūt, na, nesu Naglis Šulija.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinis klausia B. Matelis. Prašom, kolega, klauskite.

B. MATELIS (*MSNG*). Ačiū. Gerbiamasis ministre, vis dėlto norėčiau paklausti. Jūs atėjote į Seimą, atnešėte šį įstatymą ir aš manau, kad jūs vis tiek pasidomėjote, o kaip Europos Sąjungoje kitos valstybės, kurios jau tai yra įsivedusios, kaip ten vyko procesai, kaip vyko civilinės atsakomybės brangimas? Juk kokia nors prognozė turėtų būti. Nes dabar susidarė toks įspūdis, kad lyg atnešėt tą pliką įstatymą, tuos pakeitimus, be jokių skaičiavimų ir be jokių prognozių. Sakykite, ar nemanote, kad galbūt apskritai reikėtų atidėti šį ratifikavimą, galbūt nereikia skubėti, reikia suskaičiuoti ir tada priimti sprendimą?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tiesų nemažai šalių su tokia problema nesusidūrė, nes nebuvo priėmusios tokių teisės aktų, kurie prieštarautų Europos Sąjungos teisei. Po Teismo išaiškinimo išėjo taip, jog Lietuvos teisės aktai prieštarauja Europos Sąjungos teisei.

Šiuo atveju kalbant apie poveikį kainai, kadangi yra daug veiksnių, šitas veiksnys tikrai negalėtų būti lemiamas, nes net ir turtinei žalai šiuo metu yra taip pat numatytos tokios ribos kaip 1 mln. eurų ir 5 mln. eurų įvykiui. Šiuo atveju esminės įtakos šis pakeitimas tikrai neturėtų.

O dėl atidėjimo. Nemanau, kad tai būtų tikslinga, nes vėlgi situacija yra labai aiški. Šalys, kurios nebuvo susitvarkiusios, tvarkosi, tarp jų ir Lietuva, bet nemaža dalis šalių šitos problemos neturėjo, kadangi iš anksto buvo įdiegusios teisės aktus, kurie neprieštarautų Europos Sąjungos teisei.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dabar nuomonė už, nuomonė prieš. Galite, ministre, atsisėsti. Nuomonė už – S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, siūlau palaikyti ir pritarti po pateikimo, kadangi turime judėti civilizuoto pasaulio kryptimi, kur žmogaus sveikata, žmogaus gyvybė yra ne mažiau vertingi dalykai negu turtas, iš tikrųjų daug kartų vertingesni. Kad kainodara gali pasikeisti, taip, bet neskubėsime, diskutuosime su draudikais, su verslu ir, manau, sieksime subalansuotų sprendimų. Nežinau, ar yra rizika, bet darau prielaidą, kad yra. Jeigu neįgyvendinsime šito sprendimo, gali prasidėti pažeidimo procedūros prieš Lietuvą. Tikiuosi, kad to tikrai nenorime sulaukti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir nuomonė prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Iš tiesų Teismo sprendimas – stiprus argumentas, bet negavome faktiškai labai svarbių atsakymų, t. y. dėl brangimo, antras dalykas, dėl šalių, kurios įsivedusios maksimalius reikalavimus civilinės atsakomybės draudimui, o tai neabejotinai padarys tam tikrą poveikį verslui. Tai iš tikrųjų brangs, iš karto brangs, jeigu priimsime įstatymo projektą. Aišku, atsakomybė vežėjams bus taip pat didžiulė, ir nemanau, kad tikrai nesulauksime nė vieno bankroto, nes iš tikrųjų sumos yra didelės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už išsakytas nuomones.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Susilaikysiu.

PIRMININKĖ. Prašome apsispręsti ir balsuoti dėl įstatymo projekto Nr. XIII-P-1000.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 56, prieš – 1, susilaikė 33. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, papildomas komitetas nenumatytas. Siūlymų nematau. Siūloma svarstyti rugsėjo 26 dieną.

Ačiū, gerbiamieji kolegos. Skelbiu rytinio posėdžio 25 minučių pertrauką iki 12 valandos. Mes dirbome puikiai. Iki 12 valandos skelbiama rytinio posėdžio pertrauka, kad jūs pailsėtumėte ir vėl galėtumėte 12 valandą labai atsakingai dirbti toliau.

Pertrauka

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos Seimo nariai, tęsiame rytinį posėdį. Laba diena.

12.00 val.

Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 2, 11, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-991, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-992, Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-993 (*pateikimas*)

Toliau darbotvarkės 1-9a klausimas – Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėja – viceministrė G. Žemaitytė. Ir lydimeji.

G. ŽEMAITYTĖ. Laba diena. Lietuvos Respublikos Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos Seimui svarstyti įstatymo pakeitimo projektą. Prašome pakeisti trijų įstatymų konkrečių straipsnių formuluotes, būtent Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo 2, 11, 12 ir 13 straipsnių formuluotes, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 12 straipsnio ir Sveikatos draudimo įstatymo 17 straipsnio formuluotes.

Šiuo metu Meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatyme yra numatyta, kad Meno kūrėjų socialinės apsaugos programą tvirtina Vyriausybė. Toks reglamentavimas neatitinka Vyriausybės strateginio planavimo metodikos. 2016 m. lapkričio 9 d. Vyriausybės pasitarime pagal protokolą Kultūros ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija buvo įpareigosios, siekiant strateginio planavimo dokumentų optimizavimo, pakeisti šiuos įstatymus. Siūloma viską, kas susiję su meno kūrėjų socialine apsauga, nustatyti pagal Kultūros ministerijos tvirtinamą tvarką.

Prašome Seimą priimti svarstyti šiuos įstatymų pakeitimus.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Iš tiesų prisipažinsiu, labai keistas šis įstatymo projektas, kuris tarp mano kolegų sukėlė, ne tik mūsų frakcijoje... Norėčiau užduoti klausimą. Dabar Vyriausybės nutarimu sąvoka „prastova“ apibrėžiama kaip situacija, kai meno... iš kūrybinės veiklos negauna pajamų. Dabar siūloma įtvirtinti ir atvejį, kai pajamos, gautos per paskutinius tris mėnesius, nesudaro šešių minimalių mėnesio algų dydžio sumos – 2 tūkst. 280 eurų bruto ir jis negauna valstybės arba savivaldybės stipendijos. Šiuo atveju kyla klausimas. Prastova yra susijusi su darbo neturėjimu dėl ne nuo asmens priklausančių priežasčių. Kaip tada atlyginimo už kūrybinę veiklą dydis gali nusakyti prastovą? Arba paprasčiau, kaip – prastova gali būti susijusi su atlyginimu?

G. ŽEMAITYTĖ. Prastova yra situacija, kai yra gaunamos nepakankamos pajamos ir dėl to meno kūrėjas yra socialiai pažeidžiamas, todėl jo minimalios dydžio... (*Balsai salėje*) Taip. Prašom pakartoti klausimą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kaip menininkas gali gauti, jeigu yra prastova? (*Balsai salėje*)

G. ŽEMAITYTĖ. Jis negauna pajamų, taip.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Juozapaitis. Ruošiasi A. Gelūnas.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, mes vakar dalyvavome viename renginyje ir aš jūsų aiškiai paklausiau apie turinį, kurį jūs pristatysite. Jūs sakėte, dar nesate pasiruošusi, bet rytoj jau tikrai būsiu pasiruošusi. Matau, kad šiandien jūs dar labiau nepasiruošusi. Man tik kyla klausimas, kas jus įgaliojo atstovauti Vyriausybei šiandien, nes aiškinamajame rašte nėra parašyta, kad tai jūsų turėtų būti pareiga. Paprastai šiandien visi ministrai pristatė savo klausimus. Kodėl viceministrė šiandien tribūnoje?

G. ŽEMAITYTĖ. Ministrė yra išvykusi šiandien į komandiruotę.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ar toli?

G. ŽEMAITYTĖ. Į Pietryčių Lietuvą.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Į Pietryčių. Trakai yra komandiruotė ar ne?

G. ŽEMAITYTĖ. Taip.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Ačiū už atsakymą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Gelūnas. Ruošiasi A. Sysas.

A. GELŪNAS (*LSF*). Gerbiama viceministre, iš tikrųjų ne tiek prisidedu prie anksčiau klaususių kolegų, bet prisimenu, kaip atsirado ta sąvoka „meninė prastova“. Ji atsirado tikrai tokiu niūriausiu laikotarpiu, ekonominės krizės metu, 2010–2011 metais, kai ir stipendijų biudžetai, ir apskritai visa parama kultūrai dėl objektyvių priežasčių tikrai buvo labai maži. Ar nereikėtų dabar, ekonomikai jau augant ir neturint tos situacijos, kaip nors naujai svarstyti apskritai tų menininkų socialinės apsaugos schemų ir tiesiog ieškoti naujų būtų, nes ta sąvoka „prastova“ pradeda atrodyti šiek tiek keistai, neadekvati esamai situacijai? Ačiū.

G. ŽEMAITYTĖ. Taip, reikėtų ir tai yra daroma. Tiesiog menininkų visa socialinės apsaugos sistema yra ypač sudėtingas klausimas, nes ten pakliūna daug ir tokių ne visai meninėms specialybėms šiuo metu priskiriamų profesijų. Todėl tas toks kompleksinis klausimas, kuris susijęs ir su autorinėmis teisėmis, ir su darbu pagal paslaugų sutartis, yra svarstomas platesniu kontekstu. Yra suburta darbo grupė ir bendradarbiaujama su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Tuo tarpu čia gal reikėtų net svarstyti dar platesnį kontekstą, nes, tarkim, sportininkai irgi turi tam tikras rentas ir rentų klausimas čia irgi yra svarbus menininkų socialinės apsaugos sistemoje. Mes, norėdami pakeisti tiesiog priklausomybę tos menininkų dabartinės programos, padaryti ją priklausomą ne nuo Vyriausybės, o nuo kultūros ministro, pradedame tuos pokyčius.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys A. Sysas. Ruošiasi R. Budbergytė. A. Syso nėra. Tada R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū. Norėčiau gerbiamos pranešėjos paklausti, ar pagal tai, kaip jūs pateikiate aiškinamajame rašte, kad įstatymo pataisos tikslas yra pasiekti teigiamą siūlomo reguliavimo pasekmę, kad bus panaikinta Vyriausybės lygmeniu administracinė našta, nes kultūros ministras priims sprendimus dėl prastovos ir pradžios, ir išmokos teikimo, ir kad tai yra padaryta įgyvendinant ir Konstitucinio Teismo doktriną, kad įstatymo lygmeniu atsirastų tie visi reikalavimai apibrėžiant prastovą, tai aš suprantu, kad toks tikslas yra tikrai labai formalus. Mano klausimas yra susijęs su tuo, kad jeigu jau teikiate tokį projektą, tikrai ar nereikėtų pagalvoti, kad galbūt kultūros darbuotojams iš tiesų reikėtų spręsti klausimą, kaip tikrai daugiau padėti, jeigu susidaro tokios sąlygos, kai jiems atsiranda prastova.

Kitas mano klausimas yra, ar vis dėlto kultūros ministras neturėtų kaip politikas, kuris pagal Konstituciją yra atsakingas už jam pavestą valdymo srities ir politikos formavimą ir veikimą joje, vis dėlto neturėtų branginti savo laiko pasirašydamas tokius sprendimus, kuriais jis nustato prastovos ir pradžią, ir taip pat ir pačią prastovos išmokos esmę? Ačiū.

G. ŽEMAITYTĖ. Jūsų pastabos labai teisingos. Tiesiog šita esama sistema iš dalies yra tokia keista, palaipsniui sistemingai neperžiūrėta. Joje yra labai daug jautrių klausimų, kurie susiję ne tik su menininkais, bet ir su kita visuomenės dalimi, nes tam tikra prasme menininkai čia yra išskiriami kaip pažeidžiamesni, tai yra tiesa, bet kitos visuomenės dalys irgi norėtų galbūt lengvatų arba tam tikrų išskirtinių tikslų. Todėl sistemiskai pakeisti mes šiuo metu neturime net iki galo išdiskutavę, nes yra labai specifinių klausimų. Pavyzdžiui, dėl tos pačios rentos, kuri irgi yra susijusi.

Dėl jūsų klausimo, ar kultūros ministras turėtų gaišti laiką, ar ne. Yra komisija, kuri dirba ir nustato, ir teikia rekomendacijas. Šiuo metu dabar dėl prastovų yra dirbanti komisija Kultūros ministerijoje. Mes iš tikrųjų tiesiog šiek tiek pakeičiame, kaip tik supaprastiname sistemą, bet paleisti taip be ministro parašo kol kas irgi nėra galimybių.

PIRMININKAS. Klausiti norėjo Seimo narė I. Degutienė, bet nematau. Tada klausia Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Man vis tiek liko neaiški prastovos sąvoka. Aš manau, kad čia teisingai kai kurie mano kolegos pažymėjo, kad jeigu iš tikrųjų nėra... Paprasčiausiai toks periodas, kai iš tikrųjų nėra kūrybinės dvasios, ar čia bus prastova? Jeigu jis dirba teatre ir jam neskiria vaidmens, tai ar čia vėl bus prastova? Aš manau, kad vis dėlto ta sąvoka turėtų būti aiškiai paaiškinama.

Dabar dėl ministro. Čia irgi kolegos klausė. Šiek tiek pažįstu menininkų bendruomenę. Jie visada yra nepatenkinti ir dažnai jie teigia, kad, pavyzdžiui, jeigu negavo kokios nors paramos, tai kad jis nėra tos politinės jėgos menininkas ir panašiai. Šiuo atveju, kai vis dėlto sutelkiamos tokios jėgos kultūros ministro rankose, vis dėlto jis yra politinio pasitikėjimo žmogus, ar čia nebus to subjektyvizmo daugiau, negu šiandien yra? Ar nesukels didesnio nepasitenkinimo, negu jis yra šiandien? Ačiū.

G. ŽEMAITYTĖ. Tam tikra prasme dėl nepasitenkinimo jūs esate teisus, bet, kaip aš jau ir minėjau, ministras ne pats sprendžia. Yra sudaryta komisija, kuri sprendžia be ministro kišimosi. Todėl tai nėra ministro sprendimu. Yra ministro nustatyta tvarka.

Dėl prastovos apibrėžimo. Mes ją dar galime patikslinti, bet iš tikrųjų, pavyzdžiui, teatro darbuotojai negauna prastovų, nes jie yra teatro darbuotojai. Tiesiog ne kiekvienas menininkas gali pretenduoti į tą prastovą. Jeigu jie turi darbo sutartį, jie negali pretenduoti į darbo prastovą. Čia iš principo taikoma menininkams, kurie verčiasi individualia kūrybine veikla pagal autorines arba paslaugų sutartis.

PIRMININKAS. Dėkojame. Jūs atsakėte į visus klausimus. Daugiau klausiančių nėra. Galite pailsėti.

Toliau motyvai už, prieš. Už niekas neužsirašė, motyvai prieš – Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju už iniciatyvą, parodytą menininkams. Tačiau vis tiek reikia to aiškumo. Dabar paminėjote, kad komisija žiūrės, ar ministras teisingai daro, ar ne. Man vis tiek palieka abejonių, kaip ta komisija yra sukurta, kieno sukurta, kieno pavedimu ir vis dėlto galų gale ministras deda parašą. Aš susilaikau dėl šio projekto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau motyvuojančių pasisakymų nėra. Reikėtų apsispręsti po pateikimo. Ar balsuojame, ar bendru... Balsuojame. Gerai. Balsuojame dėl visų trijų su lydimaisiais projektais iš karto.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 20, prieš – 3, susilaikė 68. Po pateikimo nepritarta.

Kokių bus siūlymų toliau? Gražinti tobulinti? Ar galime bendru sutarimu sutarti? (*Balsai salėje*) Ne, balsuoti. Ką siūlote? Tiesiog balsuoti.

Alternatyvus balsavimas. Už – už tai, kad gražintume tobulinti, prieš – bus tie, kurie siūlo sprendimą atmesti.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 65, prieš – 22. Taigi pritarta pirmajai nuomonei, tai yra gražinti tobulinti.

R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų aš noriu Sekretoriato ir jūsų, kaip Seimo Pirmininko, atkreipti dėmesį – čia buvo teiktas Vyriausybės projektas. Valdančioji koalicija iš esmės vos ne vienbalsiai pabalsavo prieš ministrės projektą. Gal iš tų 400 įstatymų, kuriuos mes rytoj svarstysime komitete, gal dar galite peržiūrėti, gal dar kokį 100 išbrauksime, nes tada vargas ir jums pirmininkaujant, ir tas darbas nereikalingas. Mes skiriame pusę valandos tam darbui ir atmetame vos ne vienbalsiai prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Valdančioji koalicija susilaikė, nebalsavo prieš ir nusprendė gražinti projektą tobulinti. Tobulinimui, tobulumui ribų nėra.

12.20 val.

Kultūros rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1260 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1001 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Kultūros rėmimo fondo įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1001. Pranešėja – taip pat viceministrė G. Žemaitytė. Kviečiu į tribūną. (*Triukšmas salėje*)

G. ŽEMAITYTĖ. Teikiame Seimui svarstyti Kultūros rėmimo fondo įstatymo 1, 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą.

Kultūros rėmimo fondo įstatymo pakeitimo projektas parengtas siekiant sklandesnio Kultūros tarybos darbo. Kiekvienais metais Kultūros taryboje daugėja paraiškų kiekis ir labai sudėtin-

gėja administravimo procedūra, nes siekiama lėšų administravimo skaidrumo, dėl to yra pasitelkiama daug ekspertų, taip pat pačios Kultūros tarybos darbuotojams yra gana didelė projektų kuratorių administracinė našta.

Kadangi valstybė negali skirti Lietuvos kultūros tarybai papildomų pareigybių, yra būtina rasti būdą, kaip tobulinti Kultūros rėmimo fondo administravimą kitomis priemonėmis. Įstatymo pakeitimo projektu siūloma nuo 2 iki 4 % padidinti fondo lėšų kiekį, kad tai būtų galima naudoti ekspertų paslaugoms apmokėti ir sudaryti galimybes šias lėšas naudoti fondo administravimui apmokėti, tai yra papildomai ekspertizei, papildomiems kuravimo darbams ir kt. Prašome priimti šį projektą svarstyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų nori paklausti Seimo narys R. Šarknickas, ruošiasi V. Juozapaitis.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Miela viceministre, atsiprašau, kad vėl į jus kreipiuosi. Aš suprantu, kad nespėja, bet nesuprantu – didinti finansavimą, nuo ko tas efektas pagerės? Aš suprasčiau, jeigu papildytumėte vienu ar dviem žmonėmis tą administravimo darbą, bet kaip jūs paminėjote, negalima, ar ne, tų pareigybių skirti? Gal vis dėlto yra kitokių būdų, nes nemanau, kad tas didinimas suteiks efektyvumo atlikti šiuos darbus.

G. ŽEMAITYTĖ. Didinimas suteiktų efektyvumo dėl to, kad galima pirkti išorines ekspertavimo paslaugas, pavyzdžiui, visų pirma kokiais nors specifiniais klausimais. Antra, tada galima tiesiog šiek tiek kitaip organizuoti ekspertų pačius pirkimus. Šiuo atveju viešųjų pirkimų procedūra yra labai sudėtinga. Kadangi ekspertams yra nustatytos lubos, būtent 2 %, tai net ir ekspertinės paslaugos perkamos labai pigiai.

Iš principo šitas pakeitimas turėtų atverti galimybę turėti daugiau ir geresnių ekspertų, o dėl kitų galimybių, fondo administravimo, tai šito ieškoma kelerius metus. Nėra kitų galimybių, kaip skirti valstybės etatų, ko mes negalime daryti, arba papildomai leisti pirkti paslaugas. (*Balsai salėje*) Taip, galės būti, nes dabar fondui yra nustatyti tie 2 %, vadinasi, kad Kultūros taryba iki 2 % fondo lėšų gali išleisti ekspertams. Tai yra nustatyta seniai. Per tą laiką paraiškų skaičius beveik padvigubėjo. Ekspertai, kurie dabar įvertina per metus apie 6 tūkst. paraiškų, dalinasi tą pačią sumą, kuri buvo dalinamasi, kai buvo 3,5 tūkst. paraiškų, pavyzdžiui, pirmaisiais Kultūros tarybos metais.

Lyginant, tarkime, su Mokslo taryba, nelygybė yra labai didelė, nes Mokslo tarybos ekspertai gauna kelis kartus daugiau, 6–8 kartus daugiau už vienos paraiškos vertinimą. Pats vertinimas šiek tiek skiriasi, bet iš principo neturėtų būti tokio atotrūkio.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys V. Juozapaitis, ruošiasi E. Pupinis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, aš tikrai šimtu procentų sutinku, kad reikia keisti sistemą, reikia tobulinti ir iš tikrųjų ekspertus vertinti pagal jų kvalifikaciją, bet jūs pradėjote visiškai nuo atvirkščios pusės. Dabar atrenkant ekspertus galioja pati primityviausia ir paprasčiausia viešųjų pirkimų sistema, kuomet ekspertais tampa žmonės, kurie pasiūlo už savo ekspertavimą pačią žemiausią kainą. Turbūt čia pasaulis gali tik juoktis iš to. Ir dabar tiems žmonėms, kurie ateina ir jų kvalifikacija yra kvestionuojama, jūs siūlote padidinti atlygį. Už ką? Gal pakeiskime pirmiausia sistemą, kaip juos atrinkti?

Kita vertus, tai yra fondo lėšos, tai yra 2 %, nei daug, nei mažai, kurie bus paimti iš potencialių projektų teikėjų. Ar jums neatrodo, kad vis dėlto tai nėra teisinga? Surasti resursų iš valstybės asignavimų, iš biudžeto, aš manyčiau, na, tikrai nėra taip jau, kad negalima. Viskas yra ministrės valioje. Gaila, kad čia nėra ministrės. Aišku, kad jūs negalite atsakyti už ją, bet vis dėlto šis projektas tikrai neįtikina. Gerbdamas ir tikrai norėdamas padėti tiems žmonėms, vis dėlto siūlau jums pagalvoti, kad ir šį projektą reikėtų tobulinti.

G. ŽEMAITYTĖ. Ačiū už pastabas. Tai, ką jūs minite dėl pačios pirkimo procedūros, taip, jį šiuo metu yra tokia, kad mažiausia kaina nugalė. Bet kadangi apskritai galima kaina už paraiškos įvertinimą yra daugiausia septyni eurai, kurie yra jau su mokesčiais, tai net organizuoti ekonominio vertingumo kriterijais grįstą pirkimą yra nelogiška, nes ekspertams ir taip jau yra sudėtinga per tą programą teikti, per internetines programas teikti pasiūlymus ir dar tada jie turėtų siūlyti pagrįstumą. Tai 5,5 euro jiems lieka, jeigu jie ir gautų didžiausią įkainį. Tikrai yra per sudėtinga, kad mes dar prašytume jų pateikti pagrįstumą.

Dėl pačių ekspertų kokybės. Taip, yra įvairių problemų, ir būtent tas, kaip čia pasakyti, fondo administravimo skaidrumas irgi yra fondo reikalas, dėl to mes manome, kad tas procento padidėjimas leistų skaidriau administruoti fondą, kuratoriai galėtų daugiau bendrauti su projekto teikėjais, pateikti jiems paaiškinimus, kodėl jų projektai buvo įvertinti ne taip palankiai ir panašiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys E. Pupinis, ruošiasi A. Maldeikienė.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama viceministre, norėčiau sužinoti, ar nebus atvirktinis variantas, kuomet fondo lėšos bus naudojamos išlaikyti pastoviams etatams? Norėčiau paklausti, ar šiuo metu taip nėra? O jeigu yra, tai kiek lėšų yra skiriama iš fondo pastoviams etatams? Nes suprantu tą vaju, pradėtą prieš valstybės tarnybą, neva mažinsime valstybės tarnybą, bet ieškos turbūt kitų priemonių, kaip tuos etatus pakeisti ir į tas vietas nuolatiniams darbams priimti netgi panaudojant tokio fondo lėšas. Tai norėčiau paklausti, ar šiuo metu to nėra? Ačiū.

G. ŽEMAITYTĖ. Šiuo metu tikrai to nėra, nes kaip tik tas 4 straipsnis, kuris yra keičiamas, šiuo metu skamba taip: „Ekspertų paslaugoms apmokėti skiriama ne daugiau nei 2 % atitinkamų meto fondo lėšų. Fondo lėšos negali būti naudojamos jo administravimo išlaidoms.“ Galiu garantuoti, kad fondo lėšos visiškai nėra naudojamos administravimo išlaidoms.

Kultūros taryba tikrai nepiktinaudžiaus ir neišlaikys etatinių darbuotojų iš fondo lėšų, tiesiog tas reglamentavimas yra gana griežtas vidinių dokumentų būdu. Tai būtų tiesiog iš principo ekspertinės paslaugos arba tos paslaugos, kurių reikia tam, kad būtų skaidriau administruojamas fondas ir kad būtų aiškiau aiškinama teikėjams, kokie yra jų projektų trūkumai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narė A. Maldeikienė, ruošiasi G. Burokienė.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Mano supratimu, 680 tūkst. eurų yra gana nemaži pinigai, ir tai yra tie 4 % nuo tų apytikriai 17 mln., taip?

G. ŽEMAITYTĖ. Taip.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Sakote, yra 6 tūkst. projektų, vadinasi, vienas projektas 113 eurų, ar tai daug, ar mažai? Man atrodo, jeigu projektas sudėtingas, tai yra nelabai dideli pinigai. Bet iš tikrųjų aiškumo čia, ką jūs pasakojate ir kai atsakinėjate į klausimus, aš vis tiek nematau. Mano klausimas būtų toks: ar vis dėlto neateina laikas galų gale nustoti biudžeto pinigais šerti privataus sektoriaus draugus? Aš nežinau konkrečiai jūsų situacijos, bet neblogai žinau kitose vietose ekspertavimą. Tai dažniausiai arba draugai, arba tie patys žmonės, kurie dirba, pasidaro. Taigi jokio papildomo aiškumo čia neatsiranda. Mano supratimu, valstybės tarnybą reikia tvarkyti, ten turi būti kompetentingi žmonės, kuriems iš tikrųjų užtektų kompetencijos ir patarti, ir pradėti mokėti jiems normalų atlyginimą, ir biudžeto pinigus skirti viešosioms paslaugoms finansuoti, o ne privatiems ekspertams.

G. ŽEMAITYTĖ. Ačiū už pastabas.

Iš tikrųjų, kadangi vieną paraišką vertina nuo penkių ir septynių ekspertų, jūsų skaičiavimas turėtų būti pakoreguotas atsižvelgiant į tai. Bet dėl paties principo Kultūros rėmimo fondą administruojanti Kultūros taryba yra gana naujas darinys, t. y. pirmą kadenciją baigusi taryba, ir mes problemų matome. Kultūros taryba bus šiek tiek keičiama, yra pasiūlymų, kad tarybos nariai turėtų būti įdarbinti, bet čia mes dabar kalbame apie ekspertus.

Ekspertai nėra valstybės tarnautojai, Kultūros taryboje yra griežta sistema dėl ekspertų nusišalinimo ir negalėjimo vertinti savų ar panašių projektų. Iš tikrųjų piktnaudžiavimo atvejų pasitaiko, kiek įmanoma jie yra sekami ir yra bandoma tiesiog imtis prevencijos pagal nustatytas ir antikorupcijos taisykles, vadinasi, yra sekamas nusišalinimas.

Į ekspertų grupę neįtraukiami tie, kurie susiję su konkrečiais projektais, bet kaip ir visose kitose srityse labai daug priklauso nuo žmonių konkrečių ekspertų geranoriškumo, nepasakyčiau, kad ta problema yra labai didelė, bet jinau yra sprendžiama ir tikrai Kultūros taryba ypač atidžiai žiūrį būtent į ekspertų šališkumo prevenciją ir projektų vertinimo skaidrumo klausimus. Paprasčiau atsakymo nėra, bet kol kas nėra sugalvota geresnio būdo, kaip skirstyti konkursinį projektų finansavimą, negu ekspertuojant ir skirstant jį per Kultūros tarybą.

PIRMININKAS. Paskutinį klausimą užduoda Seimo narė G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Laba diena, gerbiamoji viceministre, kol kas visiškai neįtikinote savo paaiškinimais. Norėčiau žinoti, kiek procentiškai iš 4 % bus skiriama administravimui ir kiek ekspertams?

G. ŽEMAITYTĖ. Jūsų labai geras klausimas, nes diskusijose buvo kalbama apie tai, kad iš anksto būtų nustatytas procentas, tačiau mes neišskyrėme. Buvo galvojama, kad, tarkim, trys ir vienas, bet gali būti, kad to 1 % nereikės administravimui tais metais, todėl nesinori to nustatyti. Antra vertus, tai yra iki 4 %, vadinasi, kad nebūtinai 4 %. Kadangi Kultūros taryba nėra net asig-navimų valdytoja, jinai yra tiesiogiai pavaldi Kultūros ministerijai ir savo metinius planus, taip pat ir finansinį planą derina su Kultūros ministerija, nėra jokių galimybių jiems skirti daugiau, nei reiktų, t. y. jeigu nebus pagrįstas poreikis konkrečiai paraiškų skaičiumi, kad reikia didinti, pavyzdžiui, ekspertams skirtas išlaidas, tarkim, nuo 2,5 iki 3,5, to ir nebus leidžiama. Čia nėra privalomybės, čia yra galimybės.

Lygiai taip pat dėl administravimo išlaidų. Buvo planuojama apie procentą, iki procento, bet tai nenurodyta dėl to, kad neatrodytų, kad reikia tiek išleisti, nes jeigu poreikio nebus, nebus vi-sai skiriamai papildomai administravimui iš Kultūros rėmimo fondo būtent tais metais. Tai nėra savarankiškai, kaip čia pasakyti, planuojanti finansus įstaiga. Jinai gauna savo biudžetą, derina su Kultūros ministerija, todėl nėra galimybės galvoti, kad jie ims kaip nors piktnaudžiauti ir, pavyz-džiui, skirs 3 % administravimui. Visa tai turi būti pagrįsta konkrečiu poreikiu.

PIRMININKAS. Dėkojame viceministrei. Laikas klausimams išseko. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonių už nėra. Nuomonė prieš – Seimo narys A. Gelūnas.

A. GELŪNAS (LSF). Gerbiamieji, aš norėčiau atkreipti dėmesį į paprastą dalyką. Jeigu jūs nu-vyktumėte į labai panašaus dydžio valstybę su panašių projektų skaičiumi, Suomijos Kultūros tarybą, jūs pamatytumėte kelis aukštus žmonių, labai rimtai dirbančius ekspertavimo paraiškų vertinimo ir viso to administravimo srityje. Mūsų taryba tikrai dirba labai sunkiomis, labai men-komis pajėgomis. Tai sakyti, kad čia valdininkų armija ir dar norima pūsti, tikrai yra visiškai ne-tikslinga, bet sykiu aš nemanyčiau, kad labai tikslinga yra iš meninių projektų paimti lėšas ir skirti jas administravimui. Tai aš kviečiu valdančiąją daugumą vykdyti savo pažadą kultūrą lai-kyti prioritetu ir rimtai svarstyti, kaip tikrai sustiprinti Kultūros tarybos projektų administravimą ir ekspertavimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, kviečiu balsuojant apsispręsti po pateikimo.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 7, prieš – 12, susilaikė 82. Taigi po pateikimo nepritarta. (*Šur-mulys salėje*) E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Turbūt kas nors yra negerai, jeigu pateiktas projektas gauna septynis balsus už ir tai yra ne opozicijos teikiamas projektas, tai yra valdančiųjų Vyriausybės teikiamas projektas. Šįryt su ponu R. Karbauskiu taip geranoriškai dalyvavome vienoje radijo laidoje ir aš sakiau, kad mes nedarysime kvailysčių ir sąmoningai nedarysime oponavimo vien dėl to, kad mes opozicijoje. Bet sakykite, kaip dabar elgtis mums, kaip opozicijai, kai iš esmės Vyriausybės teikiamas projektas iš viso negauna balsų, net pačių valdančiųjų? Tik prašau ateityje neįžvelginti opozicijos klastos, kai ateina tokie projektai, kurių niekas nepalaiko.

PIRMININKAS. Dėkoju. R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš siūlyčiau kolegoms tuščiai negaišinti kitų Seimo narių laiko. Iš tikrųjų projektai tinkamai neparengti. Mūsų išvada bendra, matyt, kad čia sutampa mūsų nuo-monė ir šioje situacijoje jokia tragedija neįvyko, yra taip buvę, kad Vyriausybė pateikia siūlymus, kurie Seimo nariams atrodo nepriimtini, šiuo atveju – kokybės prasme. Labai ačiū visiems už sprendimą.

PIRMININKAS. Taigi siūlau vėl balsuoti alternatyviai. Kas už tai, kad... (*Balsai salėje*) Prašau? (*Balsai salėje*) J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, seniai beprisimenu balsavimą tokiu santykiu dėl Vyriausybės pateiktų projektų, tuo labiau, kai ir valdančiųjų lyderis kritiškai atsiliepia apie tų pro-jektų neparengtumą. Vis dėlto gal iš mūsų galėtų nuskambėti žinia, ar ministrė yra savo vietoje, ar nereiktų galvoti apie atsistatydinimą, jeigu taip nekokybiškai parengtus projektus teikia Sei-mui? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau dėl vedimo tvarkos nėra norinčių kalbėti. Siūlau apsispręsti dėl šio projekto. Tie, kurie mano, kad reikia jį grąžinti tobulinti Vyriausybei, balsuoja už, tie kas mano, kad projektą reikia atmesti, balsuoja prieš.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 66, prieš – 34. Taigi projektas yra tobulintinas.

12.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-724 „Dėl Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1084 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-724 „Dėl Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-1084. Pranešėjas – ministras A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, leiskite pristatyti mano ir dar dviejų Seimo narių nutarimo projektą, kurio esmė yra pakeisti Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo planą, kuris buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. „Dėl Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo plano patvirtinimo“, pakeičiant 3 punktą ir jį išdėstant taip, kad Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos programos laikotarpis numatomas nuo 2018 metų pirmojo ketvirčio iki 2028 metų. Pabandysiu trumpai paaiškinti, kodėl toks projektas yra teikiamas ir kodėl manome, kad jis yra svarbus.

Iš tiesų šitas Seimas turėjo ganėtinai intensyviai diskusijas dėl Alkoholio kontrolės įstatymo pakeitimų ir jau tuomet buvo labai daug diskutuojama apie kompleksines priemones, apie kitas psichoaktyvias medžiagas, tai yra ne tik apie alkoholinius gėrimus, bet ir apie narkotines medžiagas, apie prekursorių kontrolę. Praktika turėti strategijas, kurios yra ilgalaikės, numato valstybės ilgalaikę perspektyvą, kaip valstybė mato tokių psichoaktyvių medžiagų kontrolę, tiek legalių, tiek nelegalių, yra įprasta ir Europos Sąjungoje ir yra įtvirtinta Europos Sąjungos Ministrų Tarybos patvirtintoje Europos Sąjungos kovos su narkotikais strategijoje, kur yra aiškiai sakoma, kad valstybės turi turėti ilgalaikius strateginius dokumentus, kur yra numatytos ilgalaikės priemonės. Europos Sąjungos 14 valstybių turi tokias nacionalines strategijas, tiesa, ne visose šalyse jos apima visas psichoaktyvias medžiagas, bet tokia tradicija egzistuoja.

Europos Sąjungoje yra priimta 2013–2020 metų Europos Sąjungos narkotikų strategija ir 2017–2020 metų tos strategijos įgyvendinimo veiksmų planas. Tai yra pamatiniai dokumentai, rengiant nacionalines narkotikų strategijas, kuriose ir formuojamas vienodas požiūris į psichoaktyvių medžiagų kontrolę. Europos Sąjungos šalyse yra įprasta šalių progresą, šalių sėkmę, kontroliuojant šitų medžiagų vartojimą, vertinti pasitelkiant būtent tokių nacionalinių strategijų įgyvendinimą.

Lietuva turėjo Nacionalinę narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos programą, ji buvo skirta 2010–2016 metams. Ji yra pasibaigusi. Tokia programa buvo labai rimtas parlamentinės kontrolės įrankis, kas, manau, Seimui yra labai svarbu stebint ir vertinant ne tik vienos ministerijos, bet visų ministerijų ir Vyriausybės, ir pavaldžių institucijų darbą, vertinant, kaip yra vykdoma psichoaktyvių medžiagų kontrolė. Tikrai norėčiau akcentuoti, kad Lietuvai yra svarbus ir reikalingas toks kompleksinis ilgalaikės veiklos strateginis dokumentas. Programos įgyvendinimo 11 metų laikotarpis yra siūlomas vadovaujantis Strateginio planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės dar 2002 metais.

Atsižvelgiant į tai, kas jau čia mano buvo įvardinta, išvardinta, siūlyčiau keisti Ilgalaikių valstybinių saugumo stiprinimo programų rengimo planą, tvirtinamą Lietuvos Respublikos Seimo, ir nurodytą Valstybinės alkoholio, tabako ir narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos programos parengimo terminą ir įgyvendinimo laikotarpį, nurodant laikotarpį 2018–2028 metus. Ten iš tikrųjų mes ir galėtume sudėti visas kompleksines priemones, kurias rengtų ne tik Sveikatos apsaugos ministerija, bet ir Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Finansų ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir kitos ministerijos. Dėkoju, kolegos, ir kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti užsirašė Seimo narys R. Martinėlis. Ruošiasi A. Matulas.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Labai džiugu, kad tokia iniciatyva yra. Nuo 2014 metų pateiktas projektas ir Seime jisai yra užstrigęs. Aš tik norėčiau paklausti, ar pasiekti buvusios programos rezultatai?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Galėčiau pasakyti dėl tos programos, kuri, kaip jūs minėjote, yra įstrigusi, gal ne tiek ji įstrigusi, kiek tiesiog gal buvęs parlamentas nespėjo apsvastyti ir priimti. Bet iš tikrųjų siūlyčiau vis dėlto peržiūrėti, parengti naują, nes vėlgi dauguma nuostatų yra atgyvenusios. Kai ką Seimas jau yra priėmęs, ypač kalbant apie alkoholio kontrolės politiką. Buvusi programa nėra suderinta (natūralu) su dabartinės Vyriausybės darbų programa. O praėjusios programos, buvusios programos tikslai, žinoma, kad ne visi yra pasiekti. Vieni dėl objektyvių priežasčių, galbūt dėl lėšų ar kažkokių kitų problemų, lėšų neskyrimo ar kitų dalykų, bet tikrai ne visi tikslai pasiekti buvusios programos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys A. Matulas. Ruošiasi I. Degutienė.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, išties aš nematau jokio džiugumo, nes Seimas priima nutarimą 2013 metais, paveda parengti strategiją 2014 metų antroje pusėje ir dabar štai po trejų su viršum metų mes koreguojame nutarimą ir atidedame programos parengimą iki kitų metų. Vėluojame ketverius metus. Gal jūs galite paaiškinti, kaip čia dabar taip galėjo atsitikti, nors yra numatytos ir konkrečios institucijos, kurios turėjo šiuos dalykus kontroliuoti? Kaip jūs galėtumėte paaiškinti, ar yra dar tokių dalykų jūsų kuruojamoje srityje, kur taip šiuurkščiau vėluojama įgyvendinti Seimo priimtus įstatymus?

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Deja, bet tikrai negalėsiu atsakyti už buvusios Vyriausybės ir už praeitos kadencijos sprendimus. Iš tikrųjų man sudėtinga juos vertinti, kaip ir sakiau, man sudėtinga pasakyti, kodėl vis dėlto nebuvo įgyvendinta. Mes, matydami, kaip ir minėjau, tam tikrus dalykus, kurie jau yra priimti Seime, kaip ir minėjau, Alkoholio kontrolės kai kurie dalykai, kurie tuometinėje programoje buvo vertinti, vertindami tai, kad Vyriausybė turi savo darbų planą, ir siekiame peržiūrėti ir parengti strateginį 2018–2028 metų dokumentą. Man sudėtinga vertinti, kiek kažkokių kitų darbų yra nepadaryta. Mes stengiamės dirbti savo darbą, todėl ir registruojame tokį nutarimą, kad vis dėlto tą strateginį dokumentą parengtume ir turėtume.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė I. Degutienė. Ruošiasi A. Sysas.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, aš norėčiau paklausti kitaip. Kaip jums, kaip ministrui, atrodo, ar rengiamos programos ar Seimo nutarimai, tvirtinantys ilgalaikes strategijas, programas, ypač sveikatos apsaugos srityje, duoda realių rezultatų? Tiek, kiek aš esu Seime, kiek buvo patvirtinta įvairiausių programų, narkomanijos prevencijos, sukurta atskira komisija... Mano duomenimis, ar tos programos yra, ar jų nėra, realios situacijos absoliučiai nekeičia. Ar jūs darėte tokią analizę, nes popierius viską kenčia? Turbūt mūsų, politikų, uždavinys, kad ne tik popierius pažymėtumėte, kad mes kažką veikiame, bet kad iš tikrųjų gautume realų rezultatą, kad narkomanija mažėtų Lietuvoje, kad nuo to kiti dalykai, savižudybės mažėtų, dar kažkas, kaip pasekmės narkomanijos ir alkoholizmo. Kaip jums atrodo ir man labai būtų įdomi jūsų nuomonė?

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Aš jau savo pristatyme minėjau, kad tai yra labai svarbus parlamentinės kontrolės įrankis, nes strateginis dokumentas iš esmės parodo kryptį. Nes kryptį mes... įsivaizduoti kontrolę arba ko mes norime... Kaip pavyzdį galėčiau pasakyti tą pačią narkotikų kontrolę. Mes galime akcentuoti pirminę prevenciją, tai yra ugdymą, užkardymą, arba galime akcentuoti tikrai žalos mažinimą. Tai gali būti dvi skirtingos kryptys, jos gali būti skirtingais prioritetais. Aš manau, kad mums gyvybiškai reikia turėti tokį strateginį dokumentą, kurio vertinimui mes tikrai pasitelksime tarptautinius ekspertus. Manau, kad ir toms pačioms institucijoms, kurios kitą kartą gal nemato bendro vaizdo, yra labai svarbu matyti kažkokią bendrą kryptį. Parlamentas, turėdamas tokią patvirtintą programą, tikrai, aš manau, geriau gali realizuoti parlamentinę kontrolę. Juo labiau kad tai yra ne vieno parlamento gyvavimo laikotarpis, tai yra dešimties metų laikotarpis. O kaip mes aktyviai prižiūrime, kad programa iš tikrųjų būtų įgyvendinta, manau, nuo mūsų visų priklauso.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas. Ruošiasi J. Razma.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis ministre, nutarimai, planai, peržiūros – viskas labai gerai, bet aš norėčiau grįžti prie realaus gyvenimo, nes mes kartais užsibrėžiame labai daug gražių tikslų, surašome juos į popierius, o realus gyvenimas eina šalia. Aš kalbėjau, noriu kreiptis, kad jūs atkreiptumėte dėmesį, mes su jumis susirašinėjame laiškais, bet dabar jau senokai negaunu atsakymo.

Rašiau dėl prekursorių. Į Lietuvą įvežama, panaikinus kai kuriuos įstatyminius dokumentus, dideliais kiekiais – tūkstančiais tonų prekursorių. Juos fasuoja į mažesnius indelius ir siunčia į visą Europą ir pasaulį. Lietuva tapo tarpininku siunčiant prekursorius į kitas šalis. Jūsų ministerija ir Aplinkos apsaugos nesutaria, įtraukti tą nuodingą medžiagą ar neįtraukti į nuodingųjų sąrašą ir uždaryti. Lietuvoje panaudojami keli gramai, o ateina 25 tūkst. tonų.

Aš labai noriu kreiptis į jus dar kartą, paraginti atsakyti, net ne atsakyti į laišką, bet imtis konkrečių priemonių ir sustabdyti didelio kiekio psichotropinių medžiagų panaudojimą ir Lietuvoje, nes tai yra žmonių gyvybės ne tik čia, Lietuvoje, bet ir užsienyje.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Jis tikrai nėra pamirštas ir jūs greitai gausite atsakymą, nes aš jį jau pasirašiau. Ir ne tik atsakymą, bet tikrai rengiame ir teisės aktų pakeitimo projektus, kad būtų galima Lietuvoje užtikrinti to prekursoriaus, apie kurį kalbate, kontrolę.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys J. Razma. Ruošiasi K. Starkevičius.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, Seimo nutarimas nėra dokumentas, absoliučiai įpareigojantis Vyriausybei. Jeigu jūs turite entuziazmo parengti tą programą, galėtume čia ir nevystyti to biurokratizmo, rašyti datų patikslinimus. Tiesiog parengti, pateikti, atnešti į Seimą ir viskas būtų lygiai taip pat. Dabar, kai siūlote braukti ankstesnes datas, lyg ir mes turime suprasti, kad jos buvo kažkokios nelogiškos, kažką ne taip Seimas buvo padaręs. Čia išsiveliame į kažkokią nereikalingą diskusijas. Ar jūs manote, kad tikrai jums veikti būtina reikalingas tas Seimo nutarimas?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tiesų manau, kad vis dėlto reikalingas, nes nors jūs ir sakote, kad tai nėra įpareigojantis dokumentas, ne įstatymas, bet aš manau, kad Seimas, priimdamas tokį nutarimą, parodo ir pademonstruoja savo valią, kad tai yra ypač svarbi problema, skiria jai dėmesį.

Nesakyčiau, kad tos datos yra nelogiškos. Sakau, aš nesiiimu vertinti buvusio parlamento ir Vyriausybės darbo. Man yra sudėtinga įvertinti. Mes pamatėme, kad tokios strategijos nebėra, nebėra strateginio dokumento, nėra aiškaus plano, ir Seimas realiai neturi apibrėžto dokumento, pagal kurį, kaip ir sakiau, galėtų parlamentinę kontrolę vykdyti. Dėl to mes ir teikiame tokio nutarimo projektą ir Seimas turi galimybę pademonstruoti, kas ne vieną kartą buvo išsakyta šioje salėje, kalbant apie alkoholio kontrolės priemones, kad mums reikia tokių kompleksinių priemonių aiškaus dokumento. Tai čia ir būtų toks dokumentas, visos tarpinstitucinės priemonės viename dokumente ir sugultų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena. Gerbiamasis ministre, jūs savo pristatyme kalbėjote, kad atskiros priemonės nebuvo įgyvendintos, atskiros žinybos jo nevykdė. Aš noriu, kad pateiktumėte bent porą pavyzdžių, kokios priemonės buvo nevykdytos, ir porą institucijų, kurios jų neįgyvendino.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Bet tikrai nesu pasirengęs dabar į jį atsakyti. Tikrai turėčiau paimiti programą ir pasižiūrėti. Galėčiau jums asmeniškai tų priemonių paieškoti, rasti. Šiuo metu tikrai negalėčiau konkrečiai įvardyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau klausti niekas neužsirašė. Dėkojame jums už pristatymą. Galite užimti savo vietą salėje.

Nuomonės už ir prieš. Yra tik du Seimo nariai, norintys pareikšti nuomonę už. Seimo narys R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kolegos, aš siūlau pritarti įstatymo projektui, nes tokios programos mums reikia. Konceptija ir veiksmų prognozavimas, planavimas yra būtinas. Prevencija tais klausimais, apie kuriuos šnekėjo ministras, yra būtina.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonių prieš nėra. Siūlau apsispręsti dėl projekto balsuojant.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 92, prieš – 1, susilaikė 4. Taigi po pateikimo pritarta.

Turime apsispręsti dėl komitetų. Kaip pagrindinis siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas ir kaip papildomas – Sveikatos reikalų komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti spalio 19 dieną.

12.56 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1038 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-12 klausimas – Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1038. Pranešėjas – taip pat ministras A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, šis projektas yra nuoseklus siūlymas siekiant sumažinti Lietuvoje vaistams skirtas išlaidas ir atpiginti tam tikrus farmacinius preparatus. Šio Farmacijos įstatymo projekto tikslas yra leisti tiekti vaistinius preparatus į asmens sveikatos priežiūros įstaigas užsienio kalba ženklintomis pakuotėmis ir taip gerinti vaistinių preparatų prieinamumą asmens sveikatos priežiūroje, racionaliai naudoti turimus finansinius išteklius įsigyjant vaistinius preparatus mažmeninėmis kainomis, taip pat užtikrinti tinkamą reikiamo dažnumo vaistinių preparatų tiekimą Lietuvos rinkai.

Šiuo įstatymo pakeitimo projektu siūloma leisti į asmens sveikatos priežiūros įstaigas tiekti registruotus vaistinius preparatus pakuotėmis, ženklintomis kita Europos ekonominės erdvės valstybės kalba, vartojant lotynišką raidyną, ir su pakuotės lapeliais, parengtais ir kita Europos ekonominės erdvės valstybės kalba, vartojant lotynišką raidyną. Tokie preparatai galėtų būti tiekami be atskiro kompetentingos institucijos leidimo.

Taip pat yra siekiama įpareigoti vaistinių preparatų registruotojus, lygiagrečiau importo leidimo turėtojus, didmeninio platinimo licencijos turėtojus pateikti Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai informaciją apie vaistinius preparatus, tiekiamus asmens sveikatos priežiūroje įstaigoms pakuotėmis, kurios būtų paženklintos užsienio kalba. Ministerija būtų įpareigota patvirtinti būtinas visuomenės sveikatai apsaugoti priemones, kad vaistinis preparatas pakuotėmis užsienio kalba būtų teisingai identifikuojamas ir tinkamai skiriamas bei vartojamas. Pavyzdžiui, būtų galima tiekėjus įpareigoti kartu su siunta pateikti pakuočių lapelius lietuvių kalba. Taip pat nustatyti informacijos apie tiekiamus vaistinius preparatus užsienio kalba paženklintomis pakuotėmis pateikimo Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai tvarką, nustatant teikiamų duomenų informacijos apimtį bei pateikimo terminus.

Dar labai paprastai, supaprastintai paaškinsiu šio projekto esmę. Dabar Lietuva, būdama labai maža rinka, apie ką mes ir kalbame, yra priversta pirkti, gydymo įstaigos yra priverstos pirkti pakuotes, kurios privaloma tvarka dabar ženklinamos lietuvių kalba. Kadangi mes esame maža rinka, tai didina kainą, nes tos pakuotės dažniausiai yra nedidelės, tai brangina ir pačius preparatus. Įvedus tokį reikalavimą, pakeitus įstatymą, kad tos pakuotės galėtų būti ir kitų šalių kalba, preparatai, kurie būtų skirti gydymo įstaigoms, galėtų atpigti, nes tai tiesiog mažintų kaštus. Manau, čia labai svarbu yra akcentuoti, kad tai jokiais būdais nesusiję su mažmeninėje prekyboje esančiais preparatais, kuriems galiotų iki tol buvusi tvarka. Vadinasi, pacientų, kurie patys pirkdavo medikamentus, tai nepalietų, nes gydymo įstaigose naudojami preparatai... Na, medikams reikia lotyniško veikliosios medžiagos pavadinimo ir reikia dozių. Iš esmės jiems pati pakuotė ir jos kalba nėra svarbi. Taip pat, matyt, svarbu akcentuoti, kad vėlgi mes kalbame apie lotynišką raidyną, šia kalba ženklintas pakuotes, nes žinau, kad iškilo tokių klausimų, kaip būtų, jeigu tai būtų mums nepažįstama abėcėlė, ar nepažįstamomis raidėmis žymimos pakuotės. Tokios pakuotės į Lietuvą nepatektų, galėtų būti tik tos, kurios žymėtos lotyniškais raidėmis.

Kviesčiau jus palaikyti tokį sprendimą, nes tai leistų gydymo įstaigoms sumažinti išlaidas, kurios tenka medicininiam preparatams pirkti. Jeigu gydymo įstaigos sutaupys tuos pinigus, manau, jos galės skirti kitoms reikmėms: tiek medikų atlyginimams, tiek galbūt kitiems preparatams įsigyti. Prašyčiau jūsų palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paklausti užsirašė Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi A. Širinskienė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, ačiū už jūsų pristatymą ir dėkoju už dar vieną iniciatyvą, kurią skyrėte vaistams, kad jie būtų labiau prieinami ir pigesni. Aš noriu paklausti jūsų kaip specialisto. Kodėl daug diskutuojame apie gydymą vaistais, o nepakankamai diskutuojame apie nemedikamentinį įrodymais grįstą gydymą, ypač psichikos sveikatos sistemoje, kur jūs

esate specialistas? Praeitais sesijos metu buvo žadėtas Psichologų praktinės veiklos įstatymas, psichologų medicinos norma, kuri vis dar nepatvirtinta, vis dar išleidžiame dešimt kartų daugiau psichotropiniams vaistams negu psichoterapijai. Vis dar yra nustatyti psichoterapijos taikymo įkainiai tokie, kad nė viena ligoninė iki šiol netaiko normalios psichoterapijos. Kodėl taip yra, kodėl negalima eiti Vakarų keliu ir užtikrinti, kad žmonės, sergantys kad ir lengva depresija, jeigu reikia, gautų ne vaistus, o normalią kokybišką psichoterapiją?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Pabandyčiau atsakyti dviem kryptimis. Pirmiausia šis sprendimas, kuris čia yra siūlomas, tiesiogiai nėra susijęs su gydymo pasirinkimu, t. y. medikamentiniu, nemedikamentiniu, nes daliai pacientų, kad ir kaip mes darytume, medikamentinio gydymo vis tiek reikės. Ir mes kalbame apie racionalų lėšų naudojimą, vadinasi, apie tai, kaip galima pigiau ir efektyviau nupirkti tą patį medikamentą. Manau, mūsų visų prievolė yra atsakingai leisti valstybės pinigus, neišleisti be reikalo ten, kur galime sutaupyti.

Kalbant apie kitokį pasirinkimą, apie nemedikamentinį pasirinkimą, na, mes iš tikrųjų gyvename vis dar tuo laikotarpiu, kur didelė dalis specialistų, nebūtinai ministerijos, aš pats esu asmeniškai labai pozityviai nusiteikęs visa tai pakeisti, bet galutinę sąskaitą, sutikite, kad vis dėlto sprendimą dėl gydymo metodo, t. y. tokio, koks žmogui yra tinkamas, reikalingas, vis dėlto priima gydytojas psichiatras nusprenddamas, ar pakanka žmogui psichologinės, psichoterapinės pagalbos, ar vis dėlto turi būti skiriami medikamentai. Tuo atveju tuos medikamentus jau turėtume pirkti maksimaliai efektyviai.

Medicinos psichologų norma, kiek žinau, jau baigiama rengti, dirbama. Vyriausybę, manau, jau šią savaitę turėtų, bijau sumeluoti, gal kitą savaitę pasieks išvada dėl Psichologų praktinės veiklos įstatymo ir tada viskas atkeliaus į Seimą, kad vyktų diskusijos.

O kad keistūsi situacija, mes turime investuoti į mokymą ir specialistų rengimą, nes, kaip sakiau, galų gale specialistas nusprendžia, kaip žmogui reikėtų elgtis. Yra numatyta, kiek iš (...) krepšelio lėšų skirti psichologinės pagalbos prienamumui didinti ir yra numatyti pinigai iš Visuomenės sveikatos fondo, t. y. specialistams rengti, ypač savižudybių rizikai atpažinti. Visas šitas veiksmas vyksta.

Kaip pakeisti greičiau mentalitetą, aš norėčiau, kad jis keistūsi apskritai psichikos problemų turinčių žmonių greičiau. Aš tikiuosi, kad mes jį reikšmingai pakeisime per šią kadenciją.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narė A. Širinskienė. Ruošiasi D. Kaminskas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Dėkui, Pirmininke. Gerbiamas ministre, tikrai galiu tik pasidžiaugti, kad pateikėte teisės akto projektą, kuris gerokai palengvins pigesnių vaistų patekimą į rinką. Manau, ypač lygiagrečiam importui tai atvers kur kas didesnes galimybes, kai nereikės perspausdinti pakuočių. Juo labiau kad pagal esamą tvarką pakuotės ir taip elektroninėje sistemoje – Vaistų registre yra ir gydytojas gali susirasti. Tiesiog norėtuši dar kartą jūsų patikinimo (žiniasklaida irgi tuo domisi), kad tai nebus kompromisas su pacientų saugumu.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą, pastabą. Tikrai jokiais būdais tai nereiškia, kad kokiu nors būdu turėtų nukentėti pacientai. Mes nekalbame apie kokius nors kitokius vaistus, apie blogesnės kokybės vaistus, antrarūšius, kaip kartais yra mėgstama pasakyti. Tai yra tie patys vaistai, kurie yra įregistruoti Europos Sąjungoje, kurie yra tiekiami ir į Lietuvą, tik tiek, kad pakuotės yra žymimos kita kalba. Kaip ir minėjau, Lietuva yra maža rinka, o tas pakuočių ženklavimas, specialus gaminimas brangina, specialistui iš tikrųjų pakuotės kaip ir nereikia, jis naudoja visai kitas priemones, kad žinotų, koks tas preparatas yra. Aš net neabejoju, kad medikams tai nesukels kokių nors problemų, juo labiau kad ir įstaigų vadovai seniai kalba apie tokią priemonę, jos tikrai prašo. Tai jokiais būdais nereiškia kokio nors kompromiso ar vaistų kokybės bloginimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys D. Kaminskas. Ruošiasi R. Martinėlis.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų kaip ir pritarčiau šiam projektui, nes tai yra vienas iš būdų mažinti vaistų kainas, bet tiesiog norėčiau pasitikslinti. Ar buvo ministerijoje paskaičiuota, kiek tas galėtų... sakysime, kiek lietuviška pakuotė pabrangina tą patį vaistą ir kiek maždaug mes galėtume sutaupyti gydymo įstaigų pinigų pritardami, kad turi būti saugūs pacientai?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Labai konkretaus skaičiaus aš negalėčiau įvardyti, kiek pati pakuotė, jos spausdinimas pabrangina. Matote, reikėtų įvertinti keletą dalykų, ne tik kaštus, kurie yra susiję su pakuotės spausdinimu, kurie nėra labai dideli, bet ir pakuotės dydžius. Kai yra nereikalaujama pateikti pakuotės, o pakuotė gali būti didelė, tada yra nefasuojami vaistai į lapelius, kas yra aktualu pacientui, kad jis daug nenusipirktų, neprisipirktų. Manau, kad tas pokytis bus reikšmingas, nes paties gamintojo tai tikrai reikšmingai kaštus mažina.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys R. Martinėlis. Ruošiasi A. Matulas.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Tikrai džiaugiuosi ta iniciatyva, nes įstaigos dirba su veiklos deficitu, tas projektas tikrai palengvins jų finansinę situaciją. Cheminis vaisto pavadinimas gydytojams yra labai aiškus ir neturėtų kilti problemų. Aš tik norėjau pasiklausti. Ar čia esmė yra daugiau toks finansinis aspektas, ar ir daugiau įžiūrima kokių nors privalumų, sakykime?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Vis dėlto pagrindinis yra finansai ir kaštų taupymas, kaip ir buvo minėta, kad sumažintume pakuotės kainą ir leistume ligoninėms pirkti kitokius medikamentus. Vis dėlto čia finansinis argumentas yra pagrindinis. Kaip ir jūs minėjote, tikimės, kad tai leis sumažinti išlaidas gydymo įstaigų, kurios tuos pinigus tada galės skirti kitoms reikmėms.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys A. Matulas. Ruošiasi V. Rinkevičius.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, čia visi džiaugiasi dėl iniciatyvos. Aš dėl iniciatyvos dar galėčiau pasiginčyti, kieno čia ta iniciatyva buvo, bet nesvarbu. Ta praktika taikoma Europos Sąjungoje, ir man atrodo, kad ji pasitvirtino. Bet kiek, jūsų skaičiavimais, nacionalinės įstaigos galėtų sutaupyti ir kaip greitai tie vaistai pakuotėmis ne lietuvių kalba galėtų pasiekti Lietuvą, Lietuvos įstaigas?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Jis iš tiesų yra panašus, kaip ir prieš tai buvęs. Negalėčiau labai konkretaus skaičiaus įvardyti, kiek būtent gydymo įstaigos sutaupytų. O kaip greitai pasiektų vaistai? Kai tikrai įsigaliojūt naujoji tvarka. Aš manau, kad čia yra savaičių ar net mėnesio klausimas, nes aš manau, kad tiekėjai tikrai yra pasirengę tuos vaistus tiekti. Kaip ir buvo minėta, ir lygiagrečiam importui tai yra papildoma galimybė. Manau, kad tai būtų labai greitai įgyvendinta.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir paskutinis klausimas Seimo nario V. Rinkevičiaus.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Pirmiausia, aišku, pritariu tam siekiui mažinti vaistų kainas. Jeigu mes taikysime visą kompleksą tokių priemonių, iš tikrųjų efektas bus nemažas. Bet mano klausimą jau beveik paklausė. Kadangi į mažmeninę rinką tie vaistai nepateks, aišku, galimybė tiekti tokius vaistus bus gana ribota. Kiek tai maždaug sudarytų rinkos – 20 %, 10 %, kiek maždaug? Gal galėtumėte pasakyti.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų jie į mažmeną nepatektų. Tai būtų tikrai ligoninėse pacientams gydyti skirti medikamentai, bet tai yra gana didelė dalis, nes vėlgi skirtingai gydymo įstaigos išleidžia vertinant procentais medikamentams, įvairioms priemonėms, darbo užmokesčiui. Tikrai tai būtų daugiau negu 20 %, nes ligoninėse pacientams skirtų medikamentų rinka yra tikrai labai didelė. Ten yra sunaudojama daug medikamentų.

PIRMININKAS. Dėkoju. Laikas klausti baigėsi. Dėkoju, ministre, jums už pristatymą.

Nuomonės už ir prieš. Nuomonė už – Seimo narys D. Kaminskas.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Kviesčiau kolegas palaikyti šią projektą, nes iš tikrųjų tai būtų finansinė paskata būtent mūsų gydymo įstaigoms, kurios tikrai išgyvena ne pačius geriausius laikus dėl nepakankamo finansavimo. Iš tikrųjų būtų mažinami kaštai išgyjant vaistus. Dėl vaistų saugumo pacientams, manau, ministras tuos nuogastavimus išblaškė. Palaikykime šią projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Nuomonė prieš – Seimo narė I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aišku, aš nesu prieš teikiamą įstatymo projektą, bet būsiu priversta susilaikyti, nes mane stebina mūsų pačių Seimo narių dvideidiškas elgesys. Aš noriu priminti, kad pavasario sesijoje kolega A. Matulas lygiai vienas su vienu buvo pateikęs tokią įstatymo projektą. Tai, ką šiandien girdžiu, kai pasisako tie patys Seimo nariai, kurie sukritikavo A. Matulo projektą sakydami, kad tai bus nenaudinga nei pacientams, nei gydymo įstaigoms,

šiandien šneka visiškai kitaip, man kyla pagrįstas klausimas: kada mes buvome patys sau atsakingi, teisingi ir argumentuotai kalbėjome?

Tuo labiau kad A. Matulas ir dabar rudens sesijoje norėjo įregistruoti tą patį projektą, bet jo kažkodėl irgi mes nematome. Aš manau, kad lenktynių čia tarpusavyje daryti nereikia, bet ten, kur yra naudinga ar pacientams, ar kitai visuomenės grupei, tai yra Lietuvos gyventojams, nesvarbu, kas pateikė tą įstatymo projektą, bet būkime patys sau sąžiningi ir balsuokime taip, kaip reikia ir kaip bus geriau Lietuvos žmonėms. Šiuo atveju aš susilaikysiu.

PIRMININKAS. Pirmiausia balsuojame, tada replikos po balsavimo. Kaip kvietė Seimo narė I. Degutienė, balsuojame sąžiningai po pateikimo.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 85, prieš – 1, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta.

Replika po balsavimo – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Noriu padėkoti už tikrai paremtą įstatymo projektą ir kartu patikslinti dėl minėto Seimo nario įstatymo projekto. Ten buvo įregistruotas įstatymo projektas tiekti į Lietuvos rinką ir neregistruotus vaistinius preparatus, o tai būtų didžiulis kompromisas su pacientų sveikata. Seimas prašė Seimo nario, atmesdamas projektą, jį patobulinti, bet Seimo narys dar kartą tą pačią problemą registravo. Tikrai nereikėtų klaidinti. Yra didžiulis skirtumas, kur yra į rinką tiekiami registruoti preparatai ir neregistruoti vaistai.

PIRMININKAS. Dėkoju. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Neturėjau galimybės užduoti klausimo ministrui, tai replikos forma pabandyčiau atkreipti dėmesį. Ar nebus taip, kad prisidengdami mūsų rinkos ribotumu, vėlgi tie vaistai iškils pagal kainą labai aukštai, nes aš ir vasarą girdėjau jau kažkieno pasisakymus, kad pas mus rinką yra siaura, dėl to vaistų kainos čia ir užsienyje labai skiriasi. Ar nebus taip, kad atvažiuos pigesni ir staiga kažkoku būdu jie vis dėlto tą kainą kilstelės? Prašau atkreipti ministerijos dėmesį.

PIRMININKAS. Turime apsispręsti dėl komitetų. Yra siūlomas Sveikatos reikalų komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ar reikia dar papildomo komiteto? Atrodo, kad pasiūlymų nėra. Gerai. Dėkoju. Siūloma svarstyti rugsėjo 28 dieną.

13.17 val.

Biomedicinių tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 20, 21, 22, 25 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹, 24¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIP-1071ES, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 80 straipsnio pakeitimo ir priedo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1072, Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 24, 25, 26, 27, 29, 33, 61, 62, 64, 65 straipsnių pakeitimo, ketvirtąjį skirsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1073 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Biomedicinių tyrimų etikos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo dviem straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1071 ir su dar dviem lydimaisiais. Pateikimas. Taip pat pristato ministras A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, šio projekto, tai yra Biomedicinių tyrimų etikos įstatymo, ir Farmacijos įstatymo projekto tikslas yra suderinti šiuo metu galiojančių Biomedicinių tyrimų etikos įstatymą ir Farmacijos įstatymą su Europos Tarybos ir Europos Parlamento reglamentu dėl žmonių skirtų vaistų klinikinių tyrimų, kuriuo panaikinama direktyva, vadinamasis klinikinių tyrimų reglamentas, siekiant užtikrinti tinkamą šio reglamento nuostatų taikymą vertinant klinikinių vaistinių preparatų tyrimų paraiškas ir prižiūrint klinikinius vaistinių preparatų tyrimus Lietuvos Respublikoje. Taip pat įgyvendinti klinikinių tyrimų reglamento nuostatas dėl tiriamųjų vaistinių preparatų gamybos.

Sveikatos sistemos įstatymo pakeitimo projekto tikslas yra suderinti galiojančio įstatymo nuostatas su Biomedicinių tyrimų etikos įstatymo projekto nuostatomis. Pabandyčiau trumpai pakomentuoti esmę, ko kiekvienu projektu yra siekiama.

Biomedicinių tyrimų etikos įstatymo projekto pakeitimu yra siekiama patikslinti Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Lietuvos bioetikos komiteto ir regioninių biomedicinių tyrimų etikos komitetų funkcijas vertinant klini-

kinių vaistinių preparatų tyrimų ir esminių klinikinių vaistinių preparatų pakeitimų paraiškas ir prižiūrint, kaip yra atliekami klinikiniai vaistinių preparatų tyrimai.

Taip pat būtų nustatoma galimybė projekte nurodytais atvejais mažos intervencijos kliniki-
nių vaistinių preparatų tyrimų užsakovų ir tyrėjų atsakomybė apdrausti asmens sveikatos prie-
žiūros įstaigas civilinės atsakomybės draudimu.

Taip pat yra siekiama patikslinti reikalavimus klinikinio vaistinio preparato tyrimo tyrėjui ir
tyrimo centrui ir atlikti kitų Biomedicininųjų tyrimų etikos įstatymo pakeitimus, siekiant jį sude-
rinti su Klinikinių tyrimų reglamentu.

Sveikatos sistemos įstatymo pakeitimu siūloma atsisakyti Biomedicininųjų tyrimų etikos įsta-
tymo 21 straipsnio nuostatų pažodinio atkartojimo ir vietoj to siūloma pateikti nuorodą į Biome-
dicininųjų tyrimų etikos įstatymo 21 straipsnyje numatytas funkcijas.

Farmacijos įstatymo projekto pakeitimo projekto esmė yra suderinti šio įstatymo nuostatas
su Klinikinių tyrimų reglamento nuostatomis dėl tiriamųjų vaistinių preparatų gamybos, licencii-
javimo, priežiūros, pagalbinių vaistinių preparatų tiekimo ir vietoj išsamių nuostatų, reglame-
ntuojančių gamybą, licencijos, suteikiančios teisę gaminti tiriamuosius vaistinius preparatus, išda-
vimą, pateikiamos nuorodos į atitinkamus Klinikinių tyrimų reglamento straipsnius. Pažymėtina,
kad reikalavimai dėl licencijos išdavimo faktiškai nesikeičia. Taip pat išbraukiamos nuostatos, su-
sijusios su klinikinių vaistinių preparatų tyrimais ir jų priežiūra, nes jas siūloma reglamentuoti
Biomedicininųjų tyrimų įstatyme.

Įstatymų projektų įsigaliojimo terminai yra siūlomi numatyti, atsižvelgiant į Klinikinių tyri-
mų reglamento nuostatas. Jeigu įstatymai būtų priimti, turėtų įsigalioti po šešių mėnesių nuo Eu-
ropos Komisijos pranešimo oficialiame žurnale apie Europos Sąjungos duomenų bazės visišką
funkcionalumą.

Kaip ir minėjau, kadangi yra perkeliama Klinikinių tyrimų reglamento nuostatos ir tai yra
iš esmės derinimas su Europos Parlamento reglamentu, kviesčiau jus palaikyti šiuos projektus ir
jiems pritarti. Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti užsirašęs Seimo narys M. Majauskas, ruošiasi A. Širinskienė.
(*Balsai salėje*) A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog mes ir praėjusiame komitete, posėdžiuose klausėme dar
prieš vasaros pertrauką, kada yra tikėtina, kad įsigalios reglamentas, nes, kaip ir minėjote, tiesiog
yra susietas įsigaliojimas su faktu, tai yra duomenų bazės atsiradimu. Gal jūs jau žinote, kaip Eu-
ropos Komisijai sekasi paleisti duomenų bazę?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą, bet negalėčiau dabar pasakyti, turėčiau pasitikslinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys A. Matulas, ruošiasi A. Vinkus.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, gal žinote, kiek tokių klinikinių tyrimų dabar vyk-
doma Lietuvoje? Ar kas nors tokią apskaitą tvarko?

A. VERYGA (LVŽSF). Be abejo, apskaita yra tvarkoma, nes dėl kiekvieno klinikinio tyrimo yra
gaunamas leidimas, bet pasakyti skaičiaus dabar negalėčiau, jį galima nesudėtingai sužinoti. Jei-
gu domina konkreti informacija, galėčiau ją pateikti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Vinkus, ruošiasi A. Kirkutis.

A. VINKUS (LSDPF). Pritardamas gerbiamo ministro pristatytai įstatymo pataisai, noriu pa-
sakyti, kad labai gerai, kad užaštrina tiriamųjų vaistinių preparatų gamybos licencijų išdavimą ir
gamybos valstybinės priežiūros nuostatas, taip pat reglamentuojamas valstybinių vaistinių pre-
paratų tiekimas. Čia rašote, projekto uždaviniai – patikslinti Valstybinės vaistų kontrolės tarny-
bos, bioetikos komitetų, regioninių biomedicininųjų tyrimų etikos komitetų kompetenciją. Manau,
patikslinti ir sustiprinti tos kompetencijos darbo kontrolę.

A. VERYGA (LVŽSF). Iš tiesų dėkoju už pastabą. Manau, kad toks siekis yra ir viso dokumen-
to, kad klinikiniai tyrimai būtų atliekami maksimaliai skaidriai, atsirastų draudimas ir tinkama
priežiūra.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Kirkutis.

A. KIRKUTIS (LVŽSF). Laba diena. Vis daugiau populiarėja nemedikamentiniai gydymo ir
sveikatos stiprinimo metodai. Aš noriu paklausti, kaip šitas įstatymas palies būtent nmedika-

mentinius, nes mes žinome, kad biomedicininiai tyrimai daugiau taikomi farmacinių preparatų naudojimui.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū už klausimą, bet nebūčiau pasirengęs atsakyti. Nežinau, matyt, priklauso nuo to, koks yra pats tas tyrimas, kiek jis susijęs su kokių nors cheminių medžiagų naudojimu, kur dalyvauja Vaistų kontrolės tarnyba, ir panašiai. Visiems tyrimams, kurie yra atliekami su žmogumi, galioja iš esmės tas pats reglamentas. Nemanau, kad čia turėtų būti koks nors išskirtinumas. Jeigu kokia nors priemonė bandoma ar tiriama su žmonėmis, tai šitas reglamentas turėtų tiesiogiai paliesti, neturėtų būti kokios nors diskriminacijos vieniems ar kitiems tyrimams.

PIRMININKAS. Dėkoju, ministre, už pristatymą. Nuomonių išreikšti niekas neužsirašė. Matyt, nuomonės išreikštos klausiant. Ačiū, galite užimti savo vietą salėje. Kviečiu balsuoti po pateikimo.

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 79, prieš – 1, susilaikė 3. Po pateikimo projektui pritarta. Siūlomas Sveikatos reikalų komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti spalio 9 dieną, atsiprašau, lapkričio 9 dieną.

13.26 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 3 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2317 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-1009, Kraujo donorystės įstatymo Nr. I-1611 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2316 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1010 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-14a klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-1009. Ministras A. Veryga. Ir lydimasis įstatymas.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, šio įstatymo projekto tikslas yra pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymą su visais pakeitimais ir papildymais. Pabandysiu paaiškinti, su kuo tai yra susiję.

Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo tikslas, šio pakeitimo tikslas yra taupyti valstybės biudžeto lėšas ir siūlyti Seimui atsisakyti Vyriausybei pavesto įpareigojimo sukurti naują Hepatito registrą. Toks siūlymas yra teikiamas, nes manome, kad nėra tikslinga kurti naujus registrus arba informacines sistemas, jei yra galimybė naudotis jau sukurtomis informacinėmis sistemomis.

Norėčiau jums tiesiog priminti, kad 2016 m. balandžio 14 d. Seimas, neatsižvelgdamas į tuo metu Vyriausybės teiktą išvadą, priėmė Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo pakeitimo įstatymą ir kraujo donorystės įstatymo pakeitimo įstatymą. Pagal minėto įstatymo pakeitimus nuo 2018 m. sausio 1 d. prieš imant kraują turėtų būti atliekama duomenų patikra Hepatito ir Kraujo donorų registruose. Tokiu tikslu buvo pasiūlyta sukurti Hepatito registrą.

Norėčiau jus tiesiog informuoti, kad šiuo metu jau veikia Kraujo donorų registras ir užkrečiamųjų ligų ir jų sukėlėjų valstybės informacinė sistema. Kraujo donorų registras buvo sukurtas dar 2012 metais, jis yra funkcionuojantis. Jeigu mes kalbame apie kraujo donorų saugumą, tai reiktų akcentuoti tai, kad šiuo metu jau yra užtikrinamas kraujo donorų saugumas, nes pagal esamą teisinį reglamentavimą visais atvejais kraujo donorų duotas kraujas yra ištiriamas dėl infekcinių ligų, įskaitant hepatitus B ir C.

Ir tai yra fiksuojama registre, ir gydytojai, kurie turi teisę matyti tokius duomenis, gali tame registre pasitikslinti ir pasižiūrėti. Pažymėtina tiesiog, kad Sveikatos apsaugos ministerija, atsižvelgdama į kitų šalių gerąją patirtį, planuoja sukurti hepatito priežiūros posistemę, nes šiuo metu labai aktyviai yra dirbama su elektronine sveikatos sistema, kuri ir leistų sukurti tokią posistemę, kur tuos duomenis mes, matyt, galėtume matyti ir dėl daugiau ko, ne tik dėl donorų reikmių, ne tik užtikrindami donorinio kraujo saugumą.

Minėtas projektas prisidėtų prie Vyriausybės programos įgyvendinimo nuostatos, kuria yra siekiama, kad informacinės visuomenės plėtrai skiriamos lėšos būtų naudojamos racionaliai, o diegiami informacinių ryšių technologijų sprendimai turėtų aiškų poreikio pagrindimą, kurtų pridėtinę vertę. Galėčiau tiesiog paminėti, kad toks Hepatito registras, jo sukūrimas, jeigu vis dėlto būtų apsispręsta jį palikti, valstybei kainuotų apie 250 tūkst. eurų, o vien registruui palaikyti kiekvienais metais reikėtų dar apie 30 tūkst. eurų. Manau, kad toks lėšų naudojimas nebūtų racionalus, juo labiau, kaip minėjau, mes jau turime technines galimybes, kurios sparčiai dar ir didėja, kurti posistemę ir pasiekti tuos pačius tikslus. Prašyčiau jūsų palaikyti šitą siūlymą.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Martinėlis. Ruošiasi A. Matulas.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Hepatitai Kraujo donorų registre, kiek tai darbinu požiūriu yra pasiekiamą informacija? Ar galima jau sergantį prieš imant kraują identifikuoti, ar gydymo įstaigose, stacionare identifikuoti žmogų, nes tai yra irgi saugumas ir darbuotojams. Tarp kraujo donorų, jeigu randamas hepatitas, nes ištiriama porcija keleto donorų, tai vėlgi, sakykim... dabar atskirai kiekvieno. (*Balsai salėje*) Kiek darbinu požiūriu yra prieinama informacija šiuo metu?

A. VERYGA (LVŽSF). Iš tiesų, kaip ir minėjau, dabar jau kiekvieno žmogaus tyrimą... Jūs teisingai paminėjote, kad anksčiau būdavo kelių donorų sudedama, na, vėlgi taupant, matyt, lėšas buvo dedama į vieną mėginį ir tada tirama ir jeigu jau būdavo randama, tada būdavo žiūrima atskirai. Dabar kiekvieno žmogaus kraujas yra ištiriamas ir žmogus yra informuojamas. Kitą kartą iš tokio žmogaus kraujas nebeimamas ir gydytojams ta informacija yra pasiekiamą, jeigu išskyla toks klausimas. O recipientų toks kraujas tiesiog nepasiekia. Tas pagrindinis tikslas, kurį mes ir turime, iš esmės yra dabar įgyvendintas. Esmė pirmiausia – kad recipientų, t. y. pacientų, nepasiektų nesaugus kraujas tų žmonių, kurie serga arba yra infekuoti hepatitais B ir C.

PIRMININKAS. Ačiū, klausia Seimo narys A. Matulas. Ruošiasi D. Kaminskas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, aš nebūčiau toks optimistas ir tiek vilties į elektroninę sveikatą, blogai veikiančią elektroninę sveikatą, kuri tik didina biurokratiją ir iš esmės ne-tobulinama, nedėčiau, bet aš sutinku, kad tai yra perteklinis registras. Man tik yra keista, aš žinau visas tas peripetijas, kada buvusi Vyriausybė, Sveikatos apsaugos ministerija su komiteto pirmininke nerado bendros kalbos ir daugumos balsais vis dėlto buvo priimtas įstatymas ir įkurtas tas registras. Tai vėlgi po to, kai jis jau turėjo veikti, dabar jūs teikiate įstatymo projektą atsisakyti to registro. Toks nenuoseklumas valstybėje iš tiesų stebina žmones, bet šiuo atveju aš pritariu jūsų pozicijai, kad tokių registru, matyt, nereikėtų.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už pastabą. Iš tikrųjų sutinku, kad tai nėra nuoseklu, bet manau, kad geriau vėliau pataisyti ir tas lėšas panaudoti tikrai racionaliau, galų gale tai pačiai elektroni- nei sveikatos sistemai tobulinti, kuri, na, kaip jūs teisingai ir sakote, neveikia kol kas idealiai, bet, manau, jeigu mes labai aiškiai, na, neakcentuosime, kad įstaigos turi įvardyti ir trūkumus, kas neveikia, ir tuos trūkumus mes turime stengtis maksimaliai greitai šalinti, tai mes tos sistemos neturėsime niekada, nes man susidaro toks įspūdis, kad nemažai žmonių tikėjosi, kad ir ši kartą šita sistema neveiks ir galų gale su ja nereikės ten nieko daryti, o administracinė našta gydyto- jams, pradedant, startuojant sistemai, matyt, yra natūrali, nes, kol duomenys pirmą kartą yra su- vedami, žinoma, gydytojai ir laiko tam turi skirti, ir suprantu, kad jie yra nepatenkinti. Stengia- mės bendrauti tikėdami, kad tai yra svarbu, ir tada mes tas posistemės galėtume, turėtume turėti gana nebrangiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys D. Kaminskas. Ruošiasi J. Liesys.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Iš principo, gerbiamasis ministre, čia pratęsiant tuos pačius klausimus, Seimo nutarimas buvo beveik prieš pusantrų metų – 2016 metų balandžio mėnesį. Klausimas, kodėl tiek ilgai tęsiasi toks sąsymas? Kitas klausimas, ar buvo numatytos kokios nors lėšos? Jeigu buvo numatytos, ar jos buvo panaudotos? Jeigu ne, tai aš tikrai iš princi- po pritarčiau, kad to papildomo registro kaip ir nereikėtų. Apie posistemę ką nors tokio galima būtų spręsti, tai tikrai turėtų kainuoti pigiau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Lėšos iš tikrųjų nebuvo numatytos ir nebuvo pa- naudotos. Todėl mes ir teikiame tokį pasiūlymą, kad būtų atsisakyta. Kaip minėjo gerbiamasis

A. Matulas, jau ir anoje kadencijoje dėl šito registro buvo labai daug diskusijų, daug nesutarimų – reikia ar nereikia. Manau, kad ir tada diskutuojant jau buvo aišku, kad tai yra labai brangus projektas, apskritai registrai yra brangus įrankis, ir tikrai manau, kad mes turėtume žiūrėti į naujausias technologijas ir naudotis tomis galimybėmis, kurias suteikia mums elektroninė sveikata. Jokių lėšų nebuvo išleista, kokių nors nuostolių mes nepatirsime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys J. Liesys. Ruošiasi R. Šalaševičiūtė.

J. LIESYS (LSF). Ačiū, Pirmininke. Aš noriu paklausti, į pirmą dalį mano klausimo jau atsakė, gerbiamojo D. Kaminsko. Aš noriu pasiklausti tiksliau. Sakykite, dabar liks tos lėšos, jūs sakėte panaudosite vienaip ar kitaip, o kas planuojama daryti dėl tuberkuliozės reikalų, gal čia galima padaryti tokią sąsają, kad čia irgi reikalingas atskiras registras, kaip jau sakėte? Liga progresuoja, žmonių daugiau, ypač tarp vaikų, ar čia nereikėtų dalį lėšų skirti ir iš šitų likučių pinigų, kad tiems žmonėms būtų galima padėti tiek užsikrėtimo atveju, tiek ir ligos atveju? Ačiū už atsakymą.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Kaip ir sakiau, mes tų lėšų realiai ir neturime, nes, manau, nuo pat pradžių, kai mes pradėjome darbuotis, ta idėja buvo labai aiškiai komunikuojama, kad turime ieškoti kitų būdų ir naudoti kitas sistemas.

O atsakant dėl tuberkuliozės, vėlgi, matot, jeigu mes tikrai sugebėtume visi susitelkti, o aš tikiu, kad taip ir bus, ir elektroninė sistema *e. sveikata* pradės funkcionuoti visa apimtimi, tai ten yra fiksuojamos visos ligos, t. y. visos diagnozės. Iš tikrųjų jau programavimo klausimas, jeigu mes norime gauti kokią nors specifinę informaciją ir ją pateikti specialistams arba tiems, kuriems reikėtų žinoti, pavyzdžiui, šeimos gydytojui, kad jis žinotų, kad pacientas serga tokia liga, stebėti tą žmogų, tai yra tiesiog programavimo klausimas. Mums nereikia, kaip anksčiau būdavo, registru. Ir dėl ko jie tokie atsirado? Kol nebuvo elektroninių duomenų bazių, na, visi tie duomenys buvo renkami, vadinkime taip – buitiškai, popieriniu būdu, vadinasi, gydytojas turėdavo užpildyti kokią nors popierinę formą ir ją pasirašęs išsiųsti ten, kur yra numatyta. Tie duomenys suplaukdavo į vieną vietą, juos analizuodavo. Kai dabar tie duomenys vienaip ar kitaip vis tiek bus renkami elektroninėje sveikatos sistemoje, mes tą galėsime tiesiog programiškai padaryti, mums nereikės varginti gydytojų kokiais nors papildomais popieriais, jų apskaityti, skaičiuoti papildomai, todėl ir tie kaštai bus kitokie.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narė R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Aš kaip tik norėjau pasakyti, kad 2016 metais mes, socialdemokratai, buvome prieš registro steigimą. Norėjau paklausti apie *e. sveikatą*, kokios perspektyvos ir posistemės galimas sukūrimas? Kadangi ką tik ministras viską labai aiškiai išdėstė, tai daugiau klausimų kaip ir neturiu.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėkojame, ministre, jums klausimų daugiau niekas neturi.

Nuomonė už – Seimo narys R. Martinėlis.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Aš kviečiu visus pritarti įstatymo projektui. Kadangi bus taupomos ir PSDF lėšos, ir užtikrintas pacientų ir medicinos personalo saugumas, todėl šitas projektas yra tikrai reikalingas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Nuomonių prieš nėra. Siūlau apsispręsti po pateikimo balsuojant.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 85, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Pritarta po pateikimo. Siūlo mas pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Svarsty mo data – rugsėjo 28 diena.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

13.41 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 1, 2, 6, 13, 15, 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-948 (pateikimas)

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, dar keletas mūsų darbotvarkės klausimų. Skelbiu 15 klausimą – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 1, 2, 6, 13, 15, 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-948. Gerbiamasis ministras A. Veryga. Pateikimas. Jūs tribūnoje. Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų tai yra socialiai ir, matyt, emociškai jautrus klausimas. Šitų įstatymo pakeitimų tikslas yra nustatyti žmogaus embrionų ir vaisių iki 22 nėštumo savaitės kremavimo ir laidojimą tvarką, kai tėvai ar vienas iš tėvų išreiškia valią juos kremuoti ir laidoti. Šiuo projektu yra siūloma žmogaus embrionus ir vaisius iki 22 nėštumo savaitės prilyginti žmonių palaikams, kai sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka yra išreikšta tėvų arba vieno iš tėvų valia juos kremuoti ir laidoti.

Šiuo metu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo nuostatomis, tokiu atveju tėvai negali atiduoti savo vaiko kremuoti ir laidoti, nes tai yra nelaikoma žmogaus palaikais, tai yra laikoma medicininėmis atliekamos. Šitas projektas iš tikrųjų buvo paskatintas ir visuomenės, ir tėvų, kurie susiduria su tokiais skaudžiomis patirtimis ir praranda savo vaiką, ir iš tikrųjų neturi galimybės tokiais atvejais atsisveikinti su jais, kaip yra įprasta su suaugusiu žmogumi, todėl ir kilo tokia idėja parengti teisės aktų projektus.

Svarbu paminėti, kad yra ir daugiau įstatymo pakeitimo nuostatų: dėl palaikų kremavimo, jų paruošimo šarvoti, t. y. kad tokiais atvejais tos įprastos tvarkos negalėtų, nebūtų taikomos, nes puikiai suprantate, kad tokio amžiaus vaisiaus nėra galimybės paruošti taip pat kaip suaugusio žmogaus. Taip pat yra nuostatos, kurios nustato pargabenimo iš užsienio tvarkas.

Kas yra dar svarbu paminėti, kad laidojant embrionus ir vaisius iki 22 nėštumo savaitės, nebūtų išduodamas medicininis mirties liudijimas ar medicininis perinatalinės mirties liudijimas, todėl teisė į laidojimo pašalpą nebūtų suteikiama, tai kažkokių papildomų kaštų šiuo atveju nekiltų. Kaip ir minėjau, tėvai vis dėlto įgytą teisę atsisveikinti tikrai žmogiškai, nes, matyt, kiekvienas iš jų gal skirtingai vertina tas situacijas, bet yra tikrai tokių tėvų, kurie norėtų savo tokią teisę realizuoti. Manau, kad tai yra socialiai, emociškai jautrus projektas, ir kviečiu jį palaikyti ir suteikti šeimoms, kurios susiduria su tokia nelaime, atsisveikinti su savo vaikais, kaip tai daroma su suaugusiais.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre, jūs išsamiai pateikėte įstatymo projektą. Nori paklausti penki Seimo nariai. Pirmoji – A. Širinskienė. Ruošiasi R. Martinėlis.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamasis ministre, labai dėkoju už tokį humanišką sprendimą, nes taip, praeityje pasitaikydavo situacijų ir man yra tekę konsultuoti kaip teisininkei ne vieną sveikatos priežiūros įstaigą, į kurią kreipdavosi tėvai, prašydami gauti vaikų palaikus. O įstaigos tiesiog susidurdavo su tomis medicinos normomis, kurios tuos palaikus traktuodavo kaip medicinos atlieką ir turėdavo utilizuoti. Manau, tikrai galimybė tėvams palaidoti ir galimybė gedėti prie vaiko kapo yra tai, kas daro mediciną ir sveikatos sistemą humaniškesnes. Bet tiesiog greičiausiai bus tokių atvejų, kada tėvai nenorės, ar jūs numatote, ką tokiu atveju darysite?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už pastabą ir klausimą. Tokiu atveju galiotų senoji tvarka, kuri buvo nustatyta, ir viskas galiotų taip, kaip buvo anksčiau. Šita tvarka galiotų tik tais atvejais, kai tėvai arba vienas iš tėvų pareikštų norą palaidoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Martinėlis. Ruošiasi A. Matulas.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paklausti dėl sąlygos, kad vienas iš tėvų. Ar nebus po to kažkokios teisinės kolizijos, jeigu kitas iš tėvų nesutiktų? Kadangi čia jau nebus nei mirties liudijimas išduodamas, nei socialinių pašalpų – nieko, iš principo tai bus tik kremavimas?

A. VERYGA (LVŽSF). Arba kremavimas, arba ir laidojimas gali būti, nebūtinai kremuojant. Dėkoju už klausimą. Nežinau, ar tokių teisinių kolizijų apskritai kyla, jos dabar kildavo šiek tiek kitokios, kai tėvai, kurie norėdavo, negalėdavo tokios teisės realizuoti. Sudėtinga įsivaizduoti situaciją, kaip jūs sakote, kad vienas iš tėvų neleistų palaidoti. Nemanau, kad tokia teisinė kolizija galėtų kilti, bet jeigu ji kiltų, būtų galima numatyti kažkokią papildomą sąlygą tokiu atveju. Iš tikrųjų sudėtinga įsivaizduoti, kad tokiose situacijose tėvai galėtų dėl kažkokių priežasčių nesutarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Matulas. Ruošiasi D. Kaminskas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, aš noriu paklausti, jeigu, pavyzdžiui, žmogus, šeima nori palaidoti embrioną, kremuotą ar nekremuotą, tai šeima įgyja teisę į kapavietę. Pavyzdžiui, kremavimo paslaugos kainuoja, kad ir vaisiaus iki 22 savaičių. Ar nebus kitas žingsnis, kad turės būti išmokama kompensacija už paslaugas, kaip dabar yra mirus žmogui?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Į kapavietę – taip, įgyja, dėl apmokėjimo, kaip ir minėjau, kadangi šiuo atveju neišduodamas nei mirties, nei perinatalinės mirties liudijimas, tos išmokos nebūtų taikomos. Bet, žinoma, ateityje, jeigu tų atvejų būtų daugiau ir toks klausimas kultū, būtų galima diskutuoti ir svarstyti. Šiuo atveju yra suteikiama iš principo tokia teisė, kurios tiesiog nebūdavo. Jeigu ateityje bus įvardinta, kad tai yra kažkokia didelė socialinė problema, žmonės negali sau dėl finansinių dalykų leisti palaidoti, tada bus galima diskutuoti galbūt ir apie apmokėjimą. Šiuo atveju bent jau mes nežinome tokio poreikio.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia D. Kaminskas. Ruošiasi R. Tamašunienė.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų vis dėlto aš norėčiau tikslintis pagal 23 punktą, kad žmogaus palaikai, mirusio žmogaus kūnas, jo dalys, priešlaikinio gimdymo vaisius, žmogaus embrionai iki 22 nėštumo savaitės, kai sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka yra išreikšta tėvų valia juos kremuoti ir laidoti. Mano klausimas iš tikrųjų būtų, čia visur iš esmės ir toliau eina kremuoti, kremuoti, kremuoti. Tai dabar tas atsakymas, ar bus privaloma tvarka kremuojama, ar bus atiduodama ir laidojama? Ar medicininė pažyma tikrai bus patvirtinta kaip... nes tai ne mirties liudijimas, mes šito gydymo įstaigose neišduodavome, tai reiškia, bus kaip pagrindas laidoti?

A. VERYGA (LVŽSF). Taip, čia galiotų abiem atvejais: ir vienu, ir kitu.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Ir klausimas vis dėlto toliau. Jeigu tėvai nuspręstų kremuoti, tai būtų atiduodamas pats vaisius. Kaip vyktų ta procedūra? Ar tiesiog tėvai atsisveikina, pati gydymo įstaiga veža kremuoti ir tada atiduodama kapsulė, ar jie turės patys pasiimti ir vežti?

Ir kitas man šiek tiek makabriškas, atvirai pasakius, dalykas, kad ant kapsulės turi būti nurodyta moters, kurios embrionas ar vaisius kremuojamas, vardas, pavardė ir gimimo data. Ne vaisiaus, ne kažkas, bent jau simbolinis vardas, nes, na, praeis...

PIRMININKĖ. Klauskite, kolega.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). ...toks, kad būtent tik mamos. Tai čia gali tokia kolizija būti, kad čia istorija...

A. VERYGA (LVŽSF). Vėlgi galima diskutuoti apie tokius subtilius niuansus, juos, matyt, bus galima aptarti ir pateikti kokius nors pasiūlymus, patikslinimus, jeigu iškyla. O pačią bendrą tvarką mes turėsime aprašyti ir parengti. Ji turės atsirasti, jeigu apskritai tokiam sprendimui bus priarta. Tada atsiras ir tvarka, kaip visa tai vyks tiesiog fiziškai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ir paskutinioji klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū posėdžio pirmininkei. Iš tikrųjų norėtume padėkoti visos frakcijos, manau, vardu už jūsų teikiamą projektą ir už tėvų, ypač mamų, keliamą klausimą ir tą emocinį išgyvenimą, dvasinį diskomfortą, užprogramuotą ilgiam metams žinant, kad tavo kūdikis buvo traktuotas kaip medicininė atlieka. Iš tikrųjų jūsų teikiamos įstatymo pataisos – tai ne kokios nors elementarios laidojimo taisyklių pataisos ir pakeitimai, bet toks vertybinis projektas, skatinantis pagarbos žmogaus gyvybei ir gyvybės kultūrai augti...

Dalį klausimų jau išsiaiškino kolegos, bet vis dėlto, žinant tėvų, galbūt senelių norą laidoti šeimos kapavietėje, kuri šiuo metu lyg ir yra užimta, ir nepraėjęs laikas palaidoti žmogų, ar bus įmanoma, ar taisyklėse numatote, kad, žinant laidojamo kūdikio mažumą, būtų leista laidoti taip pat ir šeimos kapavietėse, kartu sprendžiant ir kapinių, ypač prie didelių miestų, vietos trūkumą?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už palaikymą ir klausimą. Dabar negalėčiau pasakyti dėl šeimos kapavietės. Tikrai turėčiau pasidomėti, ar tokiu atveju galima sukurti kokią nors išimtį. Manau, gal ir logiška būtų, kaip jūs ir sakote, vykdant ir tėvų norą, ir senelių norą, būtų galima svarstyti, bet tikrai turėčiau pasidomėti, ką čia reiktų keisti, kad tokia galimybė atsirastų.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Nuomonė už, nuomonė prieš. A. Matulas – nuomonė už.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, išties moralinė, psichologinė problema egzistuoja, bet aš esu gyvenime susidūręs, kai dirbau vyriausiuoju gydytoju, du ar tris kartus, kai žmonės norėjo pasiimti po persileidimo, sakykime, keliolikos savaičių vaisių ir palaidoti. Mes radome būdą sutvarkyti tuos dalykus teisiškai ir žmonės, žinau, yra palaidoję savo šeimos kapavietėse. Nežinau, ar tai buvo visiškai teisėta, bet jokių problemų nekilo, žmonės liko patenkinti. Bet tokių atvejų buvo gana mažai.

Bet išties, kolegos, jeigu mes priimtume tokį įstatymą, būtų labai daug, manau, ir teisinių, ir finansinių pasekmių. Pavyzdžiui, embrionas. Tuos embrionus, kurie dabar yra saugomi, irgi galbūt tada galima būtų kremuoti, laidoti, jeigu tai įgyja teisę. Kas yra embrionas, jūs įsivaizduojate? Tai yra taškelių dydžio žmogeliukas, galime sakyti, ar kaip norime pavadinti, bet jeigu tai įgis teisę į kapavietę, tai įsivaizduojate, kiek reikės papildomai vietų ir panašiai, ir panašiai.

Aš manau, kad po pateikimo reikia pritarti įstatymo projektui, bet reikia dar rimtai analizuoti kitų šalių praktiką, ar yra taip, ir kokias pasekmes, kaip sakiau, gali atnešti ir finansines, ir kitokias. Todėl aš prašyčiau, kad galbūt būtų galima kaip papildomus komitetus paskirti ir Žmogaus teisių, ir galbūt Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą, kad plačiau paanalizuotume. Galbūt ir Teisės ir teisėtvarkos komitetą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Prašome apsispręsti ir balsuoti.

Balsavo 81 Seimo narys: 81 balsavo už, vienbalsiai. Komitetai: pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Dėl papildomų komitetų turime pasitarti. Ar reikalingi, kaip siūlė A. Matulas, Žmogaus teisių ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetai? Komitetų pirmininkų nematau. Galbūt galime sutarti, kad jeigu jie pageidautų, tai turės galimybę tai daryti ir patys. Ar sutariame bendru sutarimu? Siūloma svarstyti lapkričio 9 dieną.

Gerbiamieji kolegos, mūsų rytinio plenarinio posėdžio laikas baigėsi, tačiau, įvertindami ministro atvykimą ir jo pateiktus tiek daug gražių įstatymų, gal suteiktume galimybę pateikti pasutinį paketą ir prašau pratęsti posėdžio laiką 10 minučių. Bendru sutarimu. Dėkoju.

13.56 val.

Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3955(2), Odontologų rūmų įstatymo Nr. IX-1929 3, 4, 7 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1049, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1050, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1051 (pateikimas)

Vėlgi kviečiu pranešėją A. Verygą pateikti Odontologijos praktikos įstatymo Nr. I-1246 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3955(2) ir lydimuosius įstatymų projektus Nr. XIIIIP-1049, Nr. XIIIIP-1050 ir Nr. XIIIIP-1051. Prašau, ministre.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, pasistengsiu kaip galima trumpiau.

Šio projekto tikslas yra pakeisti Lietuvos Respublikos odontologijos praktikos įstatymą ir esmines sveikatos priežiūros specialistų, t. y. odontologų ir burnos priežiūros specialistų, ir odontologinės priežiūros įstaigų veiklos sąlygas numatyti įstatymo lygiu. Tai yra Lietuvos Respublikos odontologijos praktikos ir burnos priežiūros įstatyme.

Dabar kokia yra esmė? Projektu siekiama įstatymo lygiu reglamentuoti ne tik odontologo, bet ir burnos priežiūros specialisto vertimąsi atitinkama odontologijos ar burnos priežiūros praktika bei odontologinės priežiūros įstaigų Lietuvos Respublikoje sąlygas. Įstaigų veiklos sąlygos šiuo metu yra reguliuojamos tik sveikatos apsaugos ministro įsakymu. Šiuo atveju nuostatos būtų perkeliamos į įstatymą ir sudaryta galimybė projekte nurodytais atvejais taikyti licencijų išdavimo modelį. Šiuo metu taikomas tik modelis G.

Projekto nuostatos suformuluotos atsižvelgiant į Licencijavimo pagrindų aprašo reikalavimus. Taip pat projektu yra siūloma nustatyti gydytojo odontologo rezidento bazinio darbo užmokesčio koeficientus, kurie nustatant gydytojo rezidento bazinio darbo užmokesčio dydį būtų dauginami iš pareiginės algos bazinio dydžio, kaip yra numatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka.

Taip pat yra teikiami lydimieji: Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 1 straipsnio pakeitimo projektas ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektas. Jie parengti siekiant aiškiai įtvirtinti, kad odontologinės priežiūros pagalbos įstaigų licencijavimas vykdomas ir gydytojų rezidentų, dirbančių biudžetinėse įstaigose, bazinis darbo užmokestis mokamas vadovaujantis specialiuoju Lietuvos Respublikos odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymu.

Projektai yra derinti su kitomis ministerijomis.

Jeigu dar kartą trumpai apibendrinant, tai iš esmės tų projektų tikslas yra perkelti į įstatymą Konstitucinio Teismo sprendimus, kuriuos šiuo atveju mes ir įgyvendintume, kad tas tvarkas nustato ne ministras įsakymais, o nustato įstatymas.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

A. VERYGA (LVŽSF). Siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi A. Matulas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, norėjau paklausti. Ar pagal šį įstatymą odontologais galės dirbti tik pagal darbo sutartį, ar bus galima dirbti kaip individualioms įmonėms, mažosioms bendrijoms ar užsiimant savanoryste? Ar nėra šiuo įstatymu susiaurinama?

A. VERYGA (LVŽSF). Ne, šiuo atveju kokio nors susiaurinimo nėra, tikrai nekeičiama tvarka, pagal kurią galėtų dirbti. Čia mes kalbame apie licencijavimą ir apie darbo apmokėjimą, bet pačios darbo formos sąlygos nekeičiamos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Matulas. Ruošiasi D. Kaminskas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, gal jūs skaitėte gerbiamo A. Butkevičiaus ir A. Vinkaus pasiūlymą, kai jie prašo kai kurias nuostatas gražinti ir mano, kad jūs tam tikras pozicijas susiaurinate? Ar jūs esate susipažinęs su ta pastaba ir ką galėtumėte pasakyti?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Kadangi tai yra platus įstatymas ir yra daug lydimųjų aktų, na, aš nedrįščiau dabar taip vienareikšmiškai pasakyti, ar tikai reikėtų tas pastabas priimti. Manau, kad komitetas svarstydamas įvertins ir atsižvelgs arba ne į tas pastabas. Aš asmeniškai neturiu tokios vienareikšmės nuostatos.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kaminskas. Ruošiasi A. Butkevičius.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Aš norėčiau pasitikslinti, ką ir M. Majauskas klausė. Aiškinamajame rašte yra numatyta, kad dabar galiojančiame įstatyme nustatyti reikalavimai, kad odontologai gali dirbti ne tik pagal darbo sutartis, bet ir kitais pagrindais. Toliau aiškinamajame rašte yra dėstoma, kad maždaug negali turėti... skirtingi reikalavimai ir toliau sakiny: „Įstatymo projektu nustatoma, kad odontologas ar burnos priežiūros specialistas gali dirbti pagal darbo sutartį.“ Nagrinėdamas tą įstatymą, aš būtent to sakinio kaip ir nerandu. Tai klausimas tada toks: ar čia yra įsivėlusį kokia nors klaida aiškinamajame rašte, nes iš tikrųjų yra labai daug dirbančių, užsiimančių individualia veikla ir ne pagal sutartį, nes jie patys yra savininkai ir negali sudaryti sutarties patys su savimi?

A. VERYGA (LVŽSF). Aš manau, kad čia tiesiog yra nesužiūrėta. Aiškinamajame rašte neturėtų būti tokio nesusipratimo, sąlygos neturėtų keistis. Tikrai nėra įstatymo tikslas susiaurinti kokias nors galimybes tiems specialistams dirbti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi A. Širinskienė.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, mano būtų ne klausimas, o labiau prašymas, kad jūs atkreiptumėte dėmesį į įstatymo 5 straipsnio 2 dalį. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas daug pastabų prirašė, kiek išigilinau, ir Teisingumo ministerija dėl šio įstatymo turėjo pasiūlymų ir pastabų, kurios buvo pateiktos Vyriausybės posėdžio metu, kiek aš žinau, ir Vyriausybė kanceliarijos Teisės departamentas. Aš manau, kad į šias pastabas reikėtų atsižvelgti ir tikrai tą įstatymo straipsnį patobulinti. Čia jau asmeniškai prašymas kaip ministrui.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už pastabą. Žinau, kad į didelę dalį tų pastabų buvo atsižvelgta rengiant šį projektą, tai aš tikiuosi, kad ir komitetas svarstydamas atsižvelgs.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Širinskienė. Ruošiasi A. Vinkus.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų yra padarytas didžiulis darbas parengiant naują redakciją, bet aš pasigedau jūsų pristatymo metu išryškavimo, kokios atsiranda naujovės ir kokie yra tų naujovių privalumai?

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų yra keli dalykai, kuriuos aš bandžiau paminėti. Pirmiausia, kaip ir sakiau, esmė yra, kad perkeliama į kitą reguliavimo lygį, t. y. iš ministro įsakymo perkeliama į įstatymą taip, kad reikalauja Konstitucinio Teismo sprendimai. Taip pat

yra supaprastinama licencijavimo tvarka, dabar baigę studijas specialistai licenciją gautų, jeigu gerai pamenu, per dvi dienas, ne per mėnesį ar du, kaip būdavo įprasta. Tai vėlgi yra palengvinimas ir administracinės naštos sumažinimas, ir darbo užmokesčio tvarka perkeliama į įstatymą. Čia, matyt, ir yra tie pagrindiniai dalykai, kuriuos reikėtų akcentuoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Vinkus. Ruošiasi E. Pupinis.

A. VINKUS (*LSDPF*). Gerbiamas ministre, pritariu šiam įstatymui, iš tiesų jo seniai laukiame. Labai išsamus, labai dalykiškas, matyti, kad be galo daug įdėta profesinių žinių ir laiko. Sveikinu. Kartu noriu prisidėti prie gerbiamojo pono A. Butkevičiaus akcento, kurį jis pateikė. Čia parašyta: siekiant pacientams teikti tik saugias ir kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas, Lietuvoje nustatoma dviguba licencijavimo sistema. Tai, kad žiūrima į licenciją dėl specialybės... specialistui tai čia suprantama. Taip pat suprantama, kad licencija turi būti leidimas gydymo įstaigai, kokios sąlygos. Bet ar yra tokių, kai stomatologai atlieka savo paslaugas nelicencijuotoje įstaigoje ir be Akreditavimo tarnybos?

A. VERYGA (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Bent jau aš tokių atvejų nežinau. Žinau, kad prieš daugelį metų buvo nustatyta atvejų, kai ne odontologai yra teikę odontologijos paslaugas. Yra buvę tokių atvejų. Aš labai abejoju, kad tokie dalykai iki šiol vyksta. Manau, kad Akreditavimo tarnyba gana principingai žiūri ir iš tikrųjų tokia veikla be licencijavimo nevykdoma. Aišku, nekalbu apie anekdotinius atvejus, apie kuriuos mes skaitome spaudoje, kai žmonės apskritai be medikų išsilavinimo protezuoja dantis. Tai yra, manau, tiesiog nusikaltimas, su medicinos paslaugomis tai visiškai nesusiję.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, nemažai išsakyta pastabų Teisės departamento apie vadinamąjį licencijavimą, dėl kurio čia dabar kyla klausimų. Ar nemanote, kad iš tikrųjų reikia peržiūrėti, nes, tarkime, pasibaigus licencijai, keturis mėnesius gali dirbti dar po licencijos?.. Bet, tarkime, kaip čia parašyta, kad kai pažeidi paciento teises, ir tai ne visai aišku, galima iš karto netekti dešimčiai dienų. Ar nereikėtų peržiūrėti ir vis dėlto tiksliau reglamentuoti licencijavimo problematiką? Ačiū.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Matyt, tai yra šiek tiek du skirtingi dalykai. Nes licencijavimas, t. y. licencijos pratęsimas, paprastai yra susijęs su kvalifikacijos kėlimu, su jo pripažinimu ir tas laikas arba langas paliktas yra, matyt, dėl to, kad tos atsakingos institucijos turi turėti šiek tiek laiko įvertinti, specialistas yra įspėjamas apie tai, kad jo licencijos galiojimas baigiasi, ir gali būti sustabdytas tas licencijos galiojimas. Matyt, tai diskutuotinas dalykas, ar per daug, ar per mažai tokio termino, bet per keturis mėnesius specialistas, manau, reikšmingai kvalifikacijos nepraranda, nes jis pateikia dokumentus ir jie nespėti įvertinti. O kai mes kalbame apie paciento teises ir jų pažeidimą, tai yra aktyvus veiksmas, kuris yra susijęs jau su darbo pasekmėmis. Matyt, tada tas licencijos stabdymas nedelsiant yra logiškas siekiant įvertinti, ar specialistas yra kvalifikuotas, kad tas paslaugas teiktų, ar ne. Bet tų diskusijų tikrai yra buvę. Nuomonių, aišku, gali būti įvairių, bet prie ko nors mes, matyt, turime apsistoti.

PIRMININKĖ. Ačiū, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus ir pateikėte daug svarbių įstatymų. Nuomonė už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami Seimo nariai, jeigu neklystu, iniciatyva šį įstatymą pristatyti Seime kilo po gana skandalingo atvejo. Gal pamenate tokią odontologę E. Vindašiūtę, kuri važiavo į Afriką savanoriauti ir taisyti vaikams dantų. Tai darė vienus metus, tai tapo labai populiarus savanoriavimo projektas, antrus metus darė ir trečius metus jai sako: o kodėl to nedarai Lietuvoje? Ji sako: gerai, darysiu Lietuvoje. Ji subūrė savanorių komandą ir pabandė tą padaryti Lietuvoje. Paaiškėjo, kad daugelis biurokratinių apribojimų neleidžia to daryti Lietuvoje – dėl licencijų išdavimo, atvežimo, išvežimo ir daugelio kitų dalykų. Todėl buvo inicijuotas šis įstatymo projektas, kuris sudarytų sąlygas tiems, kurie nori savanoriauti, tiems, kurie nori individualia veikla užsiimti, tiems, kurie nori tai daryti lanksčiau ir daryti plačiau. Aš labai kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą, bet taip pat kviečiu ir komitetus labai atsakingai pažiūrėti, kad nebūtų tokių nesusipratimų, apie kokius čia girdėjome iš tribūnos – apie apribojimą ir galimybę veikti savanoriaujant ar pagal individualią veiklą... Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu? Norite balsuoti? Prašom balsuoti. Kas pritariaite įstatymo projektui Nr. XIIP-3955(2) ir lydimiesiems įstatymų projektams?

Balsavimo rezultatai: balsavo 72 Seimo nariai. Už – 68, prieš – 1, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta. Skelbiu, kad pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas, taip pat ir dėl lydimųjų įstatymų projektų, o papildomas dėl vieno iš jų – tai Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų... projektas Nr. XIIP-1051. Numatoma svarstyti lapkričio 23 dieną.

Replika... Sakėme, Socialinių reikalų ir darbo komiteto, taip. Replika po balsavimo – A. Vinkus.

A. VINKUS (LSDPF). Gerbiamas ministre, iki šiol buvo kalbama, kad jūs užsiimate tik alkoholio problemomis ir alkoholizmo prevencija. Šiandien įrodėte, kad jums žinomos gydymo problemos, ir eikite toliau tuo keliu. Sveikinu! Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už gerus žodžius. Dėkoju kolegoms. Rytinį posėdį... Norite registruotis? Registruojamės ir pabaigsime rytinį posėdį. Registruojamės. Dabar registruojasi ištvermingiausi rytinio posėdžio Seimo nariai. (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Užsiregistravo 62 Seimo nariai.

Skelbiu rytinio posėdžio pabaigą. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 94 STENOGRAMA

2017 m. rugsėjo 12 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja I. ŠIAULIENĖ

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDPF). Gerą dieną, mieli kolegos. Pradėsime šios dienos popietinį Seimo plenarinį posėdį.

Popietinės darbotvarkės 1 klausimas – projektas Nr. XIII P... (*Balsai salėje*) Norite registruotis? Prašom registruotis.

Užsiregistravo 57 Seimo nariai. Yra pavėlavusių. Aš manau, kad dar registruosimės. Jūs turėsite galimybę patvirtinti apie dalyvavimą Seimo plenariniame posėdyje tiesiog balsuodami dėl įstatymų projektų.

15.03 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl asmenų, kuriems paskirta laisvės atėmimo bausmė, ir asmenų, kuriems pritaikytos priverčiamosios medicinos priemonės, perdavimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII P-1053 (*pateikimas*)

Pirmasis klausimas – „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl asmenų, kuriems paskirta laisvės atėmimo bausmė, ir asmenų, kuriems pritaikytos priverčiamosios medicinos priemonės, perdavimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII P-1053. Pranešėja – teisingumo ministrė M. Vainiutė. Prašom.

M. VAINIUTĖ. Laba diena. Dėkoju, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, kaip ir buvo pristatyta, pirmiausia norėčiau pateikti pirmąjį įstatymą, tai yra, kaip buvo minėta, įstatymą „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kazachstano Respublikos sutarties dėl asmenų, kuriems paskirta laisvės atėmimo bausmė, ir asmenų, kuriems pritaikytos priverčiamosios medicinos priemonės, perdavimo ratifikavimo“. Kadangi pagal Konstituciją ir Tarptautinių sutarčių įstatymo tam tikrus straipsnius šis įstatymas priklauso ratifikuotinių sutarčių grupei, taigi teikiame įstatymo projektą, kurio tikslas ir yra būtent ratifikuoti sutartį dėl asmenų, kuriems paskirta laisvės atėmimo bausmė, ir asmenų, kuriems pritaikytos priverčiamosios medicinos priemonės, perdavimo. Ši sutartis buvo pasirašyta Vilniuje šių metų balandžio 24 dieną. Šio įstatymo, tiksliau, šios sutarties iniciatorė buvo Kazachstano Respublika.

Jeigu būtų ratifikuota šita sutartis, tai būtų sukurtas teisinis pagrindas asmenims, kurie yra nuteisti laisvės atėmimo bausme Lietuvos Respublikoje arba Kazachstano Respublikoje, tam, kad būtų suteiktos geresnės sąlygos jų socialinei reabilitacijai, sudaryti sąlygas bausmę atlikti jų kilmės šalyje, valstybėje.

Šitoje sutartyje yra nustatytos asmenų, dėl kurių priimtas teismo sprendimas, perdavimo sąlygos, atsisakymo perduoti pagrindai, patvirtinamieji dokumentai, taisyklės, pagal kurias priimančioji šalis pripažįsta nuosprendį ir vykdo bausmę. Taigi iš esmės galime sakyti, kad tai yra tipinė sutartis, kokių Seime yra ratifikuota ne viena.

Dėl biudžeto lėšų. Papildomų biudžeto lėšų nereikėtų, nes tas išlaidas padengtų priimančioji šalis, išskyrus kai kuriuos atvejus, jeigu išlaidos atsirastų perduodančios šalies teritorijoje.

Pastabų Seimo kanceliarijos Teisės departamentas neturėjo. O dėl statistikos, tai norėčiau paminėti, kad šiuo metu Lietuvos Respublikoje nėra asmenų Kazachstano Respublikos piliečių, kurie atliktų bausmę, ir atitinkamai Kazachstano Respublikoje nėra tokių asmenų. Aišku, čia ta sutartis galiotų į priekį. Šiaip jau priešistorė tokia, kad pagal turimus statistinius duomenis tokių asmenų yra, bet, aišku, tie skaičiai nėra ypač dideli, nėra skaitlingi. Esmė būtų tokia. Prašytume pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame už pristatymą. Jūsų nori paklausti kol kas tik pora Seimo narių. Pirminasis klausia K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama pranešėja, sakykite, kiek Lietuvos piliečių arba turinčių Lietuvos pilietybę (jūs turbūt gal žinote skaičius) atlieka bausmes kitose valstybėse ir ypač Azijos valstybėse, kuriose, kiek suprantu, kalėjimų sąlygos yra ypač sunkios? Ar neplanuojama kaip nors ieškoti galimybės su dauguma šalių, tarkim, Indonezija, Tailandu ir kitomis pasirašyti tokią pačią ratifikavimo sutartį, kad tuos žmones lietuvius kaip nors būtų galima grąžinti čia, į Lietuvą, kad čia jie atliktų savo bausmes? Ten sąlyginai yra žymiai didesnės bausmės fizine prasme atlikti lietuviams negu čia. Ar daromi kokie žingsniai, kad... Kiek aš žinau, tų žmonių yra keli šimtai.

M. VAINIUTĖ. Labai ačiū jums už klausimą. Iš tikrųjų aš tokių konkrečių skaičių šiuo momentu nesu parengusi, bet iš tikrųjų šitą barą – būtent bausmės vykdymo, atlikimo šiuo metu tikrai atidžiai stebime ir žiūrime. Taigi tikrai tą klausimą, kurį jūs iškėlėte, ateityje mes pasižiūrėtume. Sakau, konkrečiai šituo atveju skaičių neturiu, bet klausimas, be abejo, aktualus.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Norėčiau sužinoti. Kadangi mes žinome tam tikrą specifiką, pavyzdžiui, Vidurinės Azijos valstybių, ten yra ne tik dėl kriminalinių nusikaltimų, bet kartais ir dėl politinių nusikaltimų kalinami asmenys. Šiaip, kiek mes turime tokių sutarčių būtent su Vidurinės Azijos valstybėmis? Dabar ir Kazachstanas. Ar su kaimynėmis irgi turime analogiškas sutartis, susitarimus, numatymą sudaryti?

M. VAINIUTĖ. Taip, tų sutarčių yra sudaryta, bet, kaip aš ir sakiau, tie skaičiai (bent jau paminėjau su Kazachstanu) nėra dideli, bet į priekį, aišku... Be abejonės, Teisingumo ministerija yra padariusi daug žingsnių, su tomis pačiomis aktualiausiomis šalimis jau yra sudaryta. Gal tada aš papildomai pasidomėčiau šituo klausimu ir pasižiūrėtume į ateitį. Bent jau man einant šitas pareigas, iš esmės ratifikuojama pirma tokia sutartis.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Norinčių kalbėti dėl motyvų nematau.

Prašom balsuoti, ar pritariate pateiktam įstatymo projektui.

Užsiregistravo 80. Balsavo 80 ir už – 80 Seimo narių. Taigi po pateikimo yra pritarta.

M. VAINIUTĖ. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ir siūlomi komitetai: pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomas nenumatytas, nebent gal Žmogaus teisių komitetas nori. Nėra iniciatyvos? Dėkojame. Yra numatyta svarstyti šių metų spalio 10 dieną. Sutinkame, taip? Dėkoju.

15.10 val.

Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1011, Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 17, 20 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1012 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1011. Pranešėja – teisingumo ministrė M. Vainiutė. Prašom, ministre.

M. VAINIUTĖ. Ačiū jums. Šie abu įstatymų projektai, kurie ką tikrai buvo paminėti, yra tarpusavyje susiję, todėl juos pateikiame vienu metu. Labai trumpa priešistorė, kodėl reikėtų šituos įstatymus priimti. Dar 2016 m. balandžio 6 d. Ministras Pirmininkas sudarė darbo grupę iš įvairių institucijų atstovų, iš mokslininkų ir buvo keliamas klausimas, kokiais būdais ir priemonėmis turėtų būti užtikrinama valstybės biudžeto interesų apsauga.

Dar svarbus paminėtinas momentas, kad Seimo Audito komitetas, atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės pateiktus duomenis, iškėlė klausimą, kad iš esmės turėtų būti peržiūrėtas materialinės atsakomybės teisinis reguliavimas, jeigu yra padaryta... valstybės biudžetui tam tikrais tyčiais veiksmais. Dabar esamas teisinis reguliavimas yra toks, kad pagal Valstybės tarnybos įsta-

tymą ir pagal Darbo kodekso atitinkamus straipsnius, jeigu yra valstybės tarnautojų padaryti tyčiniai veiksmai, yra nustatytas reguliavimas, kad jie turi sumokėti iš savo lėšų, kitaip sakant, regreso tvarka, atgręžtine tvarka, sumokėti tam tikrą sumą, bet ne daugiau kaip devynis vidutinius jų darbo užmokesčius. Taigi atsižvelgiant į tai, kad tokie veiksmai yra padaryti tyčiais veiksmais, siekiant sulyginti tą situaciją, kuri yra reglamentuota Darbo kodekso ir Valstybės tarnybos įstatymo, šitame įstatyme, būtent Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veikslių, atlyginimo, yra nustatyta tokia nuostata, kad turėtų ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuratūros ar teismo pareigūnas atlyginti atsiradusią žalą, įgyja regreso tvarka tokią teisę teismo tvarka išieškoti iš tų asmenų tiek, kiek sumokėjo žalos atlyginimo.

Taigi atkreipiame dėmesį, dar kartelį norėčiau paminėti, kad čia yra tyčinė žala. Priėmus šitą įstatymo projektą, kaip aš minėjau, būtų užtikrintas asmenų lygiateisiškumo principas ir čia būtų vienoda situacija lyginant valstybės tarnautojus ir kitus pareigūnus, kuriuos ką tik paminėjau.

Kodėl yra keičiamas Administracinių bylų teisenos įstatymas? Tikslas yra toks, kad tokius ginčus, kurie kyla dėl Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka kylančios žalos, nagrinėtų administraciniai teismai, o tuo atveju, jeigu žala yra padaryta pareigūnų, tai yra ikiteisminio tyrimo arba teisėjų, ir toliau nagrinėtų bendrosios kompetencijos teismai. Tai tiesiog atribotas teisingumas.

Priėmus šituos įstatymus, aišku, pirmiausia pirmąjį, kurį paminėjau, būtų sudarytos prielaidos efektyvesniam regreso, tai yra atgręžtinio reikalavimo teisės, įgyvendinimui viešajame sektoriuje ir užtikrintų jau ir minėtą principą – valstybės biudžeto interesų apsaugą.

Tikslai yra tikrai, sakytume, labai geri. Dėl Teisės departamento, tai pastabų yra šiek tiek pateikta, bet manytume, kad svarstant komitetuose būtų galima į tas pastabas atsižvelgti. Tai trumpai esmė būtų tokia. Prašytume pritarti įstatymų projektams. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Gerbiami kolegos, aš nepaskelbiau, bet ministrė pateikė ir lydimąjį įstatymą – Administracinių bylų teisenos įstatymo 17, 20 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-1012. Taigi atsakys į klausimus iš karto dėl abiejų teikiamų įstatymų projektų.

Pirmoji klausia G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, gerbiama ministre. Norėjau pasidžiaugti, kad yra parengtas toks įstatymas, nes tikrai reikia didinti materialinę atsakomybę visų darbuotojų, kurie priima sprendimus, susijusius su valstybės turtu, taip pat suvienodinti sąlygas valstybės tarnautojų ir kitų pareigūnų.

Šiuo atveju mano klausimas būtų, jūsų nuomone, ar devyni vidutiniai darbo užmokesčiai yra tinkamas dydis, ar galbūt būtų protinga šį skaičių padidinti, nes kartais pagunda gauti tam tikrą sumą valstybės tarnyboje yra didesnė negu šitas dydis, kuriuo gali žmogus nukentėti?

Kitas mano klausimas būtų apie ligšiolinę praktiką įrodymo, ar iš tikrųjų lengva įrodyti, kad valstybės tarnautojas ar kitas pareigūnas nusižengė tyčiais veiksmais, tai yra tyčia padarė žalą valstybei?

M. VAINIUTĖ. Ačiū jums už klausimą. Dėl devynių aš nepaminėjau, kad jeigu veiksmai yra netyčiniai, tai tas reguliavimas ir lieka. Jeigu būtų tyčiniai veiksmai, tai tokiu atveju būtų išieškoma visa apimtimi. Tai dėl tų devynių man sudėtinga vertinti, bet manytume, kad tų devynių ir užtektų, bet, aišku, čia irgi vertinimo dalykas.

Dėl įrodinėjimo, aišku, čia teismo keliu. Gal tokiu atveju, kai bus tas reguliavimas, ko gero, išaiškės ir daugiau, bet tikėtina, kad ikiteisminio tyrimo pareigūnai ir teisėjai yra tikrai labai atsakingi ir aukštos kvalifikacijos pareigūnai. Tikėkime, kad sąmoningumas gana aukštas ir tokių veikslių nebūtų tiek daug.

PIRMININKĖ. Klausia... Atsiprašau.

M. VAINIUTĖ. Bet tokių duomenų neturiu. Atsiprašau aš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Labai ačiū. Atsisakau.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Tuomet A. Anušauskas. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Na, su įstatymo projektu tai aš sveikinu. Manau, senokai toks turėjo būti, tačiau dėl praktinio įgyvendinimo. Atkreipiant dėmesį į tą dalį, kur kiek valstybė, pa-

vyzdžiui, sumoka kaip kokią nors kompensaciją, kaip žalos atlyginimą, tiek ir išieškoti. Pavyzdžiui, na, prisimenant labai nesenus įvykius, prieš ketverius metus, kiek pamenu, kolegos V. Gailiaus buvo byla. Jis ją laimėjo, ten šešiaženklis skaičius buvo. Buvęs Seimo kancleris, jeigu neklystu, irgi laimėjo, 254 tūkst. litų buvo. Kaip vis dėlto praktiškai? Ar įsivaizduojama, kad tie žmonės, kurie priėmė, pavyzdžiui, Seime, na, galėjo būti ir kolektyvinis Seimo valdybos sprendimas, kaip būtų įgyvendintas tas išieškojimas?

M. VAINIUTĖ. Aš manau, kad mechanizmas čia gal nėra ypatingai sudėtingas. Kaip sakėte, patirties yra turima, tai tiesiog teismo keliu tai būtų atliekama, išieškoma. Atsiprašau, gal nelabai klausimą suvokiau, giluminės jo prasmės, ko gero.

PIRMININKĖ. Buvo klausta, jeigu kolektyvinis sprendimas, keli asmenys tame dalyvauja. Ministrės atsakymas, kad teismo keliu būtų nustatyta, matyt, kiekvieno atsakomybės lygis ir teismas spęstų.

M. VAINIUTĖ. Taip, iš dalies, ko gero, taip, teismas spęstų, ką aš ir minėjau.

PIRMININKĖ. Klausia V. Poderys.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkui, pirmininke. Ministre, aš taip pat galvoju, kad tikslas geras ir šventas, bet ar buvo Vyriausybėje ar jūsų ministerijoje svarstoma dėl nepageidautinų pasekmių? Jeigu dabar tarnautojui ar pareigūnui yra griežtinama atsakomybė, tai jo yra paskata kuo griežčiau laikytis įstatymo arba teisės akto raidės. Ir pasekmė – griežtinsime atsakomybę, bet griežtės ir biurokratizmas. Arba iš praktikos prisimenant, kai kuriose šalyse darbuotojai streikuodavo laužydami veiklą įmonės, griežtai laikydamiesi paraidžiui kiekvieno reikalavimo. Ar tokių nepageidautinų pasekmių negali kartais sukelti? Ačiū.

M. VAINIUTĖ. Turiu pasakyti, kad šito įstatymo viso rengimo proceso aš nežinau. Kaip minėjau, 2016 metais darbo grupė buvo sudaryta, taigi mes dabar iš esmės tikrai pateikimo stadijoje, bet nemanau, kad neigiamas pasekmes kokias nors sukeltų. Priešingai, aš manau, kad tas pareigūnas, kuris tyčiniiais veiksmais, jeigu juos teismas patvirtina, atsako, aš manau, tikrai pozityvūs dalykai, pozityvūs tikrai pasekmes atneštų. Bet, aišku, teismas vertintų. (*Balsai salėje*) Tikslas tikrai yra geras, čia jau kartą buvo paminėta, kad sulyginant visas pareigūnų grupes – ir valstybės tarnautojus, ir pagal darbo sutartis, ir būtų vienoda atsakomybė, nes šiuo metu taip nėra. Jį priėmus situacija keistųsi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojam. Klausia A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš irgi norėčiau paklausti, kaip praktiškai bus įgyvendinta. Pavyzdžiui, ministras pasirašo tam tikrą dokumentą, teisės aktą, ten įsakymas, potvarkis ar nutarimas, daugiausia ministras ar premjeras vadovaujasi žiūrėdamas, ar Teisės departamento vadovas, ar kancleris yra pasirašęs – visi tie atsakingi žmonės, kurie turi pasirašyti. Gilintis vadovui į detales, ar tikrai... ir tikrinti kitų darbuotojų sąžiningumą irgi yra labai sudėtinga. Jeigu atsitinka toks atvejis, kad iš tų darbuotojų, kurie irgi yra atsakingi pasirašyti teisės aktus, padaro pažeidimus įstatymuose, bus ministras baudžiamas ar bus aiškinamasi, kas yra iš tikrųjų kaltas?

M. VAINIUTĖ. Dėkoju už klausimą. Šitas įstatymas, kurį mes pateikiame, neapimtų ministrų pareigybės, nes čia kalbame apie ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuratūros ar teismo pareigūno, teisėjo tyčinius veiksmus. Jūs kėlėte klausimą dėl ministro atsakomybės, tai čia būtų politinė atsakomybė, turbūt kitas atvejis, bet, be abejonės, ministras irgi, sakykim, yra priklausomas nuo savo... Pagal tą klausimą, konkrečiai pagal projektą, be abejonės, yra priklausomas nuo tų tarnautojų ir bendradarbių, kurie dirba kartu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Salamakinas. Prašom.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamoji ministre, trumpas klausimas, ar liks valstybėje kokia nors politinė ar nepolitinė pareigybė, kurios neviešins įstatymas? Sakysime, prezidentai, Seimo nariai taip pat turės atlyginti žalą ar ne, jeigu jie padarys balsuodami žalą kokiam nors ūkio objektui ar kitiems, ir teismas priims sprendimą, kad jų sprendimas yra neteisėtas?

M. VAINIUTĖ. Dėkoju už klausimą. Kaip aš jau minėjau, šiame projekte, kuris pateikiamas, yra ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuratūra, teismo pareigūnas, teisėjas. Kiti įstatymai, kuriuos aš minėjau, tai Valstybės tarnybos įstatymas – paliestų valstybės tarnautojus, ir dar minėtas

įstatymas yra Darbo kodeksas. Vadinasi, asmenys, kurie dirba pagal darbo sutartį. Kalbame apie Seimo narius, šiuo aptariamu atveju mes apie juos nekalbame.

PIRMININKĖ. Dėl politikų, kolegos, mus nubaus rinkėjas.

Klausia R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Panašiai jūs turbūt į visų Seimo narių atsakote klausimus, turbūt ir man tas pats galioja dėl valstybės tarnautojų neteisėto darbuotojų atleidimo, kai šeimos maitintojas praranda atlyginimą ir tuo metu tada įstaigai reikia susimokėti: ar valstybės tarnautojas, tar- kim, direktorius ir t. t., turi atlyginti žalą tam žmogui, kuris prarado darbą?

M. VAINIUTĖ. Čia jūs klausiate apie valstybės tarnautojus, kurie priima sprendimus?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip.

M. VAINIUTĖ. Jeigu tyčiniai veiksmai, tai ką – apimtų. Šitas klausimas – taip pat.

PIRMININKĖ. Ir užbaigia klausimus P. Gražulis. Prašom.

P. GRAŽULIS (TTF). Mano irgi panašus klausimas. Ar gyvenime neatsitiks taip, nes už kole- gialius sprendimus, kaip suprantu, įstatymas nenumato atsakomybės, nenumatys, tai nebus stei- giamos valdybos, įvairūs kolegialūs organai, kad direktorius nenukentėtų arba atsakingas asmuo? Iš tikrųjų net ir blogo darbuotojo, ar neatsitiks taip, kad bijos atleisti – ar tai ministras, ar tai nebū- tinai ministras, ar, pavyzdžiui, savivaldybės administracijos direktorius, nes jis nėra garantuotas, ar jo negražins teismas į darbą ir nepriteis kompensacijų. Geriau pagalvos: tegul dirba, koks dir- ba, bent aš ramesnis būsiu, negu aš jį pakeisiu ir, neduok Dieve, jis bus atstatytas į darbą ir jam priteista nemaža kompensacija. Ar čia nekvepia stagnacija? Nes baimę įvarys daugeliui valdinin- kų nepriimti jokių sprendimų.

M. VAINIUTĖ. Dėkoju už klausimą. Manychiau, kad atleidžiant bet kokį pareigūną ar valsty- bės tarnautoją yra tam tikri atleidimo pagrindai ir jų laikantis asmuo tikrai gali būti atleidžiamas. O toliau, aišku, asmuo gali savo tą sprendimą skusti teismui, ir teismas nuspręs, ar asmuo, ar pa- reigūnas, ar valstybės tarnautojas buvo iš darbo atleistas teisėtai. Toks elementarus paprasčiau- sias mechanizmas.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus.

M. VAINIUTĖ. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. O dabar po pateikimo argumentus už nori išsakyti A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų įstatymo projektas neapima čia visų valstybės tarnautojų, tai liečia specifinę dalį, susijusią su teismais, teisės saugos institucijomis, tačiau siekiant vis dėlto vykdyti tam tikrą neteisėtų sprendimų priėmimo prevenciją siūlyčiau pri- tarti po pateikimo įstatymo projektui, nors, be abejonės, kiekvienas teisininkas sutiks, kad įrodyti tyčią būtų labai labai sudėtinga, bet vis dėlto geriau negu nieko.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš. Prašom, Kęstuti Glaveckai.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, aš manau, motyvas geriau negu nieko, tai geriau negu nieko iš tikro. Argumentas, vienas iš jų, galėtų būti ta praktika, kuri pas mus yra, pavyz- džiai, toje pačioje Neringoje, toli pavyzdžių nereikėtų ieškoti. Kažkada savivaldybės ir visos kitos atitinkamos institucijos davė leidimus statyti motelius, hotelius ir kitus dalykus, praėjo penkeri šešeri metai, ir kitos institucijos, kiti vadai atėjo ir visa tai anuliuo, pasakė, kad neteisėtai, ir griau- na, ir visos tos kompensacijos mokamos iš savivaldybių arba valstybės biudžetų. Taigi pavyzdys rodo, kad pas mus yra visiška betvarkė šioje sistemoje. Ir tokio įstatymo parengimas ir pateikimas turėtų būti daug gilesnis, efektyvesnis, nes taip pateikti tikrai, kas kaip būtų daroma, kaip su pa- bėgėliais, pavyzdžiui, gal žinoma, kiek jų yra, gal nėra, nors žinant, turint omenyje, kad Lietuva turi iš tikrųjų ginti lietuvius, kurie sėdi tenai kalėjimuose, turi ginti žmogiškas jų teises, jeigu gali- ma derėtis dėl to, kad jie būtų gražinami į Lietuvą, pasirašyti atitinkamas konvencijas. Mes, lietu- viai, giname lietuvius, kur jie bebūtų. Tai štai abu klausimai, mano supratimu, nėra pakankamai kvalifikuoti ir parengti, ir aš, taip labai švelniai tariant, susilaikysiu nebalsuodamas už juos.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai išsakyti. Kolegos, apsisprendžiame dėl pateiktų įstatymų projektų. Balsavimas pradėtas. (*Balsai salėje*)

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 82, susilaikė 12, prieš nėra. Po pateikimo įstatymų projektams yra pritarta.

Siūlomas kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Svarstymo data – šių metų gruodžio 12 diena. Per šoninį mikrofoną... Gruodžio 5 diena. Svarstymo diena – gruodžio 5 diena. Per šoninį mikrofoną nori M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Aš gal tik norėčiau atkreipti įstatymų leidėjų dėmesį, jog įgyvendinimas gali būti gana sudėtingas, todėl mechanizmą tikrai reikia gerai apgalvoti. Viena iš praktikų, kuria galbūt galima pasiremti, yra civilinės atsakomybės draudimas, kuris yra taikomas privačiam sektoriui, kai vadovai iš tikrųjų būna atsakingi už sprendimus ir turi asmeninę atsakomybę, bet jie turi civilinį draudimą nuo tų atvejų, kai nėra piktybiškai daromas įstatymą pažeidžiantis sprendimas. Toks galėtų būti vienas iš įgyvendinimo mechanizmų, tiesiog atkreipiu komiteto narių dėmesį, kurie tuos dalykus spręs. Ačiū.

15.28 val.

Įstatymo „Dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-994 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kolegos, imsime popietinės darbotvarkės 2-3 klausimo – įstatymo „Dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio ratifikavimo“ projekto Nr. XIII-994. Pranešėjas – aplinkos apsaugos ministras K. Navickas. Prašom, ministre.

K. NAVICKAS. Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai, Seimo narės! Noriu pristatyti įstatymą „Dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio ratifikavimo“. Šis įstatymas parengtas siekiant ratifikuoti ir įgyvendinti 2013 m. spalio 10 d. priimtą Minamatos konvenciją dėl gyvsidabrio. Europos Sąjunga konvenciją pasirašė 2013 m. spalio 10 d. Kumamoto mieste vykusioje diplomatinėje konferencijoje. Tuo metu Lietuva pirmininkavo ES Tarybai, todėl konvenciją pasirašė Europos Sąjunga, pasirašyta Europos Sąjungos ir Lietuvos vardu. Konvencijos nuostatų įgyvendinimas įgalina imtis būtinų priemonių, reikalingų reguliuoti žmonių sveikatai ir aplinkai pavojų keliančių gyvsidabrio, jo junginių ir jų turinčių produktų naudojimą, gyvsidabrio patekimo į aplinką mažinimo ne tik šalies lygiu, bet ir koordinuojančius veiksmus visose šalyse. Konvencija reglamentuoja visas gyvsidabrio gyvavimo ciklo stadijas, apimančias gyvsidabrio gamybą, perdirbimą, naudojimą produktuose ir gamybos procesuose, prekybą, išmetimą į orą, išleidimą į vandenį, žemę, atliekų ir gyvsidabriu užterštų teritorijų tvarkymą.

Noriu pabrėžti, kad konvencijos nuostatos yra jau perkeltos į Europos Sąjungos teisę, tai reglamentuoja Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kas iš esmės yra tiesiogiai taikoma Lietuvos teisės aktuose, ir pasekmių, kurios galėtų būti verslui, mes nematome, nes, Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis, gyvsidabris ir jo junginiai, nurodyti Minamatos konvencijoje, nėra importuojami, gaminami ir eksportuojami Lietuvoje.

Europos Sąjunga ir 15 šalių narių jau ratifikavo Minamatos konvenciją ir deponavimo ratifikavimo raštus, todėl siūlome priimti įstatymo projektą svarstyti ir palaikyti šitą įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Pirmasis klausia E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamasis ministre, pasakykite, koks skirtumas bus jūsų praktinei veiklai arba Lietuvos aplinkosauginei veiklai, kai bus ratifikuota konvencija, kuo pagerės situacija, tarkim, kovojant su elektronikos ir kitų galimų gyvsidabrių išmetančių į aplinką šaltinių neteisėta veikla ir t. t.? Ar praktinėje veikloje tai atsilieps? Aš pasisakau už to įstatymo ratifikavimą, tačiau kaip tai atsilieps praktikoje Lietuvos aplinkosaugininkams kovojant?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Atsakydamas aš noriu pasakyti, kad jau tos nuostatos veikia ir taip, ir vienas iš praktinių pavyzdžių, kurį mes visi patyrėme, arba bent jau mūsų artimieji patyrė, tai gyvsidabrinė termometrų, kuriais matuojama žmogaus temperatūra, išėmimas iš apyvartos. Tai vienas pavyzdys. Ką aš noriu pasakyti, kad iš esmės teisinės prielaidos jau veikia, mes dabar atliktume tokį aktą, kuriame įteisintume tos konvencijos ratifikavimą, o teisinės pasekmės jau veikia per kitus Europos Sąjungos reglamentus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Imbrasas. Prašom.

J. IMBRASAS (*TTF*). Dėkui. Gerbiamasis ministre, naudojuosi proga paklausti jūsų bendresnio pobūdžio klausimo. Tarpsesijiniu laikotarpiu teko pabendrauti skirtinguose rajonuose su ūki-

ninkais, kurie be ūkininkavimo dar turi galimybę teikti nuotekų išvežimo paslaugas kaimo teritorijoje iš gyventojų prie upių, netoli ežerų. Tai man pasakė tokį dalyką, sako, mes iš esmės žinome, kas leidžia į upelį ar ežerą savo nuotekas, – turintys įsirengę savo viduje nuotekų sistemą, o kas išveža. Aš pagalvoju, mes turime tiek daug tarnybų, tiek pajėgų, kaip sustiprinti, nes aš pastebėjau, kad kai kuriuose upeliuose ne daugėja žuvų, o mažėja. Galbūt priežastis yra ta, kad dalis piliečių mūsų valstybėje elgiasi ne visai sąžiningai šiuo klausimu. Kaip čia sustiprinti kontrolę?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Atsakymas bus mano trečiajame įstatymo projekte, aš, tikiuosi, atsakysiu per pristatymą. O jeigu bus papildomų klausimų, dar paaiškinsiu, kaip mes tą padarysime. Atsiprašau, bet jūsų klausimas nesusijęs su šita konvencija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėl balsavimo motyvų V. Vingrienė – už. Prašom.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Aš atsiprašau, buvau užsirašiusi?..

PIRMININKĖ. Taip, rodo.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Tiesiog siūlyčiau pritari.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kolegos, ar galime bendru sutarimu, ar pageidaujate balsuoti? Balsuokite. Prašom, balsavimas įjungtas.

Balsavo 93 Seimo nariai: visi 93 Seimo nariai pritarė teikiamam įstatymo projektui. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti data yra rugsėjo 28 diena. Dėkoju.

15.36 val.

Sodininkų bendrijų įstatymo Nr. IX-1934 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-985 (pateikimas)

Keliaujame prie kito klausimo – Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-985. Ministras tribūnoje. Prašom pristatyti.

K. NAVICKAS. Antrasis pristatomas įstatymas yra susijęs su keliais sodininkų bendrijų teritorijose. Įstatymo projektu siūloma sudaryti teisinį pagrindą mėgėjų sodų bendrojo naudojimo žemėje esantiems keliams, gatvėms valdyti, prižiūrėti, taisyti, o savivaldybėms – geriau įgyvendinti Kelių įstatymo, Vietos savivaldos įstatymo nuostatas dėl mėgėjų sodų bendrojo naudojimo žemėje esančių kelių įrašymo į vietinės reikšmės kelių sąrašą ir tolesnio jų valdymo.

Savivaldybių vaidmuo, prižiūrint bendrojo naudojimo vietinės reikšmės kelius ir gatves, mėgėjų sodų teritorijose vis aktualesnis sodų bendrijoms palaipsniui virstant gyvenamosiomis teritorijomis. Jų ateities plėtros scenarijus ir naudojimo reglamentai nustatomi savivaldybių bendruosiuose planuose. 2015 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo pataisoms, pasikeitė ir sodininkų bendrijos teritorijos samprata. Sodininkų bendrijos teritorija laikoma gyvenamosios vietovės teritorijos dalimi. Keliai gyvenamosiose vietovėse, juos įtraukus į Kelių įstatymo 6 straipsnio 4 dalį... nurodytas vietinės reikšmės kelių sąrašas tampa gatvėmis, o vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas yra savivaldos funkcija, iš dalies finansuojama iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų. Įstatymo projekte atsisakoma nuostatos Vyriausybei tvirtinti Sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje esančių vidaus kelių perdavimo programą, kadangi tokios specializuotos programos nepriskiriamos valstybės tvirtinamų strateginių dokumentų grupei. Be to, tik savivaldos lygmeniu galima racionaliai suderinti gyventojų poreikius ir finansines galimybes.

Sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemė, reikalinga savivaldybių funkcijoms atlikti, gatvėms ir vietiniams keliams eksploatuoti, būtų perduota savivaldybių nuosavybėn, taikant Žemės įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 2 punktą pagal tam tikrus savivaldybių ir sodininkų bendrijų suderintus prioritetus. Projektų priėmimas nesukels neigiamų pasekmių, susijusių su teisiniu reguliavimu, tačiau ypač aktualus lieka papildomo finansavimo savivaldybėms klausimas, nes ir keliams, gatvėms naudojamų žemės sklypų priėmimo ir perdavimo procedūrų finansavimo poreikiai, ir prižiūrimų kelių ilgai išsaugos ženkliai. Siūlome svarstyti įstatymo projektą Seime.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti net 11 Seimo narių. Pirmasis klausia G. Kindurys. Prašom, kolega.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamasis ministre, tikrai gerai, kad inicijuojate šios problemos sprendimą. Aš noriu paklausti dviejų dalykų: vienas yra susijęs su perdavimo procedūra, kitas – dėl finansavimo. Kaip jūs manote, kaip praktiškai ir teisiškai turėtų vykti žemės perdavimo procedūra savivaldybei, kas turėtų būti iniciatorius ir kas kontroliuotų, kad tas įstatymas būtų įgyvendintas, nes perdavimas atrodo šiek tiek problemiška, kadangi išbraukiate reikalavimą dėl kadastrinių matavimų, taigi lyg ir neaišku, kaip būtų galima perduoti žemę, kai nėra sklypų?

Kitas klausimas. Savivaldybėms atsiranda papildoma finansinė našta, nes padaugėja savivaldybei priklausančių kelių ir gatvių. Jos, kaip rašoma, turės užtikrinti (nesvarbu, kokio pločio kelias), kad turėtų galimybę patekti specialiosios transporto priemonės, ir priežiūra kainuoja, ir sniego valymas, ir remontas, o projekte nėra jokių pavidimų dėl lėšų numatymo. Kaip jūs planuojate spręsti lėšų stygiaus problemą šiems naujai perduotiems keliams tvarkyti ir prižiūrėti?

K. NAVICKAS. Iš tikrųjų ačiū už klausimą. Jeigu leisite, truputį plačiau atsakysiu. Nepamirškime, kad ši problema yra apskritai įsisenėjusi, paveldėta ir niekaip nebuvo sprendžiama. Įvairios darbo grupės įvairiais variantais bandė ieškoti sprendimo. Tarpinstitucinės darbo grupės sprendimas yra tas, kurį aš jums pristatau, t. y. atiduoti savivaldybėms dėl kadastrinių matavimų ir perdavimo procedūrų. Buvo sodininkų bendrijos pastaba, jei būtų galima tiksliau įvardinti, kad tai dar labiau apsunkintų – matavimai, apmokėjimo sąnaudos ir kas tas sąnaudas apmokės. Tai mes tą nuostatą išbraukėme ir siūlome tokius variantus. Iš tikrųjų *de facto* tas gatvės valdo sodininkų bendrijos ir tas perdavimas įvyktų tarp sodininkų bendrijos, kaip juridinio asmens, ir savivaldybės. Tiesiog įstatymas apibrėžtų, arba įstatymas sudarytų prielaidas, kad gatvės, kurios *de facto* yra miesto gatvės daugeliu atvejų, ypač didžiuosiuose miestuose, turėtų būti prižiūrimos.

Finansavimo klausimas, ir savo pranešime sakiau, išlieka opus, nes natūralu, kad pinigų keliams tvarkyti yra nepakankamai, bet ir dabar vienaip ar kitaip yra sprendžiama. Apmokėjimo klausimas, apmokėjimo savivaldybėms dėl gatvių tvarkymo klausimas būtų sprendžiamas remiantis tais pačiais kriterijais kaip ir dabar, t. y. pasikeitus kelių ir gatvių ilgiui, pagal tai keistųsi ir finansavimo sumos.

Aš sutinku su jumis, kad gali būti daug argumentų, dėl ko to nereikėtų daryti, bet mes šiandien nematome kitos išeities, nes palikti taip, kaip yra dabar, *pakabintas* gatves ir gyventojus *de facto*, kur sodininkų bendrijos arba sodininkų kvartalai tampa miesto kvartalais, tai vis tiek reikia vieną kartą imtis ir priimti tą sprendimą.

Diskutuoti turėsime tikrai daug laiko ir jūs turėsite galimybę išgirsti tuos argumentus, kuriuos mes girdime, ir už, ir prieš. Bent jau tikrai, ko prašyčiau, tai pradėti įstatymą svarstyti, nes problema yra aktuali ir nereikėtų jos atidėti dar toliau.

PIRMININKĖ. Klausia kolegė G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Norėjau paklausti. Kai jūs kalbate, kad papildomas finansavimas iš principo nenumatomas, tai ką iš tikrųjų realiai šis įstatymas turėtų pakeisti? Jeigu manote, kad vis dėlto ką nors pakeis, ką sunku įsivaizduoti, tai kada būtų įmanoma įsivaizduoti tuos pokyčius, nes tikrai labai daug žmonių iš sodų bendrijų klausia dėl gatvių ir panašiai?

K. NAVICKAS. Ką keistų iš esmės? Bent jau būtų aišku, kas yra atsakingas, nes dabar gyventojai, kurie gyvena soduose, turi patys kooperuotis ir vienaip ar kitaip spręsti tą problemą. Dar kartą pakartojau, tai laštelė, kuri yra miesto ar urbanizuotos teritorijos dalis. Tas teisinis neaiškumas arba tos problemos pamiršimas, kad tie keliai neegzistuoja, taip pat nėra sprendimas. Toks būtų mano atsakymas.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Turbūt klausti ir nereikėtų, nes Teisės departamentas daug ką parašė ir paaiškino. Iš tikrųjų šiek tiek neaišku, kas ir kaip perdavė arba perduos tą savivaldybės žemę. Iš esmės ji be kadastrinių matavimų, be nieko, neaišku, kur ribos ir panašiai. Iš tikrųjų pats perdavimo procesas neaiškus, kaip ruošiamasi perduoti savivaldybei tuos kelius, kuriuos ji turėtų eksploatuoti, nes neaišku, kuris kelias yra valstybės, kuris savivaldybės, kuris apskritai sodininkų bendrijos. Jeigu savivaldybė pradės naudoti lėšas tvarkyti, tarkime, ne savo keliams, o sodininkų bendrijos keliams, tai čia ir įstatymiškai niekur netelpa.

Be to, ir situacija ne visur vienoda. Miestuose – taip. Galbūt kai kur tapo miestais ir ten net patys sodininkų bendrijų miestų kvartalai susitvarkė kadastrinius matavimus ir t. t., bet kaimiškose teritorijose jie nėra miestai, jie yra paprasčiausiai sodai. Tai kodėl sodus turės prižiūrėti, tarkime, savivaldybės, kai nenumatytos lėšos. Ar su Savivaldybių asociacija bandyta derinti? Iš tikrųjų šis klausimas senas ir faktiškai su jais turbūt niekas nekalbėjo.

K. NAVICKAS. Kaip pasakyti, kurie keliai kam priklauso, tai ir dabar yra aišku. Ne visi keliai yra ir šiandien apmatuoti ir tas kadastrinis matavimas nėra panacėja arba besąlygiška sąlyga, kuri lemtų kelio perdavimą arba ne. Bent mūsų specialistai nemato teisinių problemų dėl to turto – kelio perdavimo.

Dėl kelių kaimiškose vietovėse mes irgi diskutavome tikrai nemažai. Kaimiškose vietovėse, jeigu jos yra *de facto* gyvenamosios, gyventojais turi rūpintis savivaldybė. Tokia yra bendra sąranga.

PIRMININKĖ. Klausia A. Strelčiūnas. Prašom.

A. STRELČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, aš norėjau paklausti, ar nereikėtų kompleksškai pateikti pasiūlymo dėl kai kurių įstatymų pataisų, pavyzdžiui, Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo, Vietos savivaldos, Žemės įstatymo? Jūsų idėja yra gera, kad reikėtų tai tvarkyti, bet neįgyvendinus kitų aktų... Žinoma, noriu dar pasikartoti dėl paties faktoriaus, kad reikėtų numatyti kažkokius pinigus, nes vis tiek negali eksploatuoti kelių, nenustačius ribų. Jeigu to imasi savivaldybė, tai vis tiek turi būti kažkoks papildomas finansavimas.

K. NAVICKAS. Papildomas finansavimas vėlgi greitai grįš į Seimą. Bus susijęs su valstybės biudžetu ir mes... ne mes, tiksliau, Susisiekimo ministerija vertino šią dalyką. Taip, jie nėra patenkinti tuo sprendimu. Atvirai pasakius, ir mes nesame labai patenkinti, bet kaip visi suprantate, situacija yra *pakabinta*.

Dėl jūsų klausimo dėl kompleksiško sprendimo. Man teko dalyvauti įvairiose darbo grupėse ir puikiai žinote, kad nevyksta toks sprendimas nei vienaip, nei kitaip, reikia bent jau nuo ko nors pradėti, jeigu leisite man taip atsakyti. Bet dėl teisybės aš šiandien dar pasirašiau tarpinstitucinės darbo grupės įsakymą dėl darbo grupės sukūrimo sodininkų bendrijų klausimams spręsti. Ji turi peržiūrėti ir kitus dalykus, nes, nežinau, gal mums pavyks, bet keliai yra vienas iš tų, nuo ko norime atsispirti. Nuo ko nors konkretaus atsispirti, nes, kaip ir sakau, *pakabinta* situacija yra nelabai gerai.

PIRMININKĖ. Klausia V. Vingrienė. Prašom.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis ministre, ši problema yra įsisenėjusi ir labai gerai, kad ji pradėta spręsti, pagaliau pajudėjo iš mirties taško. Bet man kyla klausimas dėl kelių minimalaus ploto reglamentavimo. Tai yra įstatymai siūlo nereglamentuoti minimalaus ploto projektuojant sodų bendrijų kelius. Kaip jūs žinote, dabar sodai tampa gyvenamosiomis teritorijomis, ypač aplink didžiuosius miestus. Na, faktiškai Vilniaus viduryje įsikūrusios kaip ir gyvenvietės. Ar nepagalvota apie tai, kaip bus su specialiuoju transportu, tarkime, su eismu specialiojo transporto, tiek komunalinio, tiek priešgaisrinio transporto judėjimu, greitosios medicinos pagalbos, aš jau nekalbu apie prasilenkimą? Kokios to pasekmės ir ar jos iš tikrųjų įvertintos, kaip galvojama spręsti? Dėkoju.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų jūsų klausimas yra aktualus ir mes matome tą aktualumą. Mes bandėme pereiti ir per infrastruktūros pertvarką. Tada mes visiškai stringame ir strigsime ilgus metus, nes prasideda... Dėl mažos nuosavybės, tankaus sklypų išskaidymo ir nuosavybės klausimų realiai ir kokybiškai spręsti infrastruktūros klausimą šiandien nematome galimybes. Čia yra tas klausimas, kurio mes tikrai neturime atidėti, bet reikia pradėti nuo to, kad bent keliai tampa savivaldybės, ir tada ieškoti atspirties taško, ką su jais daryti. Tai, man atrodo, vis tiek yra svarbus ir pirmas žingsnis. Tikrai ne galutinis. Kaip jūs sakote, tikrai yra daug užprogramuotų problemų, ypač dėl pačios infrastruktūros.

Jūs kalbate apie specialųjį transportą. Jeigu pradėtume kalbėti apie visuomeninį transportą, dar labiau matytume, kad infrastruktūra neatitinka teisybės dėlei net ir naujuose rajonuose, kurie nėra sodininkų bendrijos. Todėl Aplinkos ministerija rengia ir artimiausiu metu pateiks infrastruktūros įstatymą. Bet, kaip ir sakau, nuo ko nors turime pradėti. Todėl aš esu čia ir siūlau bent jau Seimo lygmeniu pradėti diskusiją, ką darome, pradėdami nuo kelių. O toliau problemų tikrai turime, bet visų neišspręsime vienu ypu. Tuo esu įsitikinęs.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Laikas, skirtas klausti, baigėsi. Kolegos, apsisprendžiame dėl teikiamo įstatymo projekto. Motyvai. A. Salamakinas – už.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, tikrai balsuosiu už ir paaiškinsiu kodėl. Manau, kad tas sprendimas bus dar vienas žingsnis, kad mes suprastume, kad tokie kaip sodai valstybėje turi išnykti. Mes atiduokime tuos kelius kam norime, ar tam, ar tam, nuo to niekas nepasikeis. Na, niekas Europoje nesupranta, kas yra tie mūsų sodai. Nuvažiuokime į bet kurį Vilniaus sodą ir pamatysite gyvenamąjį kvartalą, ten sodo jau nėra, ten yra gyvenamieji kvartalai, didžiuliai namai ir visa kita. Niekas nesupranta, kodėl mes už europines lėšas turime vesti kanalizaciją į sodą, pabrėžiu – į sodą, taisyti sodo kelius, asfaltuoti juos. Turime priimti sprendimą. Jeigu yra kvartalas, t. y. gyvenamasis kvartalas, įvardinkime jį taip, jeigu žmonės nori kapstyti, sodinti morkas, įvardinkime kaip žemės ūkio paskirties žemę ir nieko ten neinvestuokime. Ministre, aš balsuoju už, bet, manau, dar per jūsų kadenciją ateis į Seimą ir sakys: dedame kryželį ir pradėdame iš naujo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ir motyvai prieš – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, galbūt ir būtų galima sutikti su gerbiamu A. Salamakinu, jeigu tai būtų tik miesto kvartalai. Deja, ne miesto kvartalai, tai iš tikrųjų nemaži plotai ne tik aplink Vilnių, bet ir rajonuose. Čia paprasčiausias permetimas problemos, kurios valstybė negali išspręsti. Kaip ir sakiau, kadastriniams matavimams ir kitiems reikalams reikėtų daug pinigų. Tai paprasčiausiai nusiplaunamos rankos, permetama savivaldybėms – na, ten kaip nors, kas nors kaip nors. Iš tikrųjų taip negalima daryti. Projektas netgi su Savivaldybių asociacija, kiek žinau, nederintas, nes niekas apie tai nežino, kalbėjau su kai kuriais merais, tai jie sako, kad nieko negirdėjo ir, ko gero, neatsitiktinai projektas teikiamas tik dabar. Manychiau, kad tokiam projektui tikrai pritarti negalime, nes praneštume apie tai savivaldybėms, kurios iš tikrųjų nežino, ar tai kelias, ar tai ne, ar kam priklauso ta teritorija. Taip elgtis negalima. Aš nepritariu ir siūlau kitiems nepritari.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Kolegos, balsuodami apsisprendžiame dėl teikiamo įstatymo projekto. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 72, prieš – 4, susilaikė 18. Po pateikimo įstatymo projektui yra pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomi du – Kaimo reikalų komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymo data – šių metų spalio 19 diena.

15.53 val.

Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo Nr. IX-1005 6, 27, 30, 37, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3037(2), Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3038(2), Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3039(2), Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3040(2), Laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 5, 8, 9, 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3041(2), Netauriųjų metalų laužo ir atliekų supirkimo įstatymo Nr. IX-565 3, 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3042(2), Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo Nr. VIII-499 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3043(2), Medžioklės įstatymo Nr. IX-966 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3045(2), Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3046(2), Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 12, 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3047(2), Anglies dioksido geologinio saugojimo įstatymo Nr. XI-1550 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1022, Saugios laivybos įstatymo Nr. VIII-1897 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-1023 (pateikimas)

Imsimės kito kompleksinio klausimo. 2-5a – Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 6, 27, 30, 37, 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3037(2) ir vienuolika lydimųjų. Paskelbsiu tik lydimųjų projektų numerius: Nr. XIIP-3038(2), Nr. XIIP-3039(2), Nr. XIIP-3040(2),

Nr. XIIP-3041(2), Nr. XIIP-3042(2), Nr. XIIP-3043(2), Nr. XIIP-3045(2), Nr. XIIP-3046(2), Nr. XIIP-3047(2), Nr. XIIP-1022 ir Nr. XIIP-1023. Prašom, ministre.

K. NAVICKAS. Paskutinis šiandien pristatomas įstatymų paketas yra susijęs su Aplinkos ministerijos viena iš svarbiausių pertvarkų artimiausiame etape, t. y. susijęs su valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės sistemos kokybišku pertvarkymu. Jums leidus, noriu parodyti dvi skaidres. Tikrai neužimsiu daug jūsų dėmesio, bet tai yra svarbu pristatant įstatymą.

Šiandien mes turime situaciją, atvirai pasakius, keistą ir tikrai netoleruotiną, kai Aplinkos ministerija yra ta koordinuojanti institucija – Valstybinės aplinkos apsaugos departamentas, kai ministro įsakymu yra valdomi regioniniai aplinkos apsaugos departamentai. Tas neleidžia mums sutelkti analitinių prevencinių pajėgumų, neleidžia mums sudaryti ilgalaikių metinės kontrolės planų, t. y. tinkamai organizuoti Valstybinės aplinkos apsaugos inspekcijos darbo, kai mes galėtume turėti ir mažiau patikrinimų, ir tikslingesnių patikrinimų skaičių, turėti instrumentų, kurie mums galėtų leisti analizuoti tam tikrų ydingų nusikaltimų ar nusižengimų aplinkos sąskaita problemas.

Aktualūs išlieka atliekų judėjimo dalykai. Šiandien labai sunku koordinuoti, kadangi juda tarp rajonų, tarp regionų. Turi būti vienoks ar kitoks instrumentas, kuris apimtų bent jau Lietuvos Respublikos teritoriją vientisai. Iš pareigūnų esame gavę nusiskundimų dėl to, kad jiems reikia tiek dėl turinio pagalbos, tiek kolegų pagalbos tikrinant sudėtingas technologines įmones, kurios turi tam tikrus sudėtingus technologinius procesus, tolygiai paskirstant darbo krūvius, vykdant geresnę ir efektyvesnę rotaciją, kad nebūtų susiejama su tomis pačiomis tikrinamomis įmonėmis ir taip būtų užtikrinamos korupcijos prevencijos priemonės. Ir, aišku, tas ne paslaptis, kad svarbu sudaryti prielaidas socialinėms garantijoms ir atlyginimams kilti.

Viena problema, kurią noriu taip pat paminėti, yra didžiuliai netolygumai tikrinant įmones. Jeigu jūs pamatytumėte tame žemėlapyje, tai mes šiandien turime daugiausia ūkinių objektų, kuriuos tikrina Aplinkos apsaugos inspekcija, darbuotojai, didžiuosiuose miestuose – Vilniuje, Klaipėdoje ir Kaune. Vėlgi turime koncentruoti didesnius pajėgumus ten, kur iš tikrųjų krūviai yra dideli. Šiandien kyla kolegų nepasitenkinimas, kad tie krūviai yra netolygūs, palyginti su koku nors rajonu, Vilniaus miestu ar Vilniaus rajonu.

Kas iš esmės keisis, kas siūloma įstatyme? Yra siūloma vietoj daugiskaitos „regioniniai aplinkos apsaugos departamentai“ įrašyti vienaskaitą „Aplinkos apsaugos departamentas“, taip sudarant prielaidas mums turėti esamais ištekliais, nedidinant, dar kartą sakau, finansavimo ir nedidinant etatų skaičiaus, esamais pajėgumais įgyvendinti tai, ką mes norime pasiekti, būtent efektyvią aplinkos apsaugos kontrolę. Yra paliekamos visos agentūros, šiandien veikia 53, įskaitant Jūros apsaugos agentūrą. Tai tiesiogiai dirbančių darbuotojų pertvarka, ši konsolidacija iš tiesų neturėtų paliesti.

Taip pat mes tikimės turėti analitines grupes pagal atliekų temas, vandens kokybės, įskaitant jūros cheminių medžiagų valdymą, ir gyvosios gamtos. Sujungus arba konsolidavus į vieną instituciją, ką mes išspręstume? Išspręstume, kad būtų ūkinės veiklos priežiūros ir aplinkos apsaugos valstybės kontrolės principų suvienodinimas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje neatsižvelgiant į... Ne taip pasakiau, atsižvelgiant į regioninius skirtumus, taip pat skaidrus, efektyvus aplinkos apsaugos valstybės kontrolės planavimas, vieningas veiklos efektyvumo ir rezultatų vertinimas, verslo administracinės naštos ir ūkinės naštos mažinimas ir darbo krūvio suvienodinimas. Įstatymo arba reformos koncepcija iš tiesų buvo pristatyta... Buvo darbo grupė, kuri parengė tą koncepciją, dirbo ir darbuotojų atstovai. Gairės buvo pristatytos Aplinkos apsaugos komitete, tačiau tikrai mes esame pasirengę jums pritarus šitą įstatymą svarstyti, aš ir mano komanda esame pasirengę eiti ir į komitetus, ir į kiekvieną frakciją aiškinti ir pristatyti šitos pertvarkos ar šitos konsolidacijos veiksmus. Ačiū už dėmesį. Kviečiu palaikyti įstatymo projektą priimant jį svarstyti Seime.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Jūsų vėlgi nemažas Seimo narių kiekis nori klausti. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, čia kažkoks panašus variantas, kaip ir su miškais buvo. Iš tiesų taip, galbūt struktūra ir tvarkoma, tačiau kad ir kaip žiūri, taip, vis tiek iš regionų reikės patraukti nemažai žmonių, nes bus centralizavimas. Čia galbūt galite pasakyti ki-

taip, bet iš tikrųjų... Norėčiau paklausti, gal ir čia bus pažadėtas bent toks panašus modelis, kad tas departamentas atsidurs ne Vilniuje, o kažkur kokiame kaime? Katinų kaimas jau užimtas, kaip ir buvo žadėta, miškams, dabar gal dar koks nors kaimas atsiras. Norėčiau ir paklausti, gal kažkur arčiau Utenos?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Kaip ir minėjau, mes nenumatome šitomis pertvarkos gairėmis kalbėti ir mažinti skaičių darbuotojų, dirbančių rajonuose. Dabar turime 53 agentūras, 53 ir išlaikome, ten darbuotojus irgi išlaikome. Kaip ir sakiau, pertvarka nėra susijusi su... neturi tikslo darbuotojus atleisti. Taip, konsoliduoti bendrąsias funkcijas, bet tikrai ne darbuotojus, ne tuos, kurie dirba Valstybinėje aplinkos apsaugos inspekcijoje.

Nėra tokio pažado, kad Vilniuje ar Katinuose. Tikrai nematome prasmės jų padalinį ar analitinį padalinį kelti į kaimo teritoriją todėl, kad mūsų objektai yra mieste. Ten, kur yra pramonė, ten, kur yra daug ūkio subjektų. Todėl bet koku atveju mes kalbame apie miestą. Remiantis aplinkos apsaugos valdymo logika, yra argumentų, kad tai būtų Vilniuje, arčiau prie politinės vadovybės, bet tai nėra galutinis sprendimas. Neturėtų būti sprendimas lyginant su tuo, kas yra miškų valdymo įmonė, nes ten visai kita specifika.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia V. Vingrienė. Prašom.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas ministre, ši kartą tikrai labai norėčiau jus pasveikinti, kad pagaliau ėmėtės reformos, kurios tikrai labai reikia. Mano požiūriu, daug reikalingesnė ir turėjo būti pirmiau negu urėdijų reforma, nes atėjusi iš valstybės tarnybos institucijos mačiau čia šitas problemas, kurias reikėjo spręsti. Jeigu dar pradėtumėte reformą jūsų valdomoje ministerijoje, tikrai pasveikinčiau ir savo idėjomis prisidėčiau, kiek įmanydama.

Bet dabar kitas klausimas. Galbūt reikėtų pasižiūrėti labiau ir kompleksiščiau, ar nevertėtų sujungti tų pavaldžių institucijų, tai yra kontrolės tarnybų – Regioninio aplinkos apsaugos departamento, Aplinkos apsaugos agentūros, taip pat Valstybinės miškų tarnybos. Taip būtų išvengta ir funkcijų dubliavimo, taip pat ir administracinės naštos, ir sutaupyta lėšų. Be abejo, aš būčiau už tai, kad ne tik tai Aplinkos ministerijai pavaldžiose institucijose, lygiai taip pat ir Žemės ūkio ministerijai pavaldžių institucijų aspektu.

Dar vienas būtų toks klausimas. Jau vieną kartą buvo eita panašiu keliu ir buvo sukurta Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba, kurios kontrolės tikslai buvo tie patys, bet po kažkiek laiko ji buvo panaikinta. Ar vėl mes kažkaip nenueisime panašiu keliu? Aš norėčiau, kad mes tikrai nebristume į tą pačią upę ir eitume tikrai kompleksiščiau.

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Atsakysiu nuo antro, nes vėlgi koordinuojanti institucija buvo nuo pat Nepriklausomybės laikų. Iš pradžių tai buvo Aplinkos apsaugos agentūra, paskui buvo Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija ir kažkuriuo laikotarpiu tapo taip, ką mes turime šiandien. Aš dar kartą pakartosiu, ką sakiau. Mes siūlome su esamais ištekliais nekurdami papildomos institucijos virš galvos, bet integraliai susitvarkyti su valdymu. Tai yra įmanoma, tai ir siūlome.

Dėl jūsų antro klausimo, kuris susijęs su tuo, ar mes neplanuojame. Planuojame, bet kadangi tai nėra įstatymo aprėptis, mes tai padarysime bendrąja tvarka. Mes esame numatę ir iš Valstybinės miškų tarnybos, ir iš Geologijos tarnybos, ir iš kelių saugomų teritorijų tuos darbuotojus, kurie atlieka aplinkos apsaugos inspekcinę veiklą, integruoti į šią instituciją.

PIRMININKĖ. Klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ministre, gal vis dėlto galėtumėte patikslinti. Jūs sakote, kad bus išlaikytas ir etatų skaičius, kaip suprantu, niekas nesikeis, tai yra žmonės regionuose nebus atleidžiami. Ar teisingai suprantu? Bet taip pat girdžiu ir kalbą apie lyg ir atlyginimų augimo užtikrinimą, geresnių sąlygų darbuotojams. Kaip čia tas siesis, nes lyg ir ketinate optimizuoti? Ar iš tikrųjų bus kas nors sutaupoma, ar nesutaupoma, ar čia iš esmės iš tų pačių resursų, kaip jūs sakote, bus sutverta koordinuojanti institucija? Kaip tada atrodo, nežinau, kiekvieno padalinio buhalteriniai reikalai ir visi kiti dalykai, kuriuos turbūt būtų galima daryti centralizuotai (aš taip suprasčiau pagal pertvarkos logiką), bet iš jūsų pasakojimo ir pristatymo aš suprantu, kad tarsi kaip ir niekas nesikeis. Kaip yra iš tikrųjų?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Pirmiausia teisybės dėlei – bendrosios funkcijos bus konsoliduojamos. Ką mes pasiekėme minimaliai, tai 10 % taupymo dabar pirmajame etape bent jau

vien bendrųjų funkcijų konsolidavimu. Tolesnis žingsnis, kurio mes negalime šiandien atlikti, tam nepasirengę, turėtų būti iš tikrųjų susijęs su kontrolės užduočių perdavimu, kontrolės organizavimu pasitelkiant ir informacinės technologijas. Tada jau turėtume peržiūrėti. Tada dar galėtume peržiūrėti valdymo struktūras, bet tai nenumatyta artimiausius dvejus metus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs užsiminėte, kad ministerijoje veikia inspekcija. Bet aš noriu truputį pasakyti istorijos, kaip viskas buvo. Kada Lietuva rengėsi stoti į Europos Sąjungą, buvo padarytas auditas (jį darė belgai ir olandai, jeigu tiksliai pamenu), ir jie pasiūlė tą modelį, kuris dabar veikia, nes jų galva, užsienio valstybių ekspertų galva, centralizavimas yra pats blogiausias valdymas. Dabar jūs norite vėl atsukti atgal ir vėl centralizuoti tai, ką užsienio ekspertai sakė – tikrai negeras valdymas. Čia yra istorija. Ne mes tą modelį sugalvojome, o sugalvojo stojant į Europos Sąjungą užsienio ekspertai.

Mano klausimas paprastas. Kiek dirbs departamente Vilniuje žmonių? Kiek jūs dabar naujų etatų įsteigsite, nes įstatyme jūs kalbate, kad steigiamas Aplinkos apsaugos departamentas? Kiek ten dirbs žmonių, kiek etatų?

K. NAVICKAS. Į pirmą repliką aš tikrai tiek galiu pasakyti, kad nesvarbu, kas rekomendavo. Matome, kad neveikia, tai kažką turime daryti. Šiuo atveju mes patys esame išmintingi žmonės ir, manau, turime priimti dėl tos pačios valstybės sprendimus. Mes papildomų etatų neketiname steigti. Mes neketiname įsteigti, o kiek turime dabar, visus ir išlaikome.

PIRMININKĖ. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tiesų norėjau, ministre, jūsų paklausti ir išties pasiūlyti nekartoti jau tų klaidų, ką kolegos minėjo dėl RAAD'ų. Kai dabar jūs tikrai užsiėmęs važinėjate po urėdijas ir aiškinate žmonėms, tikrai kartu norėtusi, kad užsuktumėte ir į departamentus pasikalbėti ir išgirsti tuos žmones, nes tikrai jie problemų turi. Manau, ta struktūrinė pertvarka – viskas yra gerai šiandien, ką jūs planuojate, bet man nerimą kelia funkcinė pertvarka. Jeigu žmonių nedaugėja, viskas išlieka, tai galbūt arba aš nežinau, arba jūs mane patikslinsite, kokios funkcijos bus, kaip jos pasiskirstys, persiskirstys, bus sujungiamos, atskiriamos ar dar kokių nors būdu kas bus su tuo daroma?

K. NAVICKAS. Funkcijos yra bendrosios, kaip ir sakiau, mes jas konsoliduojame, o funkcijos, kurios susijusios su įmonėmis ir patikromis, – šiandien yra struktūriniai padaliniai, yra Gyvosios gamtos inspekcija ir yra valstybiniai aplinkos inspektoriai, kurie kontroliuoja labiau įmones arba ūkinę veiklą vykdančias įmones, tai šitos struktūros išlieka.

Kas papildomai atsiranda, dar kartą pabrėžiu, iš esamų išteklių atsiranda tie, mes juos sąlyginai vadiname kompetencijos centrais, nes čia idėja yra iškilusi iš pačių darbuotojų, kurie sako, mes... Tarkime, taršos integruotos prevencijos kontrolės leidimo sistema yra tokia sudėtinga, kad universalus inspektorius negali pereiti techniškai per visus punktus, kiek ten yra surašyta. Tai natūralu, turi būti koks nors pagalbos centras arba kolegų pagalba, kur didelės įmonės arba sudėtingi technologiniai procesai, jie galėtų tikrinti kartu.

Nežinau, ar atsakiau, bet kokių nors struktūrinių didelių pertvarkų nenumatome arba ko nors iš esmės atsisakyti, taip būtų galima pasakyti, atsisakyti juo labiau nenumatome.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų reforma šitoje srityje būtina. Teko prieš metus bendrauti su vienu regioniniu padaliniu, kuomet buvo nustatyta gyventojų prašymu, kad vietoje yra didžiulė tarša iš katilinės. Nesakau, kad abejingas regioninis departamentas, na, nepaprastai lėtai sukosi, aš nežinau, ar tokiu atveju dabar tai būtų greitesnis procesas. Kita vertus, kaip jūs ir paminėjote pristatymo metu, ten daro vandens, žemės, dirvožemio tyrimus, bet, pavyzdžiui, mums buvo atsakyta, tuo metu kreipiantis, kad nedaro oro tyrimų. Aš nežinau, galbūt tiesiog buvo toks atsakymas. Šiuo atveju ar bus efektyvesnė ir kiek efektyvesnė bus šita veikla?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Mes keliame esminę užduotį šitos reformos – tai pirmiausia tinkamą reagavimą inspektorių, kurie gaus tikrinti objektą, kad jie keistųsi. Matome tas ydas, ne paslaptis, stebime, ir į visus šiuos dalykus atsižvelgdami siekiame tokio efektyvumo.

O dėl tyrimo tai vėlgi viena tokia yda, kurią aš paveldėjau – mūsų institucijos nelabai bendradarbiauja tarpusavyje. Mes ne šituo įstatymu, bet apskritai valdymu, kas susiję, tarkime, oro

kokybės mėginių paėmimas, taip pat norime integruoti į kai kurias patikras, ypač ten, kur yra sudėtingi technologiniai procesai, ir kitas savo pavaldžias institucijas atlikti savo darbą.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kolegos, laikas klausiti baigėsi. (*Balsai salėje*) Bet kadangi yra vienuolika lydimųjų įstatymų projektų, kolegos, tada leisiu visiems paklausti. Toliau klausia P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama pirmininke, nes būtume toliau prie kiekvieno lydimąjo rašęsi, tai ilgai sėdėtume.

Gerbiamas ministre, iš to, ką jūs pristatėte, na, tai man toks vaizdas susidaro, kad jeigu įsivaizduosime tą visą sistemą ir kebeknę, kurią turėtų prižiūrėti valstybinė aplinkos apsaugos kokia nors įstaiga, dar nežinome, kokia, kaip džiunglės, tai šiandien yra tokie aštuoni smaugliai – RAAD'iai, kurie yra atsakingi už tam tikras džiunglių teritorijas. O centre jūs turite keletą tokių medūzų, kurios nelabai aišku, ką veikia, ir net Valstybės kontrolė nustatė, kad viena medūza turbūt nereikalinga, reikia ją uždaryti. Jūs dabar, man atrodo, norite nukapoti smaugliams galvas ir uodegas prijungti prie tos neveikiančios medūzos, ir galvojate, kad gausite kokį nors efektyvų aštuonkojį. Bet iš viso to, ką jūs pasakėte, man neaišku, ar etatų padaugės, ar sumažės. Aiškus vientelis dalykas, kad visas smegenis, sprendimų priėmimą, atsakomybę jūs ištraukiate iš regionų ir vėl turėsite čia, už lango, mitingus. Žmonės, išvažiuojantys iš Lietuvos, eilinį kartą sakys: na, jeigu mūsų nereikia, tai mes išvažiuojame.

Tai man susidaro toks vaizdas. Paneikite mano nuogąstavimus, kad jūs dar kartą nenorite šia reforma atimti iš regionų bet kokią galimybę spręsti, dirbti. Nes jūs sakėte, netgi rotuosite, keisite pareigūnus, bet ar nereikia vietose įsigilinti, ar nereikia pažinoti tos sistemos, su kuo tu ten turi reikalą? Man atrodo, kad jūs silpninate regioną.

PIRMININKĖ. Kolega, klausiti – minutė!

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą, labiau interpretaciją, su kuria aš nesutinku. Neatsimenu epiteto, kuriuos įvardinote, bet jeigu kalbate apie Valstybinę aplinkos apsaugos tarnybą, tai jinai likviduojama, nuo sausio 1 dienos jinai nustoja apskritai egzistuoti. Tai atsakymas į tai.

Papildomų etatų mes nenumatome, tą aš sakiau. Tvarkysimės ir tvarkomės su esamais eta-tais. Neketiname ištraukti iš regionų, nežinau, kodėl jūs taip interpretuojate, nes fizinis buvimas nereiškia, kad negali sutelkti intelektualinių pajėgumų bendram darbui. Mes matome pareigū-nus, kurie turi labai daug patirties regionuose, ir dėl to mes juos vadindami tais kompetencijos centrais labiau turime mintyje virtualų centrą negu fizinį centrą, kuris sėdi viename ar kitame mieste. Nėra tokio tikslo apskritai ištraukti iš regionų į kažkokį vieną centrą ir nėra jokio tikslo turėti supergalingą centrinį aparatą, kuris eitų ir reguliuotų. Iš esmės pareigūnai, kurie dirba vie-tose, kaip ir dabar yra, jie turi išlikti universalūs, vadinasi, turi turėti gebėjimų patikrinti ir įmonę, ir gyvosios gamtos nusižengimus. Bet yra tokių procesų, dėl kurių reikia analitinės pagalbos, tar-kime, vandenvals įmonės, atliekų tvarkymas, kur mes akivaizdžiai matome, kad be koordinavi-mo neišspręsimė savo užduočių. Čia yra tokia užduotis, kurią mes siekiame įgyvendinti šita per-tvarka, o ne fizinis sujungimas. Tai tikrai nieko neišspręs.

PIRMININKĖ. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs jau antrą kartą gražiai išsisukate nuo tiesioginio klausimo, kiek iš regionų etatų bus atvesta į Vilnių? Ar jūs galite dabar stovėdamas tribūnoje pasakyti, kad regioniniuose RAAD'uose nesumažės nė vieno etato? Tada palaikysim.

K. NAVICKAS. To negaliu pasakyti. Bendrosios funkcijos yra ir bus konsoliduojamos, bet procentais tai yra ne daugiau nei 10 %, ką aš ir sakiau iš pradžių, iš tikrųjų mažiau. Ir nebūtinai Vilniuje, aš apie Vilnių nesakiau.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, jus delegavo Valstiečių ir žaliųjų sąjunga, kurios atstovai kaip tik daugiausia išrinkti regionuose, o jūs jau ne pirmą kartą teikiate tokius ryškius antiregioninės krypties projektus, centralizacijos projektus. Jeigu jums atrodo per daug tų regio-ninių departamentų, juk nėra kaip urėdijų atveju, kad jūs būtumėte suvaržytas dėl jų skaičiaus. Jūs galite tą skaičių be jokio Seimo įsikišimo sumažinti kad ir iki trijų, pakeisti visus vadovus, jei-gu jūsų netenkina. Bet kodėl tik centralizacijoje matote tą visą laimę? Ar galvojote apie verslinin-kus, kuriems reikės derinimų, tam tikrų leidimų? Ne viską galės padaryti tie pareigūnai vietose.

Vienas juridinis asmuo pagal įstatymus kai ką galės tikrai Vilniuje padaryti, ir visi čia turės dabar važinėti. Tai yra daug tokių teikimo niuansų. Kaip jūs galite paaiškinti, kodėl einama tokiu keliu – tikrai centralizacijos?

K. NAVICKAS. Mes, matyt, nesusišnekam. Ačiū už klausimą pirmiausia, bet mes, matyt, nesusišnekam. Aš dar kartą kartoju ir dar kartą kartoju: 53 agentūros, kurios šiandien veikia, visos išlieka. Kas jungiama? Jungiamos bendrosios funkcijos. Ir kas turi jungtis, ir kas yra svarbu, tai mes turime sutelkti analitinius pajėgumus, nes tokius procesus kaip atliekų tvarkymas, atliekų pažymos, cheminių medžiagų valdymas, kur reikia specifinės kompetencijos, mes turime turėti vienoje struktūroje ir negalvoti, kaip vidiniais sandoriais ar kokios nors pagalbos įsakymais tą galėtume koordinuoti. Tai neveikia. Valdymo logikai prieštarauja, dėl to yra toks siūlymas. Siūlymas yra, mano supratimu, geresnis nesteigiant institucijos virš, kuri viskam vadovautų, bet būtent tvarkantis su esamais darbuotojais, kas iš esmės kyla iš pačių darbuotojų iniciatyvos, ką aš pristačiau.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū pirmininkei. Į mano klausimą jau atsakė, todėl aš perduodu draugui R. Žemaitaičiui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Perduosiu aš, gerbiamasis Vytautai. Eilės tvarka, prašom Remigijau.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiamieji draugai, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis ministre, aš manau, kad susišnekame, bet gal nėra pakankamai atvira ar nuoširdi pati ministerija. Aš gal sakyčiau, tas pasiūlymas čia yra daugiau reforma dėl reformos, nes kažkada mūsų deleguoti abu ministrai bandė tą dalyką daryti, bandė švelniau gal iš tikrųjų daryti, nei yra teikiama jūsų projekte. Mano būtų gal du tokie klausimai.

Ar bendravote ir tarėtės su agentūrų darbuotojais? Ar kalbėjotės su verslu ir su ūkininkais, kurie nukentės, nes aš galiu pasakyti iš savo patirties, iš ūkininkavimo, kai panaikinote tam tikras funkcijas, šiandien leidimą gaudavai Klaipėdos RAAD'e, kadangi iš Šilutės, dabar kažkodėl tai sprendžia Vilnius arba lauki, kol Vilnius duos tą parašą. Kartais net turi važiuoti, aš tai galiu nuvažiuoti, bet kitas žmogus gal nelabai galėtų nuvažiuoti. Ir kiek, jūsų manymu, bus atleistų žmonių po šito reorganizavimo? (*Balsai salėje*) Bus, tikrai bus.

K. NAVICKAS. Į pirmus du klausimus yra taip, tarėmės. Ir profesinės sąjungos atstovai dalyvavo darbo grupėje, taip pat ir dirbantys žmonės dalyvavo darbo grupėje ir, kaip sakiau, kai kurie pasiūlymai yra iš apačios, ne iš viršaus, ir tai man suteikia dar kartą pasitikėjimą teikiant, kad šita reforma yra stabili, tą, ką mes siūlome (...) pertvarką.

Dėl jūsų antro klausimo, kur jūs sakote, kad aš įtariu, kad tai nesusiję su šiuo klausimu tiesiogiai, nes funkcijos buvo atskirtos. Anksčiau buvo galima leidimą išduoti ir kontroliuoti, kaip jis vykdomas, tai pačiai institucijai, tai šitos funkcijos yra atskirtos, bet jos atskirtos dėl to, kad visai kitos institucijos daro. Jums leidimus išduoda Aplinkos apsaugos agentūra, kuri neturi padalinių regionuose. Taip, vėlgi tomis pačiomis informacinėmis technologijomis sprendžiame, kad nereiktų važinėti, ir tikrai ieškome sprendimų, ne tik ieškome, bet jau turime sprendimus, tik jų šiandien nerealizavę, kad bet kokie leidimai... Pirmiausia, kad išduodant leidimus būtų eliminuotas tiesioginis kontaktas su išduodančiu pareigūnu, t. y. tą daryti maksimaliai elektroniškai ir anonimiškai. Ta užduotis yra iškelta ir mes to siekiame.

Dėl atleidžiamų darbuotojų aš jau atsakiau.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Dėl balsavimo motyvų ar bus kalbančių? (*Balsai salėje*) Dar yra, dar ne visi paklausė. J. Sabatauskas ir A. Strelčiūnas nori klausti, atsiprašome, ministre. Prašau, Juliau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamasis ministre, iš tiesų, kiek aš matau... Jau ministro nebėra?

PIRMININKĖ. Yra, yra.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiamasis ministre, mano klausimas bus panašus į kitų kolegų, nes jau ne pirma jūsų siūloma reforma eina į centralizavimą. Šiaip tai ne tik Europos Sąjungos rekomendacijos, bet ir apskritai tam, kad regionuose netrūktų intelektualinio potencialo, kad būtų darbo vietų, reiktų atvirksčiai daryti: regionuose steigti įvairias funkcijas atliekančias įstaigas, nes būtent tenai po to, kai nebelieka žmonėms ką dirbti, jie išvažiuoja, ir toks projektas... Jūs

sakote: nieko nebus sumažinta, aiškinamajame rašte pas jus parašyta: 66 pareigybių bus atsisakyta, 900 tūkst. eurų bus sutaupyta, kitaip sakant, atiduota į Vilnių. Taip pat optimizavus materialinių išteklių naudojimą – dar 140 tūkst., iš esmės dabar dėl kiekvieno varžteliu ar, atsiprašau, klozeto popieriaus, klozeto dangčio reikės važiuoti į Vilnių, ir faktiškai, na, aš abejoju, ar bus sutauptos tos lėšos, kai važinėjimo kaštai bus didesni nei dabar. Dabar žmonės gali tiesiogiai dirbti tą darbą. Tai klausimas toks, kur Vyriausybės regioninės politikos skatinimo įstatymų projektai? Šitas projektas, mano manymu, yra prieš regionų politiką.

K. NAVICKAS. Tai jūsų interpretacijos. Aš dar kartą turiu pakartoti, kad intelektualinių pajėgumų iš regionų mes net neketiname ištraukti, o būtent juos ten ir konsoliduoti, ne konsoliduoti, o sutelkti. Dėl važinėjimo į Vilnių, na, nepykite, gyvename XXI amžiuje ir daugelio dalykų pirkiniai vykdomi elektroninėmis priemonėmis. Niekas nevažinėja šiandien atsivežti popieriaus iš Vilniaus, nes ta sistema jau taip neveikia. Aš nežinau, truputį irgi reikia turėti realybės, kad valdymas vyksta XXI amžiuje.

O dėl sutelkimo į Vilnių, tai aš nepritariu, negali būti tokio pasakymo, kad viskas telkiama papildomai Vilniuje, nes mes nenumatę taip. Yra numatyta išsaugoti daug ką regionuose, to ir siekiame. Aišku, kad kažkokių funkcijų reikės atsisakyti, bet tai natūralu. Valstybės įmonės neišgelbės, darbo vietos valstybinėse įmonėse neišgelbės regiono, jos negelbės regionų plėtros, o valstybės išteklius arba valstybės asignavimus, kurie yra suteikti man, kaip ministrui, aš taip pat turiu atsakingai valdyti, toks būtų mano atsakymas.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Motyvai už ir prieš. Pirmasis kalba už K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų tų klausimų tikrai daug ir iš visų Seimo narių tikrai nemažai kritikos girdime, tačiau tas žingsnis tikrai, manau, reikalingas, nes tikrai yra pavyzdžių, ypač tose mažose regioninėse agentūrose: inspektoriai susidraugavę, susigyvenę su savo tikrinamų objektų vadovais ir tų, kuriuos turėtų bausti, dažnai neišaiškina ir nenubaudžia pažeidėjų. Tikrai manau, kad šiuo atveju pokyčiai būtini. Aišku, tik nerimą kelia tie 66 etatai, kurie numatyta, kad bus panaikinti, manau, mes komitete tikrai svarstysime ir siūlysimė, kad galbūt tuos etatus reikėtų papildyti ir pervesti, pavyzdžiui, prie gyvosios gamtos inspektorių, nes tikrai ten krūvis didelis, ir kitų įvairių pasiūlymų, bet bendrųjų funkcijų sujungimas, manau, visi suprantame, kad yra reikalingas ir būtinas šiuo atveju, nes tikrai išleidžiama per daug pinigų, mūsų visų pinigų būtent toms bendrosioms funkcijoms užtikrinti, kurias būtų galima užtikrinti ir atlikti centralizuotai. Kolegos, iš tiesų šiame etape kviečiu pritari ir paleisti, taip sakant, eiti šį įstatymų projektų paketą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvai prieš – E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Gal labiau motyvai, dėl ko aš susilaikysčiau šioje fazėje. Kalbu savo vardu, ne frakcijos vardu. Ministras K. Trečiokas buvo įkūręs tokią Valstybinę aplinkos apsaugos tarnybą, na, ten juokingai atrodė, tačiau dar šito ministro viceministras M. Gudas prieš tris mėnesius čia, Seime, bandė įtikinti mus, kad reikia tą agentūrą įteisinti. Apsijuokė viceministras, taip sakant, sukompromitavo ministrą ir ministeriją. Dabar paėjus keliems mėnesiams bandoma įrodyti, kad ne, ne, ten buvo klaida, mes dabar pakeitėme mąstymą, štai parengėme optimalią reformą. Turbūt jinai reikalinga, bet ar ji yra optimali? Aš čia matau totalų centralizavimą, ne šiaip sustambinimą, tai galėtų būti vienas iš kelių agentūrų tinklo sustambinimas, koks nors optimizavimas sutaupant bendrosioms funkcijoms, dabar aš matau totalų centralizavimą. Vadybos teorijoje yra toks terminas – vamzdinis vadovavimas, kai laiko kapitonas, stovėdamas viršuje, senais laikais per vamzdį pasakydavo visiems mechanikams, ką dabar reikia daryti. Jokio gyvo kontakto nebuvo, tik per vamzdį nuleidžiama į triumus komanda, ir visi vykdo, nes nevykdyti negalima. Man atrodo, kad čia irgi einama jau išbandytu totalaus centralizavimo keliu, pasikeliant vamzdinio menedžmento principus.

Mano manymu, stambinimas galbūt reikalingas. Negirdėjau, gal tikrai neišgirdau atsakymo į Teisės departamento klausimą, ar bus kuriama nauja biudžetinė viena įstaiga, ar bus reorganizacija jungimo būdu. Šioje fazėje aš susilaikau, nesu kategoriškas, bet mes turime matyti ir tuos nuogaštavimus, ir tuos klaustukus, kurie yra iškilę.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, kadangi daug lydimųjų įstatymų projektų, tai dar po vieną už ir prieš. Prašom, K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Štai, pritariantis ir palaikantis žodis iš opozicijos. Man patinka žmonės ir projektai, kurie bent kažkiek stumia valstybę į priekį, o ne atgal. Nepavadinčiau čia didelė reforma ir nėra čia jokios didelės reformos, bet yra pagerinimas, yra pagerinimų tuo, kad ten, kur yra daug žmonių, dirbančių be reikalo vieną funkciją, galima padaryti taip, kad jų dirbtų mažiau. Ar tai blogai? Tai yra gerai. Dabar čia kažkas labai išgyvena, kad 66 žmonės atsipalaiduos, bet jeigu jie vienas kitą dubliuoja? Mielieji, vadinasi, išlaikykite etatus, kaip jūs sakote, kad jie vienas kitą dubliuotų. Man atrodo, jeigu galime, šiuo atveju, kur jų funkcijos dubliuojamos, taupyti, tai taupykite. O pinigai juk neišgaruoja, jie lieka valstybės kišenėje, šitos ministerijos kišenėje. Jie bus panaudoti įdarbinant žmones ten, kur ir reikia, kur trūksta, kažkas nepadaro. (*Balsai salėje*) Aš nesuprantu argumentų gynėjų, kurie gina kažkokius darbuotojus. Jūs ginate neefektyvumą, išlaidavimą, tai bent mažiukas žingsnis į priekį ir tai į priekį.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Iš tiesų problemas reikia spręsti, mano supratimu, toje vietoje, kur jos susidaro. Šiandien problemos susidarė centre. Mes kalbame apie koordinavimo nebuvimą arba koordinavimo tarp RAAD'ų trūkumą, tai ir spręskime koordinavimo problemas centre. Valsybinis auditas yra pasakęs, kad neaišku, ką veikia Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba, kai mes tai jau klausinėjome turbūt nuo ministro V. Mazuronio, K. Trečiokas taip pat mums nesugebėjo įrodyti, kam reikalinga Valstybinė aplinkos apsaugos tarnyba. Ir taip ji bus naikinama, ir taip jos nelieka. Vadinasi, tą problemą, neaišku, ką darančią medūzą, mes ir taip nuo kitų metų panaikinsime. Jūs stiprinkite departamentą ministerijoje, kuris koordinuotų RAAD'ų veiksmus ir tada užtikrintų, ypač tų tyrimų, kurie peržengia vieno regiono ar vieno rajono ribas... Suprantama, kad tų tyrimų gali būti, gali būti ir nacionalinio masto korupcijos voratinklis ar net ir tarptautinio masto. Reikalingas centro įsikišimas, šitie dalykai suprantami. Tačiau dirbti ir gaudyti tuos pažeidėjus reikės žmonėms vietose.

Aš nelabai suprantu kolegų iš opozicijos, kurie sako, kad žmonės vieni kitus dubliuoja. Ar tas, kuris dirba Ukmergėje, dubliuoja tą, kuris dirba Klaipėdoje ar kur dirba Utenoje? Kaip tik tie, kurie sėdės Vilniuje, jie tikriausiai dubliuos vienas kito funkcijas, bet tie žmonės, kurie dirba vietose, kurie realiai ir gaudo pažeidėjus, ir tiria tas bylas, jie yra regionuose. Nepykite, mielieji, kad šitas žodis šiandien skamba vėl ir vėl, bet tai yra dar vienas projektas, kai jūs visą energiją ir visą gyvybę vėl iščiulpiate iš regiono ir statote į Vilnių. Sėkmės mitinguose atsišaudant.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kolegos, gal užtenka motyvų už ir prieš. Balsuojame. Prašom apsispręsti. Balsavimas pradėtas.

Balsavo 101 Seimo narys: už – 63, prieš – 6, susilaikė 32 Seimo nariai. Po pateikimo įstatymų projektams yra pritarta. Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas. Papildomo nenumatoma. Yra pasiūlymų? Per šoninį mikrofoną. Prašom. Gerbiamasis Petras...

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Čimbaras.

PIRMININKĖ. Čimbaras.

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Ačiū. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, kaimo reikalų vardu prašau papildomu komitetu skirti Kaimo reikalų komitetą.

PIRMININKĖ. Per kitą šoninį – Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininkas.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Kadangi tai susiję su struktūriniais pakeitimais viešojo administravimo sektoriuje, tai siūlau Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą įtraukti kaip papildomą.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti, kad papildomi bus du komitetai: Kaimo reikalų komitetas ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas? Pritariame. Dėkoju. Svarstymo data – spalio 19 diena.

16.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. XIII-59 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-1094 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kadangi yra Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja, šiandien mums būtina reikėtų padaryti pateikimą, svarstymą ir priėmimą iš rezervinių klausimų rato. Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos

Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-1094. Prašom, gerbiamoji vicepirmininke.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, visada vyksta tam tikri pasikeitimai ir šiuo atveju noriu prašyti pavaduojančių komitetų narių pakeitimus išgirsti ir jiems pritarti. J. Imbraso pavaduojantis asmuo vietoj K. Pūko būtų K. Bartkevičius Aplinkos apsaugos komitete. Toks frakcijos siūlymas. Europos reikalų komitete V. Čmilytės-Nielsen pavaduojanti būtų D. Šakalienė vietoj G. Steponavičiaus, nes frakcijų pasikeitimas. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete V. Alekno pavaduotojas G. Vaičekauskas ir E. Gentvilas. Toliau, Sveikatos reikalų komitete A. Kirkučio – A. Nekrošius vietoj D. Šakalienės, J. Liesio – D. Šakalienė vietoj G. Steponavičiaus. Teisės ir teisėtvarkos komitetas – V. Gailiaus pavaduojantis asmuo būtų Seimo narys J. Varkalys vietoj G. Steponavičiaus. Iš Užsienio reikalų komiteto pavaduojantis išbraukiamas, nes komitete nebėra D. Šakalienės, todėl išbraukiamas ir A. Kirkutis, kadangi pasikeitė komitetų sudėtis. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete K. Pūką pavaduojanti Seimo narė A. Maldeikienė vietoj J. Imbraso. Ir paskutinis Žmogaus teisių komitetas – V. Simuliko pavaduojantis asmuo – A. Baura vietoj D. Šakalienės. Prašyčiau pritarti tokiems pakeitimams pavaduojančių Seimo narių.

PIRMININKĖ. Dėkojame, gerbiamoji vicepirmininke. Kolegos, kaip paprastai šiuos klausimus mes sprendžiame ypatingos skubos tvarka. Sutinkame bendru sutarimu po pateikimo? Dėkoju.

Per svarstymą kalbėti nėra norinčių? Galime pradėti priėmimo procedūrą? Prašom balsuoti. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Pritariame. 2 straipsnis. Pritariame. 3 straipsnis. Pritariame. 4 straipsnis. Pritariame. 5 straipsnis. Pritariame. 6 straipsnis. Pritariame. 7 straipsnis. Pritariame. 8 straipsnis. Pritariame.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Priėmimo stadija. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 90, prieš nėra, susilaikė 2 Seimo nariai. Nutarimas (projektas Nr. XIII-1094) priimtas. (*Gongas*) Per šoninį mikrofoną pageidauja komiteto pirmininkas V. Bakas. Prašom.

V. BAKAS (LVŽSF). Mano balsą įskaičiuokite už.

PIRMININKĖ. Tai bus 91. Dėkojame.

16.40 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4 (*pateikimas*)

Grįžtame prie pagrindinės darbotvarkės. Imsimės 2-6 klausimo – Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4. Teikėjas – V. Gailius. Prašom į tribūną.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, teikiu Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 pakeitimo įstatymo projektą. Norėčiau pažymėti, kad įgyvendinant 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl atliekų vežimo yra parengtos Europos Komisijos gairės, kuriomis naudosis visų valstybių narių tarpvalstybinių pervežimų kompetentingos institucijos, vadinamos susirašinėtojais arba korespondentais. Šiose gairėse rekomenduojama nustatyti nuo 1 tūkst. iki 100 tūkst. eurų dydžio administracines baudas už reglamente nustatytų reikalavimų dėl atliekų vežimo nevykdymą.

Ar iš tikrųjų neefektyvi mūsų sankcijų sistema? Praėjusios kadencijos Antikorupcijos komisijoje, ne kartą ir šioje, susidūrėme su šia sritimi ir su šešėliu, su korupcija šioje srityje. Jei šiandien gatvėje būtų 1995 metai, tai turbūt mes girdėtume ir apie kitokius konfliktų šioje srityje sprendimo būdus. Bet šiandien mes turime stipresnę teisėsaugą ir konfliktai nepersikelia į gatves turbūt vien dėl jos, nes bandymas daryti poveikį, taip pat ir politikams, jaučiamas ir iš tikrųjų šią sritį reguliuoja arba buvę, arba esami aplinkos apsaugos pareigūnai. Iš tikrųjų tai matyti ir teisėsaugos pradedamuose tyrimuose. Be jokios abejonės, sutiksiu su kolegu čia vėliau užduotais klausimais

ir teiginiais, kad svarbiausia, jog pažeidimas būtų nustatytas ir bausmė neišvengiama, o sankcijos dydis yra išvestinis dalykas.

Sutikčiau, jei šios sankcijos būtų efektyvios. O aš kalbu apie tuos pažeidimus, kurie užtikrina mūsų valstybės, mūsų žmonių ateitį ir teisę turėti aplinką, kurioje norisi gyventi. Kaip pavyzdį galiu pateikti šiandieninę sankciją dėl juridinių asmenų padarytų pažeidimų, konkrečiai nepavojingų atliekų išmetimo į jūrą. Jei pirmą kartą padarytas toks pažeidimas, tai pusė minimalios baudos būtų, jūsų žiniai, nuo 400 eurų. Pavojingų atliekų – dvigubai didesnė. Oro vežimas į užsienio valstybes, nes atliekos pasilieka čia ir tokiu būdu, kaip paminėjau, bus arba yra šalinamos, bet nenustatome tokių pažeidimų, o oro vežimas į Latviją, Vokietiją, dokumentų suvažinėjimas ir sankcija už tai juridiniams asmenims pirmą kartą vėlgi yra 75 eurai.

Taip, mes analizavome situaciją, klausėme aplinkos apsaugos departamentų dėl tam tikrų ūkio subjektų, kurių dalyvavimas kelia visiems įtarimą atliekų tvarkymo sektoriuje, ar jie traukiami atsakomybėn. Taip, jie yra patraukti atsakomybėn ir specifiskai kartą per metus jie yra patraukiami atsakomybėn. Susimoka 75 eurus. Pagausime metančius į jūrą atliekas – susimokės 400 eurų. Jeigu pagausime. O pagauname 5 %.

Iš tikrųjų tos sankcijos, kurios dabar yra įstatyme, skatina daryti pažeidimus, ir iš esmės veikia elementarus ekonominis faktorius. Jeigu mes norime švarios aplinkos, o pokyčiai turbūt būtini, siūlau po pateikimo pritarti šiam įstatymo projektui. Siūlau iki dešimties kartų sugriežtinti sankcijas. O tos sankcijos yra ir žalai kompensuoti sugrižtančios lėšos, nes šiandien susiduriame su dėl pažeidimų atsiradusiomis pasekmėmis – nepašalintomis atliekomis. Ir už kokias lėšas mes jas tvarkome? Už biudžeto lėšas, nes iš sankcijų surinktų lėšų nepakanka sutvarkyti tokio nelegalių atliekų kiekio.

Trumpai ir detalai pasiruošęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Pirmoji klausia V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Dėkui pranešėjui. Visiems puikiai žinoma, kad ne bausmių dydis, o jų neišvengiamumas sudaro prielaidas nusikalstamoms veikoms mažinti. Nors iš esmės pritariu bausmių griežtinimui, tačiau ar konkrečiai šiuo atveju, kada mes padidiname sankcijas už vienas nusikalstamas veikas, tai neiškreips visos bausmių ir atsakomybės sistemos, kai netgi už galbūt mažesnio ar didesnio pobūdžio pažeidimus būtų menkesnės sankcijos. Vienintelis nuogaustavimas – tai atsakomybės ir jos sąsajų su bendra atsakomybių sritimi klausimas ir nesinorėtų, kad tai taptų iš esmės kazuistiniu, gal net ir reklaminiu atveju, kai bausmės ir atsakomybės griežtinimas būtų didinamas gerai neapgalvojus? Labai ačiū.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū jums už klausimą. Aš tikėjauisi to klausimo. Čia nekalbama apie nusikalstamas veikas. Iš esmės kalbame apie ekonomines sankcijas, baudas. Mes kalbame ne apie baudžiamąjį įstatymą, ne apie Administracinių nusižengimų kodeksą – kalbame apie Aplinkos apsaugos įstatymą. Žmonės, pradėję šitą verslą, turi prisiimti ir atsakomybę. Ši atsakomybė neskirta sąžiningiems ir neatsargiais veiksmais tokie pažeidimai – atliekos į jūrą neišmetamos neat-sargiai... Jos išmetamos tiesiogine tyčia žinant ir norint tokių pasekmių.

Kaip pavyzdį galėčiau pateikti sankcijas, galiojančias kitose Europos Sąjungos valstybėse – Estijoje, Suomijoje, Čekijoje. Čekijoje už taisyklių pažeidimus skiriama 400 tūkst. eurų bauda, o už šiurkščius mano paminėtus pažeidimus šalinant atliekas – iki 1 mln. 800 tūkst. eurų. Suomijoje atitinkamai sankcijos taip pat yra nuo 1 tūkst. iki 100 tūkst. eurų. Ar jų aplinka tokia, kokios mes norėtume siekti Suomijoje?.. Turbūt taip. Ir dar kartą pakartosiu. Sankcijos, ekonominės sankcijos neskirtos sąžiningam verslui. Jos skirtos tam verslui, kuris atėjo į šią sritį žinodamas, kad jis piktnaudžiaus. Šiam sektoriui, šiam šešėliui skirtos šitos ekonominės sankcijos. Ir dar kartą priminsiu, kad tos sankcijos skirtos ir pasekmėms šalinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Mielas kolega, gal mintis ir neblogo, bet aš peržiūrėjau Teisės departamento išvadą ir išties tų klausimų kyla nemažai. Turbūt ir jūs matėte, ar ne? Neadekvatumas kitų baudų atžvilgiu šiek tiek iškreipia bendrą vaizdą. Tik noriu jums pasakyti, jūs tikriausiai žinote visas tas aferas, ar kaip ten pavadinsime, atliekų sektoriuje, dėl ko galbūt ir kilo jūsų ta idėja. Bet

ta mintis, kad bus naikinamos pažymos artimiausiu metu, ateis įstatymų paketas, taip pat ta pati regioninių aplinkos apsaugos departamentų reforma, kuri kontroliuoja tuos dalykus, tai, manau, mums reikia šiuo atveju užkardyti. Bet kokių atveju žalą gamtai apskaičiuoja specialistai, ir jie turi apmokėti bet kokių atveju. Galbūt ten, kur jūs minite pavyzdžius, skaičiuojama iš tos baudos, o ne dar papildomai priskaičiuojama. Tai yra galbūt tam tikros sandaros to viso proceso. Išties aš noriu jūsų paklausti, galbūt jūs turite daugiau kokių nors argumentų, kokių nors konkrečių faktų, kad tikrai tai yra dideli kiekiai ir tos baudos tikrai turėtų būti tokios adekvačios? Manęs šiek tiek šiuo atveju neįtikina, bet aš manau, jeigu kolegos palaikys, čia, matau, rekomenduojama Vyriausybės išvada dėl šio klausimo... (*Balsas salėje*) Manau, kad su ministerija irgi reikėtų derinti ir pažiūrėti, koks šiandien yra poreikis. Tai gal jūs galite atsakyti pavyzdžiais kokiais nors?..

V. GAILIUS (LSF). Jūs kalbėjote apie nusikalstamas veikas, o aš šiuo atveju kalbu apie tai, kaip apginti sąžiningą verslą, kaip apginti sąžiningą verslą. Ir šitos ekonominės sankcijos, dar kartą pakartosiu, numatytos tiems, kurie ateina piktnaudžiauti, kurie ateina žinodami tai, kad jie veš į Latviją orą, jie ateina žinodami, kad šalins į jūrą, šalins miškuose, šalins sąvartynuose. Sankcijos yra nustatytos tiems. Visų pirma tai yra prevencinis tikslas, kad žmonės žinotų, kokios sankcijos už tai laukia. Regione, vėlgi labai nesenais pavyzdys, sėdi departamente pareigūnas, dirbantis su konkrečiu atliekų tvarkytoju, ir konkretus atliekų tvarkytojas žino, kad jam sankcija yra 75 eurai, jeigu ką, be to, dar siunčia tam darbuotojui informaciją apie išvežimą, o ta informacija niekur nepatenka, neapdorojama, neapskaitoma, nevertinama, kadangi ne atliekos važiuoja, o važiuoja oras.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, pritariu jūsų geriams norams. Viskas būtų lyg ir gerai, taip drastiškai padidinus baudas, mes galime siekti tikslo, ko jūs ir norite šiuo įstatymu, bet galime gauti du rezultatus. Viena, galbūt šiek tiek, o gal labai padidinsime atsakomybę ir tvarką padidinsime, bet kartu padidinsime riziką antikorupcinio požiūriu. Aš kreipiuosi ir kaip į Antikorupcijos komisijos pirmininką. Vieni žmonės, aišku, tvarkysis, stengsis sutvarkyti ir taip išvengti bausmės, kiti stengsis apeiti įstatymą, išvengti neleistiniais būdais. Deja, antikorupcinio požiūriu žiūrint, išvis korupcinis lygis Lietuvoje gana didelis ir, deja, nemažėja, kaip mes norėtume. Gal vienu kitu punkteliu sumažėja, jūs minėjote Suomijos pavyzdį, kitų, tačiau ten korupcijos lygis visai kitas ir tokios rizikos ten galbūt nėra arba ji labai maža. Vertinant antikorupcinio požiūriu, kaip jūs žiūrite kaip Antikorupcijos komisijos pirmininkas, ar nėra grėsmės padidėti korupcijai?

V. GAILIUS (LSF). Mes šiandien atliekų priežiūros sektoriuje turime tokį šešėlį, kad korupcijos lygis didesnis tikrai nebus, nes sankcijų didinimas tikrai niekada nepaskatino korupcijos augimo. Aš šį projektą ir teikiu kaip suprantantis, kokiomis prevencinėmis priemonėmis mes galime užkardyti tą piktnaudžiavimą, koks šiandien yra aplinkos sektoriuje. Mes su kolega K. Mažeika komisijoje ne kartą susidūrėme su šiuo klausimu ir, be jokios abejonės, tai yra antikorupcinis projektas. Aš tikiuosi, Vyriausybės išvada subalansuos sankcijas. Be abejo, tokiam projektui reikia Vyriausybės išvados. Ačiū, kolega Viktorai.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Motyvus po pateikimo nori išsakyti A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų siūlau pritarti pirmiausia todėl, kad tokių mažų baudų už aplinkos taršą, kokia yra Lietuvoje, reikia dar paieškoti, kokioje valstybėje yra. Atkreipsiu dėmesį į vieną straipsnį, t. y. į 80 straipsnį – Juridinių asmenų atsakomybė už nepavojingų atliekų apdorojimą neturint tam teisės. Puikiai žinome, kad statybų versle yra įmonių, kurios tariamai surenka atliekas, bet mes randame kur nors palaukėse sukurtus naujus sąvartynus. Iš tikrųjų baudos turi būti adekvačios daromai žalai. Čia kalbama apie tonas, dešimtis, šimtus tonų, todėl aš siūlau tikrai pritarti ir komitetui svarstys.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kolegos, balsuojame dėl pateikto įstatymo projekto.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikė 9 Seimo nariai. Po pateikimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4 yra pritarta.

Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti šių metų spalio 19 dieną.

16.56 val.

Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1013 (pateikimas)

Kolegos, šiandienos mūsų posėdžių darbotvarkėje iš esmės liko tik ministro B. Markausko klausimai. Kviečiame ministrą. Jis pristatys Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1013.

Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas K. Mažeika. Minutėlę, ministre, atsiprašau. Prašom per šoninį mikrofoną.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Gerbiama pirmininke, aš dėl praeito klausimo. Norėjau paklausti, ar mes užfiksavome dėl Vyriausybės išvados, nes ir pats pranešėjas, ir Teisės departamentas prašo, ir komitetui bus lengviau apsispręsti? Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Bendru sutarimu sutarėme, kad dėl anksčiau pateikto įstatymo projekto bus Vyriausybės išvada. Atsiprašome, ministre. Prašom.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, šio įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektas parengtas siekiant sudaryti galimybes institucijoms, kurių funkcijoms atlikti būtina informacija apie žemės ūkio bendrovių narius, pajininkus ir jų duomenis, gauti tokią informaciją ir sudaryti teisinės galimybes kausti ir tvarkyti juridinių asmenų dalyvių duomenis informacinėje sistemoje apie bendrovės narius ir pajininkus. Parengto įstatymo projekto uždaviniai yra nustatyti juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojų privalomus teikti duomenis, jų teikimo terminus, duomenų gavėjus ir įpareigoti bendroves tokius duomenis teikti, taip pat reglamentuoti tų duomenų apsaugą pagal asmens duomenų apsaugos reikalavimus.

Manau, turėčiau paaiškinti kolegoms Seimo nariams, kodėl kilo būtinybė papildyti šį įstatymą. Pagrindinis motyvas yra Europos Sąjungos audito išvados, kad šiandien, vertinant pareiškėjus, kurie siekia gauti tiek Europos Sąjungos, tiek nacionalinę paramą, nėra galimybės įvertinti, ar žemės ūkio bendrovių pajininkai ir akcininkai yra tarpusavyje susiję. Iš tikrųjų mes turime toki įpareigojimą, kad turi būti registras, kuriame žemės ūkio bendrovės registruotų savo pajininkus. Aišku, ir dėl kitų tikslų. Vienas iš svarbių tikslų, manau, yra kontroliuoti 500 hektarų žemės nuosavybės įsigijimą. Šiandien reikia pripažinti, kad instrumentų kontroliuoti įsigijamos žemės kiekį ir riboti tuos 500 hektarų, kai perka juridiniai asmenys, mes neturime, nėra tokio registro, todėl mes turime gana daug problemų. Jeigu mes pritartume šiai pataisai, būtų patvirtintas registras, visos valstybės institucijos, kurioms reikalingi tie duomenys, galėtų juos tame registre rasti. Prašyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū už įstatymo pateikimą. Iš tikrųjų tikiuosi, kad jis padės kovoti su spekuliacija žeme. Kaip žinote, netrukus bus teikiamas ir saugiklių įstatymas. Čia labai įeina į kontekstą. Mūsų darbo grupei sumažino darbo. Tačiau kaip jūs manote, kaip šį įstatymą, kai bus priimtas, panaudoti dėl akcinio kapitalo, kad žemė netaptų akcinio kapitalo dalimi. Tada mes vėlgi nekontroliuotume žemės įsigijimo fizinių ar juridinių asmenų ir tą žemę galėtų įsigyti netgi ir iš tų šalių asmenys, kurie šiandien yra ir nepageidautini, per akcinį kapitalą ir daryti įtaką?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Aš labai tikiuosi, kolega Kazimierai, kad Kaimo reikalų komitetas bus pagrindinis, kuris svarstys šią įstatymo pataisą. Aš manau, kad tikrai galima prie to klausimo sustoti. Mudu prieš pateikiant šią pataisą šnekėjome, lyg ir teisininkų pirminė išvada yra, kad negalima atriboti žemės nuo akcinio kapitalo, bet aš manau, kad mes galime kreiptis į Teisės ir teisėtvarkos komitetą, kad gautume galutinę išvadą, ar mes galime tai padaryti, ar ne. Aš sutinku, kad iš tikrųjų tai būtų teisinga, nes šiandien perkant juridiniam asmeniui, pavyzdžiui, žemės ūkio bendrovę, gali būti nupirkta daugiau negu 500 hektarų kaip akcinis kapitalas, nes jis nėra atskirtas. Jeigu tai pavyktų padaryti, aš tikrai pritarčiau.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia V. Rinkevičius. Prašau.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū. Ministre, dabar čia mes daugiausia galbūt šituo įstatymo pakeitimu sugebėsime kontroliuoti Lietuvos juridinių asmenų visus tuos duomenis. Kaip su užsie-

nio? Vis dėlto Lietuvoje yra nemažai jau užsienio juridinių asmenų, kurie yra, tarkim, akcininkai, savininkai bendrovių, žemės ūkio bendrovių. Prie jų duomenų jūs neprieisite, toliau jų savininkų ir tai gali irgi sutapti, tačiau tos informacijos taip pat dėl akcinių bendrovių, ypač kurių akcijos yra kotiruojamos akcijų biržoje... Mes galbūt kokią nors dalinį tikslą, bet tikrai sugebėsime kontroliuoti lietuvičius. Užsienio kapitalo įmonių, mano nuomone, nelabai. Aišku, mes tuo padidinsime administracinę našta. Jeigu jūs skaitėte, kažkur čia neseniai žiūrėjau, kad Žemės ūkio ministerija daugiausia padidins administracinę našta, o šiuo projektu jūs dar labiau didinsite, sulauksite dar daugiau kritikos. Apskritai žemdirbiams, verslo subjektams mes tikrai verslo aplinką sunkiname. Kaip šiuo požiūriu? Irgi svarbu.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Gerai, Viktorai. Dėkui už klausimą. Pirmiausia dėl administracinės naštos padidinimo. Mes jau įrodėme, nes iš tikrųjų Ūkio ministerija pateikė tokius duomenis, kad Žemės ūkio ministerija dėl vienintelio įstatymo – dėl Ūkininko ūkio registro patvirtinimo padidino biurokratinį... Bet mes jau įrodėme, kad tai tikrai yra netiesa ir biurokratinė našta nedidės. Įrodėme ne tik Ūkio ministerijai, bet ir prezidentūrai.

Dabar kalbant apie tą įstatymo pataisą. Iš tikrųjų tik pirmais metais, kai bus prievolė suregistruoti pajininkus. Po to, sutikite, didelio pajininkų pasikeitimo kiekvienais metais nėra ir atnaujinti ar papildyti reikės tik tada, jeigu pajininkai keisis. Šiuo atveju, aš manau, sakyti, kad tai yra didelė biurokratinė našta, negalėtume.

Dabar dėl užsienio asmenų. Turbūt, jeigu žemės ūkio įmonė, nesvarbu, kad tai, sakykim, pajininkas ar akcininkas yra ir užsienio pilietis, yra registruota Lietuvoje, o ji kitaip turbūt negalėtų veikti, jeigu nėra registruota Lietuvoje, bus privalu teikti ir apie užsienio pilietį duomenis. Žinoma, kaip tai kontroliuoti, tai šiandien turbūt... Bet kadangi įstatymas bus, bus privaloma kontroliuoti, aš manau, kad bus surastas ir kontrolės mechanizmas.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia V. Kamblevičius. Prašom, kolega Vytautai.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų tai seniai lauktas įstatymo projektas. Kaip čia numatyta, siūloma, kad už visų duomenų pateikimą atsakingas arba bendrovės ir valdybos pirmininkas, arba administracijos vadovas. Viskas yra gerai. Bet lietuviai tiek yra apsukrūs, jie visuomet vienaip ar kitaip bandys išvengti, jei padarys tam tikrus nusižengimus. Ar nereikėtų kartu numatyti ir kokias nors sankcijas, kad iš tikrųjų būtų vykdoma?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Aš labai tikiuosi. Kadangi tai yra įstatymas, o įstatymą vykdyti ir jo laikytis yra privalu, tai aš tikrai tikiuosi, kad bus numatytos sankcijos poįstatyminiuose aktuose, nes jeigu yra reikalavimas registro, yra reikalavimas registruoti duomenis, tai... Aš gal, kolega Vytautai, pažadu, kad tikrai kontroliuosime, kurioje vietoj turėtų būti numatyta kontrolė ir kokios turėtų būti poveikio priemonės, kad nebūtų klastojama, nes tai yra rimtas dalykas. Pavyzdžiui, kai kalbame apie europinę ir nacionalinę paramą ir, jeigu tai yra susiję projektai, tai yra rimti dalykai ir negali būti teikiami. Aš pažadu, kad, sakykim, pažiūrėsime iki svarstymo Kaimo reikalų komitete, kurioje vietoje turi atsirasti mechanizmas, kuris kontroliuotų, kaip tas darbas yra daromas.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Motyvus už nori išsakyti K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Dėl laiko taupymo, nes nėra, kas prieš, iš tikrųjų aš atsisakau savo žodžio ir kviečiu balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Prašau, kolegos, balsuoti dėl teikiamo įstatymo projekto.

Balsavo 86 ir visi Seimo nariai pritarė teikiamam įstatymo projektui.

Pagrindinis komitetas – Kaimo reikalų komitetas, papildomo nėra. Svarstymo data – šių metų spalio 19 diena.

17.07 val.

Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1014 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1014. Ministras tribūnoje. Prašom pristatyti.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Tai lygiai toks pats projektas, lygiai toks pats registras, tiktai yra kalbama ne apie žemės ūkio bendrovių narių ir pajininkų registrą, bet apie kooperatyvų narių ir pajininkų registrą. Lygiai dėl tų pačių tikslų. Iš tikrųjų manau, kad kooperatyvų vis daugėja ir kooperatyvai siekia tiek europinės, tiek nacionalinės paramos. Tikrai toks registras leistų kur kas paprasčiau daugelį problemų spręsti, įvertinti susietumą. Yra išvada, kad ir pinigų plovimo prevencijai toks registras pasitarnautų. Motyvai lygiai tokie pat.

Aš tik gal noriu paminėti (nepaminėjau kalbėdamas apie praeitą pataisą), kad buvo pateikta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, kad vietoj penkių darbo dienų įrašytume penkias kalendorines dienas. Mes tam pritariame tiek dėl ano įstatymo pataisos, tiek šito. Gal tiek pristatymo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Ministre, aš tiktai norėjau pasitikslinti. Išties žiūriu projekto lyginamąjį variantą ir matau, kad ten išbrauktas tik vienas punktas, kad ginčus dėl kooperatinės bendrovės narių duomenų pateikimo juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui sprendžia teismas. Ar čia buvo kokia nors problema? Galbūt aš ko nors nežinau, nes taip keistai atrodo tas tiktai vienas išbrauktas sakiny. Ar manote, kad to neprireiks?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Žinok, aš nematau, Kęstuti, lyginamojo varianto, tai negaliu pasakyti. Aš manau, kad svarstydami komitete išsiaiškinsime. Aš manau, kad esmės nekeičia.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausiančių nėra. Norinčių kalbėti dėl balsavimo motyvų taip pat nėra. Prašau balsuoti, ar pritariame teikiamam įstatymo projektui.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 83, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo įstatymo projektui pritaria.

Kaip pagrindinis komitetas siūlomas Kaimo reikalų komitetas, papildomų nėra. Numatoma svarstymo data – šių metų spalio 19 diena.

Dėl vedimo tvarkos – S. Jovaiša. Prašau per šoninį mikrofoną.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Aš norėjau paklausti, aišku, ministrui reikia leisti užbaigti, bet ar nesibaigė mūsų darbotvarkė? Mes neaptarėme, tęsiame ar netęsiame? Ne?

PIRMININKĖ. Jau aptarėme, gerbiamas kolega. Ačiū už pastabą.

17.11 val.

Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-995, Maisto įstatymo Nr. VIII-1608 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-996 (pateikimas)

Paskutinis kompleksinis klausimas šios dienos darbotvarkėje 2-9a ir 2-9b – Veterinarijos įstatymo 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-995 ir Maisto įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-996. Prašom, ministre.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, tikiuosi, kad ir kolegai Sergejui tas klausimas bus tikrai įdomesnis, nes tikrai ne pirmą kartą teikiamas tas įstatymo projektas. Reikia pripažinti, kad iki šiol to pakeitimo nepavyko padaryti. O esmė yra tokia, kad Žemės ūkio ministerija parengė Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos maisto įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektus.

Veterinarijos įstatymo projekto tikslas yra sudaryti teises sąlygas pakeisti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos statusą iš Vyriausybės įstaigos į įstaigą prie Žemės ūkio ministerijos. Iš tikrųjų aš turiu ganėtinai daug motyvų, kodėl tai turėtų būti padaryta. Pirmiausia tai, kad Žemės ūkio ministerija formuoja tiek maisto, tiek veterinarijos politiką ir yra atsakinga už tos politikos įgyvendinimą. Iš principo manau, kad kas yra susidūręs su tos tarnybos darbu, tikrai turėtumėte pripažinti, kad *de facto* Maisto ir veterinarijos tarnyba ir yra prie Žemės ūkio ministerijos, ne prie Vyriausybės, nes tiek kalbant apie strategiją, tiek kalbant apie finansavimą, tai yra Žemės ūkio ministerijos asignavimų dalis, tiek kalbant apie atsakomybę, kad bet koku atveju už maisto ir veterinarijos politikos įgyvendinimą yra atsakinga Žemės ūkio ministerija ir žemės ūkio ministras. Tarnybos vadovas visada dalyvauja Žemės ūkio ministerijos gamybiniuose pasitarimuose, tikrai

yra dirbamas bendras darbas, ir sunku būtų įvardinti motyvus, kodėl šios tarnybos statusas turėtų būti tarnyba prie Vyriausybės. Sutikime, kad Vyriausybėje nei kanceliarija, nei ministrų kabinetas turi kokią nors galimybę gilintis į šios tarnybos darbą ir prisiimti atsakomybę už tos tarnybos darbą.

Aš pasakyčiau dar daugiau, aš manau, kad man, kaip ministrui (šiuo metu aš esu ministras, aišku, vėliau bus kitas ministras), ko gero, naudingiau dabartinis statusas, kadangi bent jau vadovo skyrimą šiandien ministras turi galimybių paveikti kur kas labiau, nes šiandien tvarka yra tokia, kad žemės ūkio ministro teikimu tvirtina Vyriausybė. Sakykime, pakeitus statusą tarnybos vadovas būtų priimamas tik konkurso būdu.

Aš iš tikrųjų, mieli kolegos, nelabai įsivaizduoju, kokie gali būti motyvai to statuso nekeisti. Aš žinau, kad ir gerbiamas Kazimieras, mano kolega, yra bandęs, žinau, kad nepavyko, bet tikrai nežinau motyvų, nežinau motyvų. Yra prašymas, jeigu šiandien ir yra kitaip galvojančių, tai aš tikrai prašyčiau kolegų pritarti bent jau priimti svarstyti, o svarstydami mes galėsime... Juo labiau tikrai yra aptarta su pačia Maisto ir veterinarijos tarnyba. Aš dalyvavau ne viename susitikime, ir jiems tai nekelia grėsmės. Mes užsitikriname, kad dėl to statuso pakeitimo mums nereikės iš naujo notifikuoti savo eksporto rinkų. Nežinau, aš nematau jokios grėsmės. Prašyčiau kolegų palaikyti bent jau svarstymą, o tada panagrinėti, pasižiūrėti. (*Balsai salėje*) Ne, todėl, kad *de facto* taip ir yra, taip ir yra, kodėl turi ta tarnyba kabėti kažkur ten, kur nėra jokios logikos?

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Atsakydamas į klausimas jūs galbūt ir paaiškinsite plačiau. Pirmasis klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Na, jūs, gerbiamas kolega ministre ir Seimo nary, priminėte tą istoriją, kuomet 2010 metais buvo labai aršios ir karštos diskusijos dėl to, koks pavaldumas bus šios labai svarbios institucijos. Tada jūsų asociacija turėjo kitą nuomonę, tai yra jūs įrodinėjote, kad turėtų būti aukštesnis lygis ir pavaldi Vyriausybei, kad tas pareigūnas netaptų kišeniniu, kadangi ir funkcijos gana plačios, ir sveikata čia, ir maistas, ir t. t. Todėl šiandien sunku patikėti, kad tai nėra tąsa vieno Petro koldūnų istorijos. Iš tikrųjų jinai dar nesibaigus, susidūrėme su tam tikromis problemomis, kuomet reikėjo atleisti pareigūną, bet ar dėl to verta daryti tokius pakeitimus, nes sistema gerai veikia. Jinai yra pripažinta ir iš tikrųjų tas aukštas lygis kaip ir pasiteisino. Jūs pabandykite įrodyti, kad iš tikrųjų tai ne tąsa ir nesprendžiamos kitos problemos, siekiant pakeisti teisės aktą?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Edmundai, žinai, čia yra pasitikėjimo klausimas. Įrodinėti ar kaip nors pasakyti, kad tai nėra tąsa, aš manau, kad tai nėra tąsa, tai yra dabar Seimo ir Vyriausybės vykdomos valdymo reformos, manyčiau, tikslas. Mes su Veterinarijos tarnyba irgi esame pradėję kalbėti apie optimizavimą, nes, sutikime visi, reikia ką nors daryti, kad specialistų atlyginimai būtų didesni, kad jų kvalifikacija nemažėtų.

Aišku, sakykime, mes galvojame galbūt ir apie kitą žingsnį (šiandien, žinoma, tai nėra šios dienos klausimas) – apie Augalų apsaugos tarnybos prijungimą. Aš manau, kad tai visiškai šiandien nėra politizuotas reikalas. Kalbant, pavyzdžiui, apie vadovą, kišeninis, na, jis kaip tik yra labiau apsaugotas, nes konkurso būdu jis bus skiriamas, ne ministro teikimu. Tai aš nematau čia kokios nors grėsmės. Aš galvoju, kad perlipkime per kažkokį abejojimą, nepasitikėjimą.

O dėl statuso, žinote, kaip ten sako, arti kažnyčia – toli dangus. Aš galvoju, kad nuo statuso, ar tai tarnyba prie Vyriausybės, ar prie ministerijos, nemanau, kad tas statusas nuo to kaip nors yra apsaugomas. (*Balsai salėje*) Aš sakau, prašau priimti svarstyti, turėsime laiko dar diskutuoti, išsakyti motyvus.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, daugelyje Europos Sąjungos šalių yra iš tikrųjų įvairiai, tačiau jeigu pažiūrėtume statistiką visų Europos Sąjungos šalių, tai daugelyje yra prie...

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Sako, tikrai dviejose šalyse, Kazimierai, nedrįsčiau ginčytis, bet, sako, tik dviejose.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, bet yra ir prie vyriausybių. Dabartiniu metu, jūs patys suprantate, kad tai yra ne tik... Ši tarnyba rūpinasi ir maisto sauga, ir glaudžiai yra susijusi su Sveikatos apsaugos ministerija. Kai vadovą skiria Vyriausybė, yra ieškoma tokio konsensuso. O dabar

tas konkursas, jūs galėsite pasakyti, kad į tą konkursą įtrauksite ir Sveikatos ministerijos atstovus, bet čia toks formalus dalykas.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Kazimierai, kaip žemės ūkio...

PIRMININKAS. Kolega, nepertraukite!

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Aš tikrai nedirščiau tokio žingsnio. Mes taip pat buvome numatę, kad vadovą skirtų žemės ūkio ministras, tačiau nuo šito žingsnio atsitraukėme. Tikrai patarimas būtų negrįžti, bet gerą modelį ir toliau taikyti, juo labiau, sakau, tai apima ir sveikatos sritį.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Vyriausybė pritarė šitam projektui, Sveikatos apsaugos ministerija ir ministras irgi įvertino tą pakeitimą, kokią tai gali turėti įtaką. Sutikite, nesvarbu statusas, svarbu, kokie žmonės dirba. Ir šiandien dirba, aišku, ir biochemikai, ir medikai toje tarnyboje ir tas nekelia jokio pavojaus. Svarbu, kokie žmonės tą darbą dirba. Ir juo labiau iš tikrųjų mes planuojame atsakyti reikalavimo, kad tai, sakykim, būtų konkrečios specialybės žmogus. Bet šiandien gal irgi apie tai per daug anksti diskutuoti, kad gal neužkirstume kelio medikui ar...

PIRMININKĖ. Klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašau.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ministre, mano klausimas būtų tąsa gerbiamojo K. Starkevičiaus klausimo, kad iš tikrųjų ir europinė praktika rodo, ir žinoma, kad tiek tarnybos vadovas atstovaudavo savo tarnybai ir priimtiems sprendimams ar konsultacine prasme, tiek su sveikatos, tiek su žemės ūkio sričių žmonėmis ir politikais, tai keista, kad norima palikti vienos ministerijos kompetencijai nuspręsti, kas turėtų būti vadovas. O kitas dalykas – kažkaip keistai galbūt irgi atrodo, kad, kiek suprantu, kadencija anksčiau būdavo ketveri metai, dabar metų apibrėžimo kaip ir nebelieka. Ar jūs ketinate nepasitikėti ir kas pusę metų kaitalioti vadovus, sakote, svarbu, kokie žmonės darbą dirba, tai iš esmės tada išvis galima paleisti bet kaip visą reguliacinį aparatą, nes taip, labai svarbu, kokie žmonės, bet tam tikros taisyklės tam ir yra, kad kaip nors būtų kuo geriausi tie žmonės ir nebūtų nei kaitaliojama, ir nebūtų vien asmeninės jūsų, kaip ministro, atsakomybės.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Aš sutinku, aš manau, kad tą reglamentuos Valstybės tarnybos įstatymas ir kadencija, jeigu bus numatyta ketveriems metams, taip ir šioje tarnyboje vadovai bus ketverius metus.

Dabar dėl pozicijų. Bet kokių atveju, sakykim, tiek pats ministras važiuodamas, kada atstovauja Lietuvai, pozicijas derina Seime, Europos reikalų komitete. Turbūt, aš neatsimenu, nors ministras esu gal metus, bet tą situaciją žinau seniai, neatsimenu tokio atvejo, kada Veterinarijos tarnybos vadovas, važiuodamas į Briuselio struktūras, eitų į Vyriausybę derinti pozicijos. Visą laiką darbas vyksta Žemės ūkio ministerijoje. Šiuo atveju tos baimės tokios irgi, manau, nepagrįstos.

PIRMININKĖ. Klausia J. Baublys.

J. BAUBLYS (LSF). Gerbiamasis ministre, iš tiesų kyla abejonių, ar pakeitus statusą nesusilpnės institucijos galimybės spręsti tuos aktualius klausimus? Jūs puikiai žinote, nesuvaldytas ir kiaulių maras, ir kitos problemos.

Ir antra klausimo dalis, kaip bus su veterinarijos tarnybomis rajonuose, maisto ir veterinarijos tarnybomis, ar bus kokia nors reorganizacija, ar išliks taip, kaip dabar yra, ar vyks stambinimas, nes ta žinia, statuso pakeitimai labai sukėlė nerimą rajonų darbuotojams, kas jų laukia, kokie pakeitimai, norėčiau paklausti apie tai. Ačiū.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Juozai, čia du klausimai. Aišku, kas sunerimo, bet aš manau, kad tikrai ne dėl to sunerimo, be abejo, dėl galimos reorganizacijos, bet šiuo atveju iš tikrųjų yra pavesta pačiai Maisto ir veterinarijos tarnybai pasižiūrėti, pateikti siūlymus, ir dar mes nesame gavę siūlymų, dar nėra pradėtos diskusijos. Žinome, kad dėl to sunerimą rajonai yra, taip.

Dabar vėlgi, ar tarnybos vadovo ar autoritetas, ar statusas nuo to pasikeis? Aš abejoju. Nes ir šiandien žemės ūkio ministras ir į komandiruotes išleidžia, ir atlyginimą nustato, absoliučiai visas teisinis ir finansinis reglamentavimas yra Žemės ūkio ministerijos. Nežinau, kas čia gali pasikeisti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rinkevičius. Atsiprašau, gerbiamasis Mantai Adomėnai, gal po visų, kai paklaus, tada jums dėl vedimo, gerai? Dėkojame.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aišku, iš principo galima pritarti šiam projektui, bet aš irgi turiu abejonės dėl motyvacijos, dėl darbuotojų, ar nesukels neigiamų emocijų. Ir klausimas dėl atlyginimų. Čia, atrodo, projekte niekur neradau, kur apie tai kalbama, ar aš pražiūrėjau, ar nesikeis? Žmonėms labai svarbu, ar nenukentės atlyginimai, skatinimo kokia nors sistema, kokie nors kiti dalykai? Tai irgi labai svarbu, ne tik pačių vadovų, bet ir kitų tarnybos darbuotojų. Prie tarnybos yra ir daugiau institucijų, įstaigų, tai visi šitie dalykai kaip atrodys?

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Viktorai, sutinku su tais nuogastavimais, bet aš, kaip ministras, žinoma, negaliu, nes aš nesu finansų valdytojas – nei premjeras, nei finansų ministras, bet turbūt visi ne kartą girdėjote premjero pažadą, kad optimizuojant bet kurios valstybės įmonės ar tarnybos darbą, jeigu sumažinama žmonių, atlyginimų fondas paliekamas tas pats. Aš manau, kad tai yra pakankama motyvacija pasižiūrėti, kur mes turime rezervą, ir tam, kad išlaikytume tuos geriausius specialistus ir jiems nereikėtų uždarbiauti, ir nereikėtų reketuoti ūkininko, kad atėjęs į patikrą gautų 50 eurų, tai tikrai tarnybos prestižo reikalas tuos dalykus tvarkyti. Ir aš čia galvoju, ar Vyriausybė, sakykim, kas Vyriausybėje?.. Prie Vyriausybės kas? Na, kas Vyriausybėje – kancelrė ar Vyriausybės kancleris, kas, sakykim, turi tuo domėtis ir teikti siūlymus? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Jūs atsakėte į klausimas. Laikas, skirtas klausti, baigėsi. Dėl vedimo tvarkos. Prašom, Mantai, gerbiamasis Adomėnai.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiamasis ministre, atleiskite, kad drįstu daryti pastabą, tačiau yra vienas parlamentinio protokolo dalykas. Mes kalbėdami iš tribūnos visi esame valstybės atstovai, Seimo nariai ir kreiptis vien vardu, be gerbiamasis, na, vis dėlto nedera su šios įstaigos etiketo reikalavimais. Atleiskite. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkojame, tikimės, kad ministras girdėjo. (*Šurmulys salėje*) Kolegos, turime apsispręsti dėl teikiamų įstatymų projektų. Argumentai. Motyvus už nori išsakyti V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Aš pati, kaip turėjusi 15 metų stažą ministerijoje, turbūt šitą situaciją mačiau iš arčiau ir geriausiai. Keičiantis kiekvienai valdžiai, be abejo, iškildavo tas klausimas pajungti Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą Žemės ūkio ministerijos pavaldumui, nes šita institucija ir taip *de jure*, kaip ir ministras minėjo, priklauso Žemės ūkio ministerijai. O gerbiamajam kolegai buvusiam ministrui K. Starkevičiui norėčiau priminti, kad Žemės ūkio ministerijos kompetencija taip pat yra maisto saugos klausimai, ir turbūt kiekvienos ministerijos ir keletu ministerijų kaip kompetenciją matytume tuos pačius aplinkosaugos klausimus. Manau, kad tai nėra argumentas pasakyti, kad šita institucija neturėtų būti priskirta Žemės ūkio ministerijos pavaldumui.

Tikrai sveikintinas dalykas, bet manyčiau, kad neturėtų būti apsiribota vien tik priskyrimu Žemės ūkio ministerijos pavaldumui Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, aš labai norėčiau pasiūlyti ministrui toliau eiti į priekį ir galvoti apie sujungimą kontroliuojančių institucijų: Valstybinės augalininkystės tarnybos, taip pat Nacionalinės mokėjimo agentūros. Mes turėtume vadovautis kitų šalių praktika, tarkim, tos pačios Vokietijos, kur yra federalinė žemės ir maisto tarnyba, kuri tikrai apima dešimties Lietuvos institucijų funkcijas, ir taip būtų išvengta ir funkcijų dubliavimo arba tam tikrų funkcijų neapbrėpimo, kaip šiuo metu tarp institucijų vyksta, ir konkurencijos ar siekio atmesti tam tikros kontrolės aspektus.

Aš manyčiau, kad mes turėtume eiti toliau ir sujungti visas institucijas – tiek Augalininkystės tarnybą, tiek Veterinarijos tarnybą, Nacionalinę mokėjimo agentūrą, kad iš tikrųjų būtų sumažinta administracinė našta ir sutaupyta lėšų, ir darbas tikrai vyktų sklandžiau. Siūlau balsuoti vieniems ir palaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Turbūt, gerbiamieji kolegos, girdėjote pagrindinę tokią frazę ministro žodžiuose, kad niekas nepasikeis. Manau, kad vis dėlto įstatymai turėtų būti keičiami tam, kad pasikeistų ir pasikeistų į gerą pusę. Šiuo atveju tikrai nesimato, kas pasikeistų į gerą pusę. Kad pavaldumas pasikeis iš aukštesnio lygio į žemesnį, tokios atsakingos institucijos kaip Veterinarijos tarnyba, kad iš tikrųjų be jokio suderinimo faktiškai konkursai vyksta, bet įvairiai vyksta, tai iš tikrųjų be antros pusės, t. y. sveikatos institucijų, būtų skiriamas tas pareigūnas, tai irgi nematau nieko gero. Manau, kad irgi tas argumentas, kad jeigu nėra reikalo keisti, tai iš tikrųjų kam keisti,

ką mes čia sėdime vien todėl, kad kažkam šovė mintis. Aš noriu priminti, kad 2010 metais buvo ilgi ginčai su asocijuotomis struktūromis ir mes galbūt galvojome, galėjo būti šitas variantas, tačiau vėlgi bendraujant su asocijuotomis struktūromis, jos abejojo, ar Žemės ūkio ministerija galėtų priimti visą atsakomybę už Veterinarijos tarnybos funkcijų vykdymą, ir pakėlė į aukštesnį lygį – vyriausybinį, tai yra maisto priežiūra, sveikatos... maisto priežiūra. Iš tikrųjų tai gana atsakingas reikalas, ir šiuo metu mes dar susiduriame su kai kuriais reiškiniais, kurie reikalauja labai aukšto sprendimo lygio. Manychiau, nėra reikalo keisti, nes, kaip sakė ministras, niekas nepasikeis. Liekame prie seno varianto, kuris yra patikrintas ir pakankamai sėkmingai veikia, todėl aš negaliu pritarti tam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kolegos, prašom balsuodami apsispręsti, ar pritariate teikiamiems įstatymų projektams.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 51, prieš – 7, susilaikė 22. Teikiamiems įstatymų projektams pritariama po pateikimo. Pagrindinis komitetas – Kaimo reikalų komitetas. Siūloma svarstymo data – šių metų spalio 19 diena. (*Balsas salėje*) Prašau? (*Balsas salėje*) Ne iš vietos. R. Žemaitaitis per šoninę mikrofoną.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Jeigu galima, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, tikrai nesu nei prieš ministrą, bet yra tam tikrų teisinių dalykų. Jeigu ministras šiuo metu išgirstų, ką aš kalbu, tai, ko gero, suprastų, už ką jūs ką tik balsavot. Cituoju ministro žodžius, pasakytus tribūnoje: „Geriau veterinarijos vadovas ne kišeninis, o konkurso būdu paskirtas.“ Aš siūlyčiau paskaityti projekto įgyvendinimo nuostatas. Ministrą, jums, ko gero, nežinant ir pačiam ministrui nežinant, tai yra jo Teisės departamentas šiek tiek pakišo ministrą, aiškiai parašė, kad tik išgaliojus šiam įstatymui dabartinis Maisto ir veterinarijos tarnybos vadovas *de facto* tampa naujos įstaigos direktoriumi ir jis eina... Tai apie kokį konkursą, ministre, jūs kalbate?

Todėl aš siūlau, kadangi Maisto ir veterinarijos tarnyba apima sveikatą, ekonomiką ir iš tikrųjų vietos savivaldą, aš traktuojau, kad tai yra įmonės reorganizavimas, arba pertvarkymas, jeigu ne likvidavimas, kaip buvo išgirsta tribūnoje, tokiu atveju visi įstaigos darbuotojai gaus išpėjimus apie naują įstaigą ir apie siūlymą pasirinkti, tai mažų mažiausiai turi nagrinėti socialinių reikalų, savivaldos, sveikatos ir ekonomikos... Čia šiaip sau nėra... (*Balsas salėje*) Nacionalinio nereikia, tikrai ne, nes čia visiškai nesusiję su teisiniais dalykais. Tai gali turėti plataus masto poveikį. Kad pats projektas geras, tai tvarka, bet įgyvendinimo nuostata prieštarauja tam, apie ką šiandien kalbama salėje.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Kolegos, yra siūlymų, kad papildomi komitetai būtų Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir Sveikatos reikalų komitetas. Pritariame? Pritariame bendru sutarimu.

Baigiame šios dienos popietinę darbotvarkę. Seimo narių pareiškimų neturime. Prašom registruotis. Registracija.

Užsiregistravo 76 Seimo nariai.

Skelbiu posėdį baigtą. Gero vakaro. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 71, 72
Aleksna Virgilijus 64
Anušauskas Arvydas 15, 18, 19, 20, 48, 49, 51, 59, 66
- Bakas Vytautas 64
Bartkevičius Kęstutis 64
Baškienė Rima 7, 40, 64
Baublys Juozas 71
Baura Antanas 64
Budbergytė Rasa 25
Bulc Violeta (Bulc Violeta) 9
Burokienė Guoda 28
Butkevičius Algirdas 44, 45, 50
- Čimbaras Petras 63
Čmilytė-Nielsen Viktorija 64
- Degutienė Irena 25, 31, 35, 36
Dumbrava Algimantas 11
- Gailius Vitalijus 16, 18, 19, 50, 64, 65, 66
Gelūnas Arūnas 24, 25, 29
Gentvilas Eugenijus 29, 52, 62, 64
Glaveckas Kęstutis 9, 10, 48, 49, 51
Gražulis Petras 7, 8, 16, 51
Gudas Mindaugas 62
Gumuliaskas Arūnas 10, 11, 20, 21, 25
- Imbrasas Juozas 52, 64
- Jakeliūnas Stasys 23
Jovaiša Sergejus 15, 17, 36, 69
Juknevičienė Rasa 7
Juozapaitis Vytautas 7, 8, 24, 25, 27
- Kamblevičius Vytautas 61, 68
Kaminskas Darius 34, 35, 39, 40, 41, 42, 44
Karbauskis Ramūnas 29, 32
Kernagis Vytautas 7, 8
Kindurys Gintautas 54
Kirkutis Algimantas 37, 64
Kubilius Andrius 10
- Langaitis Tadas 11, 12
Liesys Jonas 39, 40, 64
- Majauskas Mykolas 9, 16, 19, 22, 23, 33, 37, 44, 45, 52
Maldeikienė Aušra 22, 28, 64
Markauskas Bronius 67, 68, 69, 70, 71, 72
Martinėlis Raimundas 20, 30, 34, 35, 39, 40, 41
- Masiulis Kęstutis 19, 62, 63
Masiulis Rokas 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Matelis Bronislovas 23
Matulas Antanas 30, 31, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44
Mazuronis Valentinas 63
Mažeika Kęstutis 59, 62, 65, 66, 67, 69
Misiūnas Eimutis 15, 16, 17
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 58, 71
- Navickas Kęstutis 52, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62
Nekrošius Arvydas 64
- Palionis Andrius 60
Poderys Virgilijus 9, 50
Pranckietis Viktoras 7, 24
Pūkas Kęstutis 64
Pupinis Edmundas 14, 16, 20, 22, 23, 27, 28, 45, 54, 56, 57, 70, 72
- Razma Jurgis 12, 14, 15, 29, 31, 32, 60
Rinkevičius Viktoras 10, 17, 35, 66, 67, 71, 72
Rubesa Baiba (Rubesa Baiba) 10
- Sabatauskas Julius 61
Salamakinas Algimantas 50, 56, 59
Saudargas Paulius 60, 63
Simulik Valerijus 64
Sinkevičius Rimantas 11, 16, 17
Sinkevičius Virginijus 11, 17, 18
Sysas Algirdas 25, 31
Skaistė Gintarė 49, 54
Skardžius Artūras 10, 11, 12
Skarga Petras 8
Smetona Antanas 7
Stančikas Andriejus 21
Staniuvienė Levutė 21
Starkevičius Kazys 32, 67, 68, 70, 71, 72
Steponavičius Gintaras 64
Strelčiūnas Algis 55, 61
- Šakalienė Dovilė 64
Šalaševičiūtė Rimantė 40
Šapoka Vilius 21, 22, 23
Šarknickas Robertas 24, 26, 27, 51
Šedbaras Stasys 21
Šiaulienė Irena 47
Širinskienė Agnė 33, 34, 36, 37, 41, 44
- Tamašunienė Rita 42
Tomilinas Tomas 7, 8, 20

Trečiokas Kęstutis 62, 63

Urbšys Povilas 63

Vaičekauskas Gintaras 64

Vainiutė Milda 47, 48, 49, 50, 51

Vareikis Egidijus 13

Varkalys Jonas 64

Veryga Aurelijus 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39,
40, 41, 42, 43, 44, 45

Vindašiūtė Eglė 45

Vingrienė Virginija 53, 55, 58, 65, 72

Vinkus Antanas 37, 44, 45, 46

Žemaitaitis Remigijus 26, 61, 73

Žemaitytė Gintautė 24, 25, 26, 27, 28, 29

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*